

พฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของ
โรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ภาควิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2559
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

PARENTS' PARTICIPATION BEHAVIOUR IN EDUCATIONAL MANAGEMENT OF
BANPAISRITHONG SCHOOL, SUPHANBURI PROVINCE

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree
Master of Education Program in Educational Administration
Department of Educational Administration
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2016
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

พฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของ
โรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

โดย
นางสาวสุภัทสรุมา วงษ์มาดิษฐ์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ภาควิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2559
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้การค้นคว้าอิสระเรื่อง “พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของ โรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี” เสนอโดย นางสาวสุภัทสร วังษมาดิษฐ์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. ปานใจ ธารทัศน์วงศ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์พันธ์ ตันวิมลรัตน์

คณะกรรมการตรวจสอบการค้นคว้าอิสระ

ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.สำเร็จ อ่อนสัมพันธ์)

...../...../.....

กรรมการ

(ดร.ปาริชาติ กมลยะบุตร)

...../...../.....

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์พันธ์ ตันวิมลรัตน์)

...../...../.....

57252329 : สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คำสำคัญ : พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

สุภัทจิรา วงษ์มาดิษฐ์: พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการ
การศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี. อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร. ศักดิพันธ์ ตันวิมลรัตน์. 111 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการ
บริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี 2) ผลการเปรียบเทียบความ
คิดเห็นต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง
จังหวัดสุพรรณบุรี เมื่อจำแนกตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองนักเรียน
โรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จำนวน 42 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการ
มีส่วนร่วมของผู้ปกครองตามแนวคิดของ ภารดี อนันต์นาวิ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ
ค่าความถี่ ร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ค่าที และสถิติการ
วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ทดสอบความแตกต่างรายคู่ใช้การวิเคราะห์ด้วยวิธีเซฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียน
บ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับ
ค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรหลาน
ด้านการร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมสนับสนุนกิจการการศึกษา ด้าน
การมีส่วนร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอนของสถานศึกษา และด้านการมีส่วนร่วมจัดทำ
หลักสูตรและติดตามผล

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหาร
การจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง เมื่อจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษาและอาชีพ โดยภาพรวม
และรายด้านไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า ด้านการร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร
และด้านการร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอนของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ 0.05

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ.....

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2559

57252329 : MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEYWORD : PARENTS' PARTICIPATION BEHAVIOUR

SUPASJIRA WONGMADIT : PARENTS' PARTICIPATION BEHAVIOUR IN
EDUCATIONAL MANAGEMENT OF BANPAISRITHONG SCHOOL, SUPHANBURI PROVINCE.
AN INDEPENDENT STUDY ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR SAKDIPAN TONWIMONRAT,
Ph.D.. 111 pp.

The purposes of this research were to identify 1) parents' participation behavior in educational management of Banpaisrithong School and 2) to compare personal's opinions on parents' participation behavior in educational management of Banpaisrithong School, classified by personal factors. The sample of this research was 42 parents. The research instrument was a questionnaire which parents' participation behaviour in educational management of school based on Pharadee A-nannawee concept. The statistics were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, t-test, one-way Analysis of variance and Scheffe's method.

The research findings were as follows :

1. Parents' participation behavior in educational management of Banpaisrithong School, as a whole was at medium level. When considering educational aspects in relation to parents' participation behavior, in order arithmetic mean form descending were as follow; participation in decisions making about the education of their students, participation in comment the curriculum, participation in supports for education, participation in instructional climate of school and participation in implementation about curriculum and evaluation.

2. The comparison of the parents' participation behavior in educational management of Banpaisrithong School. When respondents by gender, educational level and profession as a whole and aspects were not different. When respondents by age findings were as follow; participation in comment the curriculum, participation in instructional climate of school were different at 0.05 significant.

Department of Educational Administration

Graduate School, Silpakorn university

Student's signature .....

Academic Year 2016

An Independent Study Advisor's signature .....

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี โดยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์พันธ์ ต้นวิมลรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ และ อาจารย์ ดร. สำเร็จ อ่อนสัมพันธ์ ประธานคณะกรรมการตรวจสอบการค้นคว้าอิสระ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ว่าที่พันตรี ดร. นพดล เจนอักษร ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สายสุตา เตียเจริญ ผู้ควบคุมและตรวจสอบการค้นคว้าอิสระ ตลอดจนคณาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษาทุกท่าน ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และปรับปรุงแก้ไขจนเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ คุณครูนวลจันทร์ ชำนาญศิลป์ รักษาการผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง และคุณครูโรงเรียนบ้านไผ่สีทองทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้พร้อมทั้งให้คำแนะนำและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านไผ่สีทองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัย ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สายสุตา เตียเจริญ ที่ให้คำแนะนำในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ในการวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งครอบครัว เพื่อนๆ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่คอยให้ความช่วยเหลือด้วยความปรารถนาดีจนทำให้งานวิจัยสำเร็จด้วยดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	2
ปัญหาของการวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ข้อคำถามของการวิจัย.....	6
สมมติฐานของการวิจัย.....	7
ขอบข่ายเชิงทฤษฎีของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	10
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	11
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	12
พฤติกรรมที่มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษา.....	12
แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง.....	12
การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา.....	16
ความหมายของการมีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการศึกษา.....	19
ความหมายของพฤติกรรมที่มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษา.....	19
แนวคิดการบริหารการจัดการศึกษา.....	22
แนวทางเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามพ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542.....	23
ลักษณะของการมีส่วนร่วม.....	25
ประโยชน์ของการมีส่วนร่วม.....	28
ความสำคัญของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน.....	29
บทบาทของ พ่อแม่ ผู้ปกครองตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542.....	33
ลักษณะการมีส่วนร่วมและการตอบสนองของผู้ปกครองต่อโรงเรียน.....	36
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครอบครัว.....	37
องค์ประกอบที่สำคัญของการมีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการศึกษา.....	38
พฤติกรรมที่มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษา.....	40
ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง.....	44

บทที่	หน้า
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	48
งานวิจัยในประเทศ	48
งานวิจัยต่างประเทศ	60
สรุป	62
3 วิธีดำเนินการวิจัย	63
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	63
ระเบียบวิธีวิจัย	64
แผนแบบการวิจัย	64
ประชากร	64
กลุ่มตัวอย่าง	64
ตัวแปรที่ศึกษา	65
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	66
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	67
การเก็บรวบรวมข้อมูล	67
การวิเคราะห์ข้อมูล	67
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	67
สรุป	68
4. การวิเคราะห์ข้อมูล	69
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	69
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการ การศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี	73
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมของ ผู้ปกครองในการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัด สุพรรณบุรี เมื่อจำแนกตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	79
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	85
สรุปผลการวิจัย	85
อภิปรายผล	86
ข้อเสนอแนะ	95
รายการอ้างอิง	96
ภาคผนวก	102
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	103
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	105
ประวัติผู้วิจัย	111

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	แสดงจำนวนห้องเรียน จำนวนนักเรียนจำแนกตามชั้นเรียนและเพศ ประจำปีการศึกษา 2559..... 44
2	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... 65
3	สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ..... 70
4	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวม..... 73
5	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านการ ร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรหลาน..... 74
6	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านการ ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร..... 75
7	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านการร่วม จัดทำหลักสูตรและติดตามผล..... 76
8	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านการร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอนของสถานศึกษา..... 77
9	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ด้าน การร่วมสนับสนุนกิจกรรมการศึกษา..... 78
10	การเปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของ โรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามเพศ..... 79
11	การเปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของ โรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามช่วงอายุ..... 80
12	ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้านร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร จำแนกตาม ช่วงอายุของผู้ปกครอง โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (scheffe')..... 81
13	ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้านการร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอนของ สถานศึกษา จำแนกตามช่วงอายุของผู้ปกครองโดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (scheffe')..... 81

ตารางที่

หน้า

- 14 การเปรียบเทียบพฤติกรรมความร่วมมือของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของ
โรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา 82
- 15 การเปรียบเทียบพฤติกรรมความร่วมมือของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของ
โรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามอาชีพ 83

สารบัญแนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1 ขอบข่ายเชิงทฤษฎี.....	9
2 ขอบเขตของการวิจัย	10
3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันการศึกษากับสถาบันครอบครัว	13
4 องค์ประกอบ 3 ประการที่ทำให้เด็กนักเรียนมีคุณภาพ	14
5 แสดงองค์ประกอบหลักของการมีส่วนร่วมบริหารการศึกษา	40

บทที่ 1

บทนำ

โลกแห่งอนาคตเป็นโลกที่เต็มไปด้วยความเปลี่ยนแปลงและความไม่แน่นอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุที่ในอนาคตอันใกล้จะมีประชากรวัยแรงงานน้อยกว่าประชากรวัยสูงอายุ อีกทั้งการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจะนำมาซึ่งการเคลื่อนย้ายแรงงานและการลงทุนในภูมิภาคมากขึ้นซึ่งจะเป็นโอกาสสำหรับประเทศไทยหากเรามีประชากรวัยแรงงานที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในอนาคต¹ แต่จะเป็นอุปสรรคสำหรับประเทศไทยหากเราขาดประชากรวัยแรงงานที่มีความพร้อมทั้งด้านความรู้ความสามารถคุณลักษณะที่เหมาะสมสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมโลกอนาคตได้อย่างมีคุณภาพ และจากแผนการพัฒนาประเทศไทยในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ประเทศไทยจะต้องเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งภายนอกและภายในประเทศที่ปรับเปลี่ยนเร็วและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เป็นทั้งโอกาสและความเสี่ยงต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะข้อผูกพันที่จะเป็นประชาคมอาเซียนจึงจำเป็นต้องนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่พร้อมทั้งเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งขึ้นมาใช้ในการเตรียมความพร้อมให้แก่คนสังคมและระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม สามารถพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าต่อไปเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทยตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง² และขับเคลื่อนให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติที่ชัดเจนยิ่งขึ้นในทุกภาคส่วนทุกระดับยึดแนวความคิดการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มี “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา”³ จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการในมาตรา 6 ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

การศึกษาเป็นกระบวนการในการพัฒนาคนที่มีความสำคัญอย่างยิ่งเป็นรากฐานในการสร้างสรรค์ความเจริญและช่วยแก้ไข้ปัญหาต่างๆของสังคมในปัจจุบัน การจัดการศึกษาให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นเป้าหมายที่สำคัญที่นักการศึกษาได้ตระหนักและเห็นพ้องด้วยกันว่า ผู้ปกครองเป็นปัจจัยหลักปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการนำพาเด็กสู่เป้าหมายทางการศึกษา การศึกษาไม่ได้เป็นเรื่องเฉพาะที่สถานศึกษาและครูดำเนินการกันเท่านั้น ดังจะเห็นได้จากพระราชบัญญัติการศึกษา

¹ พร้อมพิไล บัวสุวรรณ, **ครอบครัวและโรงเรียน หุ่นส่วนเพื่อคุณภาพของผู้เรียน** (กรุงเทพฯ: แสงดาว, 2554), 1.

² สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, "สรุปสาระสำคัญ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11(พ.ศ.2555 - 2559)," 2.

³ “เรื่องเดียวกัน” 7.

แห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้กำหนดหลักในการจัดการศึกษาที่สำคัญไว้ในมาตรา 8(2) ว่าให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (All for Education) ในมาตรา 9(6) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน สถานประกอบการ สถาบันทางศาสนาต้องเข้ามามีหน้าที่และรับผิดชอบต่อกระบวนการจัดการศึกษา ปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ และในมาตรา 22 กล่าวว่าการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการ ศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ส่วนในมาตรา 24(6) ได้กล่าวถึงการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ที่มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษามีใจความสำคัญว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาคและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติการกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง การจัดการศึกษาให้ยึดหลักเป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชนและให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เช่น ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น”

คุณภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย พบว่า ยังไม่ถึงระดับมาตรฐานประเทศที่พัฒนาแล้ว ถึงแม้ว่าจะมีแนวโน้มที่ทวีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในช่วงของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองโดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณภาพผู้เรียนในระดับนานาชาติ ซึ่งในปีการศึกษา 2557 ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติและนานาชาติ พบว่า ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่ำกว่าปีที่ผ่านมา และวิชาภาษาอังกฤษในระดับชั้นมัธยมศึกษาต่ำกว่าปีที่ผ่านมา ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ PISA ซึ่งเป็นการทดสอบนักเรียนอายุ 15 ปี ในระดับนานาชาติ เมื่อพิจารณาผลของนักเรียนจากประเทศต่างๆ ในปี 2012 นักเรียนไทยได้ผลคะแนนสูงกว่ามาเลเซียและอินโดนีเซียทุกวิชาแต่ต่ำกว่าสิงคโปร์และมีคะแนนไม่ถึงค่าเฉลี่ยของนักเรียนในกลุ่มประเทศ OECD⁴

⁴ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, "สรุปสาระสำคัญ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11(พ.ศ.2555 - 2559)," 10.

ดังนั้นประเทศไทยจึงจำเป็นต้องส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างต่อเนื่องในโรงเรียน เพื่อจะได้พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลกซึ่งเป็นกุญแจสำคัญในการแข่งขันในเวทีโลก คือ คุณภาพและสมรรถภาพของคนไทยทุกคน โดยต้องมีความสามารถในการอ่าน เขียน การคิดคำนวณ คณิตวิเคราะห์ ความสามารถทางเทคโนโลยีและการสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้ควรมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ความรู้ในวิชาแกนตามศตวรรษที่ 21 ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ ทักษะการเรียนรู้และการสร้างนวัตกรรม และทักษะทางข้อมูล สื่อ และเทคโนโลยี⁵ ซึ่งการศึกษาของเด็กไทยที่ผ่านมาเน้นมีความพยายามในการยกระดับมาตรฐานทางการศึกษาของเด็กและเยาวชนเพื่อให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับ เนื่องจากในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กไทยในแต่ละปี ผลที่ออกมามักอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำกว่ามาตรฐาน แม้ประเทศไทยจะมีการทุ่มงบประมาณเพื่อพัฒนาการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นโครงการเรียนฟรี 15 ปี รวมถึงโครงการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับปริญญาตรี(หลักสูตรครู 5 ปี) การประเมินวิทยฐานะซึ่งทำให้ครูที่มีผลงานดีได้รับผลตอบแทนสูงขึ้น แต่เหตุใดปัญหาการศึกษาของเด็กไทยยังมีการประเมินว่าอยู่ในเกณฑ์ต่ำเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ซึ่งปัญหาด้านการเรียนของเด็กไทยในปัจจุบันอาจวิเคราะห์ได้ว่ามาจากหลายประการ ปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เด็กมีผลการเรียนอ่อนลงมาจากความสนใจของตัวเด็กเองที่พบว่าเด็กให้ความสนใจเรื่องของเกม และสื่อเพื่อความบันเทิงมากขึ้น ทำให้ความสนใจในการศึกษาหาความรู้ลดน้อยลง ทั้งนี้เนื่องมาจากสภาพสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไปสู่การเป็นครอบครัวเดี่ยว พ่อแม่ทุ่มเวลาหาเงิน ทำงาน และใช้เงิน ใช้เทคโนโลยีเลี้ยงดูเด็ก เพราะคิดว่าดีกว่าปล่อยให้ลูกไปเล่นนอกบ้าน ซึ่งจะทำให้เกิดผลเสียต่อพัฒนาการก็จะส่งผลให้ไม่เกิดการพัฒนาทางการเรียนการสอน และทำให้เด็กไม่สนใจเรียนในที่สุด แล้วก็ส่งผลให้บัณฑิตที่ผลิตออกไปนั้น ไม่สามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานในสาขาที่ตลาดแรงงานในประเทศต้องการ และขาดแคลนแรงงานในที่สุด⁶

นอกจากปัญหาคุณภาพของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ตกต่ำแล้ว ปัจจุบันสภาพความเสี่ยงของเด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาสังคมมากมาย เช่น ติดการพนัน ติดเกม ไม่ชอบไปโรงเรียน หนีเรียน ทะเลาะวิวาท ชกต่อยและหมกหมุ่นกับสื่อที่ไม่สร้างสรรค์ซึ่งมีปัจจัยหนึ่งมาจากครอบครัวซึ่งครอบครัวเป็นสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพและพฤติกรรมของเด็กเยาวชน พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็กและเยาวชนเป็นผลมาจากการเลี้ยงดูด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสม ส่งเสริมให้แสดงออกในทางที่ไม่ถูกต้อง ปล่อยปละละเลยการเรียนรู้ การใช้ความรุนแรงจากสมาชิกในครอบครัว ครอบครัวแตกแยก ผู้ปกครองบีบบังคับ กดดัน และคาดหวังในตัวเด็กเกินกว่าความเป็นจริง ไม่มีบรรยากาศที่สร้างความรัก ความอบอุ่น ความสัมพันธ์สามัคคี เต็มโตในท่ามกลางความสับสนไม่มีความหวัง ขาดการอบรมบ่มนิสัยและไม่มีจุดหมายปลายทางในชีวิต⁷ ปัญหาคุณภาพผู้เรียนซึ่งสะท้อนจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สมรรถนะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตในอนาคตและคุณลักษณะพฤติกรรม

⁵ เรื่องเดียวกัน, 17.

⁶ ปัญหาทางการศึกษาของเด็กไทย, เข้าถึงเมื่อ 16 มีนาคม 2559, เข้าถึงได้จาก <http://www.common senseforpubliceducation.org/11/28>

⁷ บุชบานัน ญาณสมเด็จ, ภาวะวิกฤติของเด็กไทยในปัจจุบัน, เข้าถึงเมื่อ 16 มีนาคม 2559, เข้าถึงได้จาก <http://www.sahavicha.com/?name=article&file=readarticle&id=294>

ของผู้เรียนที่ตามที่กล่าวมาอยู่ในชั้นวิกฤติ ซึ่งมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องช่วยกันแก้ปัญหาพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้น แต่ความสำเร็จจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อทุกภาคส่วนโดยอย่างยิ่งครอบครัวซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อการปลูกฝังจิตใจ ความรัก ความอบอุ่น การดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนและโรงเรียนซึ่งมีบทบาทหน้าที่โดยตรงในการพัฒนาความรู้ความสามารถ สมรรถนะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตในอนาคตของผู้เรียนร่วมกันแสดงความรับผิดชอบเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน⁸

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้ให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 (ปัจจุบันแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมไว้ในมาตรา 8(2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 58 ได้บัญญัติเรื่องการมีส่วนร่วมไว้ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการปฏิบัติราชการทางปกครองอันมีผลหรืออาจมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของตน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ สถานศึกษาที่จัดการศึกษาทุกระดับจึงต้องปฏิบัติตามโดยการเปิดโอกาสให้ประชาชน ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้งนี้เพราะเมื่อผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาย่อมจะช่วยขับเคลื่อนให้การบริหารจัดการศึกษาดำเนินไปตามความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน ช่วยให้สถานศึกษาได้รับการยอมรับจากชุมชน ชุมชนรักและหวงแหนสถานศึกษา ซึ่งส่งผลให้ผู้ปกครองและชุมชนสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา และให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ด้วยความเต็มใจ เพราะการมีส่วนร่วมของประชาชน และชุมชนในการจัดการศึกษานั้นเป็นกระบวนการที่สำคัญ ที่จะช่วยพัฒนาการศึกษาให้ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น โดยเฉพาะในโรงเรียนขนาดเล็ก หากชุมชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา รวมถึงการเชิญผู้ปกครองที่มีความรู้และมีเวลาว่างมาเป็นครู พ่อครูแม่ให้ความรู้ด้านวิชาการ ด้านภูมิปัญญากับบุตรหลานย่อมเกิดผลดีทั้งต่อโรงเรียนที่ได้บุคลากรเพิ่ม ส่วนผู้ปกครองย่อมภาคภูมิใจที่ได้สอนบุตรหลานในโรงเรียน รวมถึงนักเรียนที่จะมีความเคารพและนับถือในตัวผู้ปกครองเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน⁹ ดังนั้น การจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพจึงไม่อาจเกิดขึ้นได้ด้วยสถานศึกษาเท่านั้น จะต้องเกิดจากความร่วมมือสนับสนุนจากทุกภาคส่วนโดยเฉพะอย่างยิ่งผู้ปกครอง เช่น การร่วมกันตัดสินใจ การร่วมแสดงความคิดเห็น การร่วมจัดทำหลักสูตรและติดตามผลการศึกษา การร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอน และร่วมสนับสนุนกิจการการศึกษา ซึ่งผู้ปกครองเปรียบเสมือนครูคนแรกของผู้เรียนอยู่ใกล้ชิดและมีบทบาทกับผู้เรียนมากที่สุด การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของพ่อแม่ ครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน¹⁰

⁸ พร้อมพิไล บัวสุวรรณ, **ครอบครัวและโรงเรียน หนุนส่วนเพื่อคุณภาพของผู้เรียน** (กรุงเทพฯ: แสงดาว, 2554), 20.

⁹ ธนสาร บัลลังก์ปัทมา, “บทบาทประชาชนในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา” *The city Journal* 4, 85 (1-15 มีนาคม 2551): 30

¹⁰ ฉันทนา บุญสง, **ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับครอบครัวในการจัดการศึกษาโดยครอบครัว**, เข้าถึงเมื่อ 26 กุมภาพันธ์ 2559, เข้าถึงได้จาก http://www.myfirstbrain.com/teacher_view.aspx?id=74176

ปัญหาของการวิจัย

โรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ได้จัดการศึกษาในระดับชั้นอนุบาลจนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมีภารกิจทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารบุคคลและการบริหารทั่วไป มีความต้องการที่จะจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ แต่พบว่าการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทองได้ประสบปัญหาและอุปสรรค ดังนี้

1. ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองลดลง เนื่องจากการขาดผู้บริหารสถานศึกษาเป็นระยะเวลานานตั้งแต่ปีการศึกษา 2556 จนถึงปัจจุบัน จึงทำให้การบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนมีประสิทธิภาพลดลงและจากรายงานประจำปีของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2557 พบว่าผลการดำเนินงานของสถานศึกษาในกลยุทธ์ที่ 2 ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน ท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบว่า ชุมชนและผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาและร่วมมือกันในการพัฒนาโรงเรียนร้อยละ 60 ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายเชิงปริมาณที่กำหนดไว้¹¹ อันเนื่องมาจากการขาดผู้บริหารสถานศึกษาทำให้การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาไม่ได้รับการสนับสนุนและความช่วยเหลือจากผู้ปกครองและชุมชนเท่าที่ควร

2. ปัญหาด้านผู้ปกครองนักเรียนขาดการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียน กิจกรรมบางกิจกรรมที่โรงเรียนเปิดโอกาสให้เข้าร่วมได้แต่ได้รับความร่วมมือน้อยและผู้ปกครองยังขาดการดูแลเอาใจใส่ในด้านการเรียนของนักเรียน จะเห็นได้จากจากรายงานการติดตามตรวจสอบ ประเมินผลการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 3 และจากผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม พบว่าอุปสรรคของการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา คือ บิดา มารดา ผู้ปกครองมีฐานะยากจน รายได้น้อย ไม่มีเวลาดูแล อบรมบุตรหลาน ผู้ปกครองต้องทำงานไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม สถานศึกษาขาดการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของสถานศึกษาให้สาธารณชนได้ทราบอย่างกว้าง

3. ปัญหาด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ปรับปรุงและด้วยโรงเรียนบ้านไผ่สีทองเป็นโรงเรียนขนาดเล็กขาดแคลนบุคลากรครูเนื่องจากบุคลากรครูมีทั้งหมด 6 คน มีจำนวนห้องเรียนทั้งหมด 8 ห้องเรียน ทำให้ครูผู้สอนไม่ครบชั้นเรียน ครูผู้สอนสอนไม่ตรงกับวิชาเอก และยังมีภาระงานอื่นๆ¹² จึงเป็นสาเหตุหนึ่งจึงต้องมีการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนแต่การจัดทำและพัฒนาหลักสูตรนั้นพบว่าขาดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

4. ปัญหาด้านอื่น เช่น การงบประมาณไม่เพียงพอ การขาดแคลนสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย ขาดการสนับสนุนกิจการการศึกษา การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาจากกลุ่มศิษย์เก่าและกลุ่ม

¹¹ โรงเรียนบ้านไผ่สีทอง, “รายงานประจำปีของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2557” (เอกสารกลุ่มการบริหารงานวิชาการ, 2557), 52.

¹² โรงเรียนบ้านไผ่สีทอง, “รายงานผลการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง ปีการศึกษา 2558” (เอกสารกลุ่มการบริหารงานบุคคล, 2558), 1-8.

ผู้ปกครองนักเรียนไม่ได้รับความร่วมมืออันเนื่องด้วยส่วนใหญ่ผู้ปกครองและชุมชนโดยรอบโรงเรียนมีฐานะยากจนจึงทำให้การสนับสนุนกิจการการจัดการศึกษาของโรงเรียนไม่ประสบความสำเร็จ

จากปัญหาดังกล่าวเพื่อให้การบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทองมีคุณภาพและประสบความสำเร็จนั้น การบริหารจัดการศึกษาจึงควรให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน โดยให้ผู้ปกครอง ครอบครัวยุคใหม่เข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาเพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพการศึกษา เนื่องจากครอบครัวเป็นโรงเรียนแห่งแรกของเด็ก คุณภาพผู้เรียนจึงเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของครอบครัวและโรงเรียน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาเพื่อให้เยาวชนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเสมอภาค แต่ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา การปฏิรูปการศึกษายังไม่สามารถพัฒนาเยาวชนไทยให้เป็นคนเก่ง ดี และมีความสุขได้สมตั้งใจปรารถนาของสังคม เห็นได้จากกระแสวิพากษ์วิจารณ์ของสังคมที่มีต่อการศึกษาไทยว่าไม่มีคุณภาพ อย่างไรก็ตามจะเห็นว่าคุณภาพผู้เรียนไม่อาจเกิดขึ้นได้ด้วยสถานศึกษาโดยลำพัง แต่ต้องเกิดขึ้นจากการแสดงความรับผิดชอบร่วมกันของทุกภาคส่วนในสังคมโดยเฉพาะครอบครัว¹³ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อทราบผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทองจังหวัดสุพรรณบุรี เมื่อจำแนกตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อคำถามของการวิจัย

1. พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรีอยู่ในระดับใด
2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี เมื่อจำแนกตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม มีความแตกต่างกันหรือไม่

¹³ พร้อมพิไล บัวสุวรรณ, ครอบครัวและโรงเรียน หุ่นส่วนเพื่อคุณภาพของผู้เรียน (กรุงเทพฯ: แสงดาว, 2554), บทนำ.

สมมติฐานของการวิจัย

1. พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรีอยู่ในระดับปานกลาง
2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี เมื่อจำแนกตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม มีความแตกต่างกัน

ขอบข่ายเชิงทฤษฎีของการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าวิจัยได้กำหนดขอบข่ายเชิงทฤษฎีของการวิจัยไว้เป็นกรอบของการศึกษา โดยนำแนวคิดของลูเนนเบิร์กและออร์นสไตน์ (Lunenburg and Ornstein) ที่กล่าวว่า องค์กระบบเปิด ประกอบด้วยระบบย่อย ๆ ภายในองค์กรที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมภายนอก โดยระบบจะยอมรับตัวป้อน (Inputs) จากสิ่งแวดล้อม มีกระบวนการเปลี่ยนแปลง (Transformation Process) ซึ่งเปลี่ยนแปลงตัวป้อนให้กลายเป็นผลผลิต (Outputs) ที่มีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม (Environment) ทั้งภายในและภายนอก และให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) เพื่อการปรับปรุงและพัฒนา องค์ประกอบทั้งสามส่วนจะมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน¹⁴ ในรูปของระบบที่ประกอบซึ่งปัจจัยนำเข้า(input) ได้แก่ นโยบายการจัดการศึกษา ทรัพยากรบุคคล เช่น ผู้บริหาร ครู นักเรียน และทรัพยากรที่ใช้ดำเนินการ ได้แก่ เงิน (money) วัสดุอุปกรณ์ (material) การจัดการ (management) โดยนำปัจจัยเหล่านี้เข้าสู่กระบวนการของสถานศึกษา คือ กระบวนการบริหารซึ่งประกอบด้วย กระบวนการจัดการสอน กระบวนการนิเทศ และการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเพื่อให้เกิดผลผลิต คือ ประสิทธิภาพภาพนักเรียน ครู ระเบียบข้อบังคับโดยมีข้อมูลย้อนกลับ เพื่อนำไปสู่การแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้นกว่าเดิม ซึ่งอยู่ภายใต้สภาพแวดล้อมทางการเมือง ทางเศรษฐกิจ ทางสังคม และทางภูมิศาสตร์¹⁵ กระบวนการจะเปลี่ยนปัจจัยนำเข้าต่างๆจนเกิดเป็นผลผลิต(output) ซึ่งได้แก่ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน กระบวนการเหล่านี้ถ้ามีสิ่งใดที่ต้องปรับปรุงข้อบกพร่องต้องมีการนำข้อมูลย้อนกลับ(feed back) เพื่อดำเนินตามขั้นตอนอีกครั้ง พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง จากการศึกษาได้มีผู้ที่ศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนดังนี้ ภาวดี อนันต์นารี ได้ศึกษา ผู้ปกครอง ครอบครัว ประชาชน และสถาบันสังคมมีบทบาทเข้าร่วมในการจัดการศึกษาได้หลายประการให้แก่บุตรหลานของตน คือ 1) การร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรหลาน เช่น เลือกสถานศึกษาให้บุตรหลาน 2) การร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรพัฒนาการของบุตรหลานและการเรียนการสอนประจำวัน 3) การร่วมจัดทำหลักสูตรและติดตามผลการศึกษา 4) การร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอนของสถานศึกษา ผู้ปกครองอาจร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน หรือร่วมกิจกรรมอื่นที่สถานศึกษาจัดขึ้น 5) การร่วม

¹⁴ Fred C. Lunenburg. and Allan C. Ornstein, **Educational Administration: Concepts and Practices**, 6th ed.(CA: Wadsworth Cengage Learning, 2012), 20-21.

¹⁵ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, **เอกสารการสอนชุดวิชาหลักและระบบบริหารการศึกษา**, พิมพ์ครั้งที่ 14 (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2543), 74.

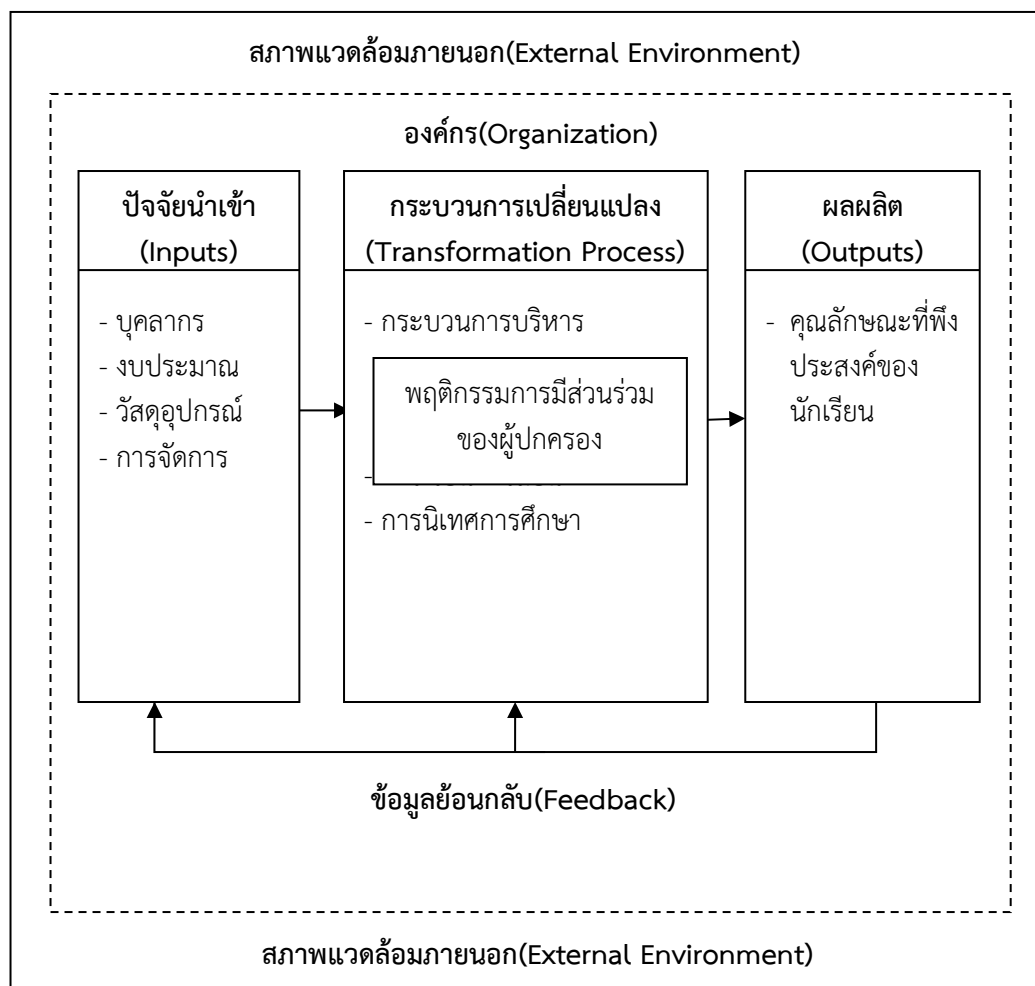
สนับสนุนกิจการการศึกษา¹⁶ เฮนเดอร์สันและแมพ (Henderson & Mapp) ได้ศึกษาสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จได้ดำเนินการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนดังนี้คือ 1) มุ่งที่จะสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือในบรรยากาศของความไว้วางใจซึ่งกันและกันระหว่างครู ครอบครัว และสมาชิกของชุมชน 2) ใส่ใจให้สิทธิและตอบสนองความต้องการของครอบครัว โดยคำนึงถึงความแตกต่างทางพื้นฐาน ฐานะ ความเป็นอยู่ และวัฒนธรรมของแต่ละครอบครัว 3) โอบอุ้มปรัชญาการเป็นหุ้นส่วน โดยแบ่งปันอำนาจและหน้าที่รับผิดชอบให้กันและกัน¹⁷ เอปสไตน์ (Epstein) เป็นนักวิชาการที่ได้เสนอ “โครงสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา 6 แบบของเอปสไตน์” (Epstein’s Framework of 6 Types of Parent Involvement) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของมหาวิทยาลัยจอห์นฮอปกินส์ (Johns Hopkins University) และห้องปฏิบัติการทางการศึกษาเขตนอร์ทเวสต์ (Northwest Regional Education Laboratory) ประกอบด้วย 1) การอบรมเลี้ยงดูเด็ก 2) การติดต่อสื่อสาร 3) การอาสาสมัคร 4) การเรียนรู้ที่บ้าน 5) การตัดสินใจ 6) การมีส่วนร่วมกับชุมชน¹⁸ จากแนวคิดและข้อบ่งชี้ข้างต้นที่กล่าวมา ผู้วิจัยสามารถนำเสนอเป็นข้อบ่งชี้เชิงทฤษฎีของการวิจัย ดังแสดงในแผนภูมิที่ 1

¹⁶ ภารดี อนันต์นาวิ. **หลักการ แนวคิด ทฤษฎี** ทางการบริหารการศึกษา (ชลบุรี: มนตรี, 2551), 257-258.

¹⁷ Anne T. Henderson and Karen L. Mapp, **A New Wave of Evidence-The impact of School, Family, and Community Connections on student Achievement**, (Texas: Building Knowledge to Support Learning, 2002), 8.

¹⁸ Joyce L. Epstein, “School/family/community partnerships: Caring for the children we Share.” **Phi Delta Kappan**, (May 1995) :701-712.

แผนภูมิที่ 1 ขอบข่ายเชิงทฤษฎี

ที่มา : Fred C. Lunenburg. and Allan C. Ornstein, **Educational Administration: Concepts and Practices**, 6th ed.(CA: Wadsworth Cengage Learning, 2012), 20-21.

: ภาวดี อนันต์นาวิ. **หลักการ แนวคิด ทฤษฎี** ทางการบริหารการศึกษา (ชลบุรี: มนตรี, 2551), 257-258.

ขอบเขตการวิจัย

เพื่อให้งานวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการศึกษา 1) การร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรหลาน เช่น เลือกสถานศึกษาให้บุตรหลาน 2) การร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร พัฒนาการของบุตรหลานและการเรียนการสอนประจำวัน 3) การร่วมจัดทำหลักสูตรและติดตามผลการศึกษา 4) การร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอนของสถานศึกษา ผู้ปกครองอาจร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนหรือร่วมกิจกรรมอื่นที่สถานศึกษาจัดขึ้น 5) การร่วมสนับสนุนกิจการการศึกษา ดังแสดงในแผนภูมิที่ 2

พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
1. การร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรหลาน
2. การร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร
3. การร่วมจัดทำหลักสูตรและติดตามผลการศึกษา
4. การร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอน
5. การร่วมสนับสนุนกิจการการศึกษา

แผนภูมิที่ 2 ขอบเขตของการวิจัย

ที่มา : ภาวดี อนันต์นาวิ. หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ทางการบริหารการศึกษา (ชลบุรี: มนตรี, 2551), 257-258.

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้ความเข้าใจความหมายเฉพาะของคำที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จึงได้กำหนดนิยามความหมายไว้ดังนี้

1. พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง หมายถึง การกระทำที่แสดงออกของผู้ปกครองที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมใดๆของโรงเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม ตามแนวคิดของ ภารดี อนันต์นาวิ ได้แก่ 1) การร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรหลาน 2) การร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร 3) การร่วมจัดทำหลักสูตรและติดตามผลการศึกษา 4) การร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอน 5) การร่วมกันสนับสนุนกิจการการศึกษาโดยมีเป้าหมายเพื่อให้การจัดการศึกษาเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อโรงเรียน

2. ผู้ปกครอง หมายถึง บิดาหรือมารดาหรือผู้ที่อุปการะนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงประถมศึกษาปีที่ 6 ประจำปีการศึกษา 2559

3. โรงเรียนบ้านไผ่สีทอง หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 เปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาล1 จนถึงระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย 1) พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษา 2) ข้อมูลทั่วไป/พื้นฐานโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง และ3) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษา

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา คือ การเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร ร่วมในการตัดสินใจและดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การที่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในโรงเรียนมีทฤษฎีสันับสนุนการมีส่วนร่วม ดังนี้

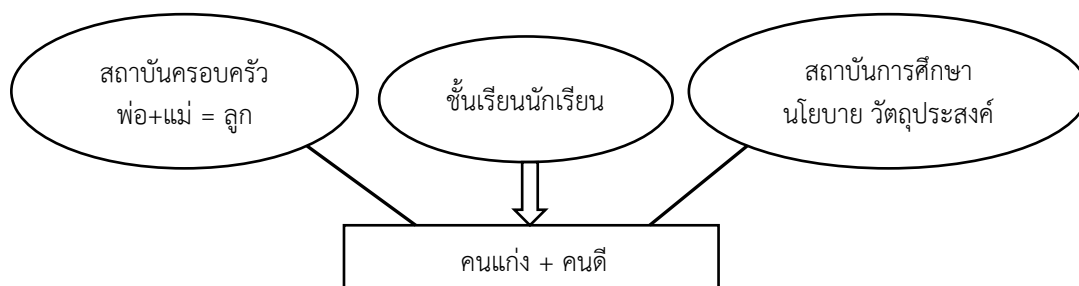
1. ทฤษฎีสังคมวิทยา

ทัศนีย์ ทองสว่าง กล่าวว่า สถาบันครอบครัว (Family Institution) เป็นสถาบันแรกที่ทำให้การศึกษาอบรมให้แก่สมาชิกในครอบครัว โดยที่พ่อแม่ผู้ปกครองจะต้องเป็นผู้คอยดูแลเพราะมีความใกล้ชิดและผูกพันกันแต่ครอบครัวสมัยใหม่ไม่สามารถจะทำหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์นัก จึงเป็นภาระหน้าที่ของโรงเรียนให้เป็นแหล่งปลูกฝังความรู้ความคิดและวิทยาการต่างๆ ครอบครัวและโรงเรียน มีวิธีการให้การศึกษามีลักษณะสอดคล้องกับกระบวนการ สังคมประภฤติ (Socialization Process) กระบวนการเรียนรู้ (Learning Process) และกระบวนการถ่ายโยงความรู้ (Transfer Ability Process) โดยมีวัตถุประสงค์เดียวกัน คือ ต้องการให้เกิดการเรียนรู้และฝึกฝนให้นักเรียนเป็นคนดีและมีความสามารถ เพื่อจะได้ประสบความสำเร็จในชีวิตและเป็นคนเก่งคนดีของสังคม¹ ดังแผนภูมิที่ 3

---

¹ ทัศนีย์ ทองสว่าง, สังคมวิทยา, (กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮ้าส์., 2543), 141.

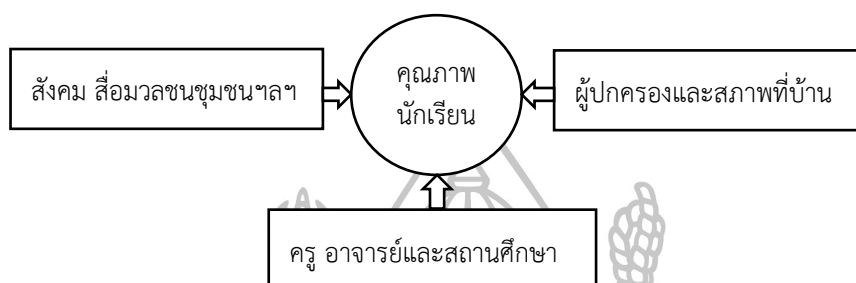

แผนภูมิที่ 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันการศึกษากับสถาบันครอบครัว
ที่มา: ทศนีย์ ทองสว่าง, **สังคมวิทยา**, (กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พริ้นติ้ง เฮ้าส์., 2543), 141.

2. ทฤษฎีขอบเขตทับซ้อนของอิทธิพล (Overlapping Spheres of Influence Theory) เอปสไตน์ และคณะได้เสนอทฤษฎีเพื่ออธิบายการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ด้วยทฤษฎีขอบเขตทับซ้อนของอิทธิพล โดยมีแนวคิดหลักดังนี้ คือ หากมุมมองของนักการศึกษา มองเด็กว่าเป็น “นักเรียน” นักการศึกษานั้นก็จะมองครอบครัวแยกต่างหากจากโรงเรียน นั่นคือ ครอบครัวก็จะถูกคาดหวังให้ทำหน้าที่ไปตามลำพังและทำหน้าที่การจัดการศึกษาของเด็กไว้ให้โรงเรียน แต่หากนักการศึกษามองมือนักเรียนเป็น “เด็ก” นักการศึกษานั้นก็จะมองทั้งครอบครัวและชุมชนเป็นเสมือนหุ้นส่วน (Partners) กับโรงเรียนในการจัดการศึกษาและพัฒนาเด็ก ความเป็นหุ้นส่วนจะตระหนักถึงการแบ่งปันความสนใจ ความรับผิดชอบเพื่อเด็ก และจะทำงานร่วมกันริเริ่มโครงการที่ดีกว่าเดิม และโอกาสต่างๆ เพื่อเด็ก และความสำเร็จของความเป็นหุ้นส่วนกันนี้ก็คือ “การดูแลเด็ก” ซึ่งเป็นแนวคิดหลักพื้นฐาน เมื่อผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาถึงขนาดเป็นหุ้นส่วนกับโรงเรียนแล้ว ผู้บริหารโรงเรียนและครูจะริเริ่มบรรยากาศ “โรงเรียนเสมือนครอบครัว” (family-like school) มากขึ้นๆ โรงเรียนเสมือนครอบครัวจะต้อนรับทุกๆ ครอบครัว โรงเรียนเสมือนครอบครัวจะกระตุ้นเตือนความเป็นปัจเจกบุคคลของเด็กแต่ละคน และทำให้เด็กแต่ละคนรู้สึกว่าเป็นคนพิเศษ ในทำนองเดียวกันความเป็นหุ้นส่วนนี้ ผู้ปกครองก็จะริเริ่มบรรยากาศ “ครอบครัวเสมือนโรงเรียน” (school-like family) ครอบครัวเสมือนโรงเรียนจะกระตุ้นให้เด็กแต่ละคนตระหนักว่าตนเป็นนักเรียน ครอบครัวจะเสริมแรงความสำคัญของโรงเรียน การบ้าน และกิจกรรมซึ่งสร้างทักษะ ความรู้สึกสำเร็จให้เด็ก ชุมชนรวมถึงกลุ่มของผู้ปกครองจะทำงานร่วมกันริเริ่มโอกาสการเรียนรู้เสมือนโรงเรียน เหตุการณ์ โครงการซึ่งเสริมแรงกระตุ้นเตือนให้รางวัลนักเรียนที่พัฒนาก้าวหน้าด้วยดี มีความคิดริเริ่ม เสียสละ ทำดี ชุมชนก็จะริเริ่มบรรยากาศ “ชุมชนเสมือนครอบครัว” (family-like community) จัดตั้งบริการเหตุการณ์เพื่อสนับสนุนเด็ก ครอบครัวก็จะมีจิตใจให้ชุมชน นักเรียนจะช่วยเพื่อนบ้านของเขาและครอบครัวอื่นๆ แนวคิดโรงเรียนชุมชนก็จะเกิดขึ้น เกิดโครงการบริการเพื่อเด็ก ผู้ปกครอง และคนอื่นๆ ตลอดเวลาทั้งก่อนระหว่างและหลังจากเวลาทำการปกติของโรงเรียน โรงเรียนและชุมชนก็จะพูดคุยถึงโครงการและบริการที่เป็นมิตรกับครอบครัว เมื่อแนวคิดทั้งหมดนี้รวมเข้าด้วยกัน ก็จะเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ (learning communities) หรือชุมชนแห่งความดูแล คำต่างๆ เหล่านี้ประกอบกันขึ้นเป็นทฤษฎีขอบเขตทับซ้อน

ของอิทธิพล² ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อีระ รุญเจริญ³ ที่ว่า ผู้ปกครอง ครอบครัว/ ครู สถานศึกษา/ และชุมชน สังคม เป็นองค์ประกอบ 3 ประการที่มีอิทธิพลต่อเด็กและทำให้เด็กนักเรียนมีคุณภาพ ดังแผนภูมิที่ 4 ภาพประกอบ สังคม สื่อมวลชน ชุมชน ฯลฯ³

แผนภูมิที่ 4 องค์ประกอบ 3 ประการที่ทำให้เด็กนักเรียนมีคุณภาพ
ที่มา : อีระ รุญเจริญ, **สภาพและปัญหาการบริหารและจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในประเทศไทย** (กรุงเทพฯ: วี.ที.ซี.คอมมิวนิเคชั่น, 2545), 126-127.

เอปสไตน์ และคณะ ได้เสนอทฤษฎีขอบเขตทับซ้อนของอิทธิพลว่าประกอบด้วย 2 โครงสร้าง ดังนี้

1. โครงสร้างภายนอก(External Structure) แสดงถึง 3 บริบทที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการของนักเรียน ขอบเขตที่ทับซ้อนนี้ชี้ให้เห็นว่า ครอบครัว โรงเรียน และชุมชน แบ่งปันความรับผิดชอบกัน ความหลากหลายในแนวทางปฏิบัติ ปรัชญาประวัติศาสตร์ ฯลฯ ทำให้เกิดการทับซ้อนกันมากหรือน้อย การเชื่อมโยงกันของ 3 บริบทนี้มากหรือน้อย การปฏิบัติและการทับซ้อนกันนี้เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา

2. โครงสร้างภายใน (Internal Structure) แสดงถึงปฏิสัมพันธ์ว่าจะเกิดกับต่อเมื่อบุคคลในโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน สื่อสารหรือทำงานร่วมกัน โดยนักเรียนเป็นศูนย์กลางและผู้กระทำปฏิสัมพันธ์นี้ ความเชื่อมโยง/การมีส่วนร่วมของบ้าน โรงเรียน และชุมชนอาจจะอยู่ในระดับสถาบัน

² Joyce L. Epstein et.al. **School, family, community partnerships: your hand book action** (Thousand Oaks: Corwin Press,1997), 71-78.

³ อีระ รุญเจริญ, **สภาพและปัญหาการบริหารและจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในประเทศไทย** (กรุงเทพฯ: วี.ที.ซี.คอมมิวนิเคชั่น, 2545), 126-127.

(Institutional Level) เช่น ครอบครัว กลุ่มเด็ก นักการศึกษา และชุมชน หรือในระดับปัจเจกบุคคล (Individual Level) เช่น ครู ผู้ปกครอง เด็ก หน่วยงานของชุมชนหรือกลุ่มเล็ก ๆ⁴

3. ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

แอนเจลูซซี (Angelucci) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของครูใหญ่ในสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองระดับประถมศึกษาในรัฐเพนซิลเวเนีย พบว่าการที่ผู้ปกครองได้ติดต่อสื่อสารกับครูอยู่เสมอและได้ผูกพันต่อกัน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองทำให้เกิดความสัมพันธ์และสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานร่วมกัน ส่วนทางด้านผู้บริหารก็ได้มีทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมดังนี้

1. ทฤษฎีการสร้างความสัมพันธ์ (Relationship-building Theory) ได้มีความพยายามในส่วนของสถานศึกษาที่จะทำให้ผู้ปกครองรู้สึกได้รับการต้อนรับและได้รับการเชิญชวนให้มีส่วนร่วมในด้านต่างๆ ของสถานศึกษา

2. ทฤษฎีผู้ปกครองเป็นผู้ช่วย (Parent Assistance Theory) โดยกระตุ้นให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นและในวิถีทางของการปฏิบัติที่จะช่วยให้ครูหรือครูใหญ่ในการทำงานกับนักเรียนอย่างเต็มกำลัง

3. ทฤษฎีการเป็นหุ้นส่วน (Partnership Theory) บนรากฐานของความไว้วางใจและเคารพนับถือซึ่งกันและกัน ความเป็นหุ้นส่วนได้ถูกสร้างขึ้นโดยสถานศึกษาและผู้ปกครองร่วมกันดำเนินการ ร่วมกันหลายทางเพื่อพัฒนากระบวนการตัดสินใจภายในสถานศึกษา⁵

สรุปได้ว่าการที่ผู้ปกครองจะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในโรงเรียนจะต้องสร้างแรงจูงใจให้ผู้ปกครองเกิดความพึงพอใจในการช่วยเหลือ สนับสนุนและส่งเสริมการจัดการศึกษา เพราะตามหลักจิตวิทยาเชิงพฤติกรรมจะพบว่าจำนวนครั้งที่ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามาร่วมมากขึ้นขึ้นอยู่กับผลที่เกิดจากการมีส่วนร่วมครั้งแรก ถ้าครั้งแรกๆ เป็นไปตามความคาดหวัง การมีส่วนร่วมก็จะเกิดขึ้นในครั้งต่อมาทำให้มีจำนวนบ่อยครั้งและมากขึ้น

⁴ Joyce L. Epstein et.al., **School, family, community partnerships: your hand book action** (Thousand Oaks: Corwin Press,1997), 3.

⁵ Angelucci Alfonso, "The role of the Elementary Principle in Promoting Parent Involvement: Evidence from Rurul" **Blue Ribbon Elementary School in Pennsylvania: Proquest Infomation and Learning** (May 2008): 4-5.

การมีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการศึกษา

ความหมายของการมีส่วนร่วม

คำว่า “การมีส่วนร่วม” หรือในภาษาอังกฤษใช้คำว่า “Participation” จากแนวคิดของนักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้มีนัยการศึกษาได้ให้คำนิยามหรือความหมายที่แตกต่างกันออกไปตามความเข้าใจของนักการศึกษาและหน่วยงานต่างๆ ไว้ดังนี้

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม ว่าหมายถึง การเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจและอารมณ์ (mental and emotional involvement) ของบุคคลในสถานการณ์กลุ่ม (group situation) ซึ่งผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นเหตุให้กระทำการ (contribution) ให้บรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้น กับทั้งทำให้เกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมรับผิดชอบกับกลุ่มดังกล่าวด้วย นอกจากความหมายที่กล่าวถึงแล้วนี้ นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ ยังได้สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ในรูปของสมการ ดังนี้

การมีส่วนร่วม = ความร่วมมือร่วมใจ + การประสานงาน + ความรับผิดชอบ

Participation = cooperation + coordination + responsibility

ความร่วมมือร่วมใจ หมายถึง ความตั้งใจของบุคคลที่จะมาทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่มการประสานงาน หมายถึง ทั่วเวลาและลำดับเหตุการณ์ที่มีประสิทธิภาพในการกระทำกิจกรรมหรือการงาน ความรับผิดชอบ หมายถึง ความรู้สึกผูกพันในการกระทำงานและในการทำให้เชื่อถือไว้วางใจ⁶

ถวิลวดี บุรีกุล กล่าวว่า “กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระบวนการสื่อสารสองทางที่มีเป้าหมายโดยรวมเพื่อที่จะให้เกิดการตัดสินใจที่ดีขึ้นและได้รับการสนับสนุนจากสาธารณชนและให้สาธารณชนแสดงความคิดเห็นต่อโครงการที่นำเสนอหรือนโยบายรัฐและมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเพื่อหาทางออกที่ดีที่สุดสำหรับทุกคน”⁷

สมยศ นาวิการ กล่าวว่า การมีส่วนร่วมเป็นการที่ประชาชนได้ใช้ความพยายามหรือใช้ทรัพยากรบางอย่างของตน เช่น ความคิด ความรู้ ความสามารถ แรงงาน เงินทุน วัสดุ ในกิจกรรมพัฒนานั้น การมีส่วนร่วมจะทำให้ประชาชนหลุดพ้นจากการเป็นผู้รับผลจากการพัฒนาและเป็นผู้กระทำให้เกิดกระบวนการพัฒนา ดังนั้นการมีส่วนร่วมจึงเป็นได้ทั้งวิธีการซึ่งนำไปสู่การพัฒนาและเป็นเป้าหมายของการพัฒนาด้วย⁸

⁶ นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์, การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล, 2547), 21.

⁷ ถวิลวดี บุรีกุล, การมีส่วนร่วม: แนวคิด ทฤษฎี และกระบวนการ (กรุงเทพฯ: สถาบันปกเกล้า, 2551), 6.

⁸ สมยศ นาวิการ, การบริหารแบบมีส่วนร่วม (กรุงเทพฯ: บรรณกิจ 1991 จำกัด, 2545), 5.

ภารดี อนันต์นารี กล่าวถึง การมีส่วนร่วมว่าเป็นการจูงใจให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติงานในองค์กร ได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมมือในการพัฒนาองค์กรที่ปฏิบัติอยู่ด้วยความเต็มใจ⁹

ฉลาด จันทรสมบัติ ได้กล่าวไว้ว่า การมีส่วนร่วม คือ การเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามาร่วมดำเนินกิจกรรม ตั้งแต่การศึกษาแก้ปัญหา การวางแผนดำเนินการ การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหาและการประเมินร่วมกันเพื่อขับเคลื่อนให้กิจกรรมนั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการยึดหลักการมีส่วนร่วม คือ หลักการร่วมคิดร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับผิดชอบ¹⁰

พร้อมพิไล บัวสุวรรณ ได้กล่าวถึง คำว่า “ความเป็นหุ้นส่วน”(Partnership) ได้กล่าวถึง เป็นอย่างมากในบริบททางการศึกษา เพราะเป็นการแสดงให้เห็นถึง ความร่วมมือร่วมใจ ที่เป็นความเกี่ยวข้องผูกพัน การแสดงความรับผิดชอบต่อกัน บนความเข้าใจและการมีข้อตกลงร่วมกันของคนหรือองค์กรตั้งแต่สองหน่วยขึ้นไป¹¹

ดูจลาห์ (Douglah) กล่าวถึงความหมายของการมีส่วนร่วม (participation) ว่าเป็นคำที่มีความหมายกว้าง และใช้ในบริบทที่ต่างต่างกัน นักการศึกษาใช้คำนี้ในการอ้างอิงถึงการมีส่วนร่วมในเหตุการณ์ กิจกรรมหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษา¹²

โคเฮน และ อัฟฮอฟ (Cohen and Unhoff) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมในทัศนะของการพัฒนาชนบทว่า “การมีส่วนร่วมจะต้องประกอบด้วยการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องของประชาชน 4 ประการ ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจว่า จะทำอะไรและทำด้วยวิธีการอย่างไร 2) มีส่วนในการดำเนินโครงการ ตัดสินใจในการให้ทรัพยากรสนับสนุนโครงการและร่วมมือกับองค์กรหรือกลุ่มกิจกรรมเป็นการเฉพาะ 3) มีส่วนในการแบ่งปันผลประโยชน์อันเกิดจากโครงการพัฒนา และ 4) มีส่วนในการประเมินผลโครงการ¹³

⁹ ภารดี อนันต์นารี, **หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา** (ชลบุรี: มนตรี, 2551), 30.

¹⁰ ฉลาด จันทรสมบัติ, “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น,” **วารสารการบริหารและพัฒนา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม** 2,1(มกราคม-เมษายน2553): 176-177.

¹¹ พร้อมพิไล บัวสุวรรณ, **ครอบครัวและโรงเรียน หุ้นส่วนเพื่อคุณภาพของผู้เรียน** (กรุงเทพฯ: แสงดาว, 2554), 53.

¹² Douglah, M. Some Perspective on the Phenomenon of Participation. **Adult Education Journal** . 20(2): 90.

¹³ Cohen , J. M., and Uphoff, N.T. **Rural development participation: Concept and measures for project design implementation and evaluation.** (Rural Development Comitee Center for International Studies, Cornell University,1977), 6.

หวัง (Whang) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า หมายถึง กระบวนการในการเข้าไปดำเนินงานของบุคคลหรือกลุ่มเพื่อได้สะท้อนถึงความสนใจของตน หรือเพื่อให้การสนับสนุนทางด้านกำลังงานหรือทรัพยากรต่อสถาบัน/ระบบที่ครอบคลุมการดำเนินชีวิตของพวกเขา¹⁴

สหประชาชาติ (United Nations) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม (participation) ว่า หมายถึงการสร้างโอกาสให้สมาชิกทุกคนของชุมชนและสมาชิกในสังคมที่กว้างกว่าสามารถเข้ามามีส่วนร่วมช่วยเหลือ และเข้ามามีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินกิจกรรมในการพัฒนา รวมทั้งมีส่วนร่วมได้รับประโยชน์จากผลของการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกัน¹⁵

เอปสไตน์ และคณะ (Epstein and others) ได้กล่าวว่า “การใช้คำว่าหุ้นส่วนเป็นการเน้นย้ำให้เห็นว่าโรงเรียนและครอบครัวเป็นสถาบันที่ต้องร่วมกันรับผิดชอบอย่างเป็นทางการในเรื่องการจัดการศึกษาของเด็ก ซึ่งมีผู้ปกครองที่มุ่งเน้นจะช่วยเด็กที่บ้าน และผู้ปกครองที่อาสาสมัครเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาอย่างแท้จริง ในลักษณะหุ้นส่วน”¹⁶

คำว่า “การมีส่วนร่วม” (Participation)ทางการศึกษา ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงกระแสการปรับเปลี่ยนมุมมองว่า การศึกษาเป็นเรื่องของทุกคนไม่ใช่แค่การศึกษาหรือโรงเรียนเท่านั้น เพราะการจะทำให้เยาวชนทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพได้ (Quality Education for All) ทุกภาคส่วนต้องเข้ามามีส่วนร่วมทางการศึกษา อย่างไรก็ตามช่วงเวลาที่ผ่านมาแม้หลายภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการศึกษามากขึ้น ทั้งอย่างเป็นทางการแบบผ่านองค์คณะบุคคลในรูปของคณะกรรมการสถานศึกษา และอย่างไม่เป็นทางการในบทบาทของการเป็นผู้ให้การสนับสนุนทางการศึกษาในรูปแบบต่างๆ แต่ผลที่เกิดขึ้นได้พิสูจน์แล้วว่า การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนทางการศึกษาเพียงอย่างเดียวนั้นไม่เพียงพอต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งหัวใจคือ คุณภาพของผู้เรียนได้ เพราะการมีส่วนร่วมมีหลายระดับ โดยระดับที่สามารถนำสู่การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ คือ ต้องเป็นระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่แสดงความรับผิดชอบร่วมกัน การร่วมมือด้วยความตั้งใจและสมัครใจ ซึ่งจะต้องมีความรู้สึกร่วมในการตัดสินใจและประเมินผลด้วย

¹⁴ Whang, In-Joung, *Management of rural chang in Korea: The Seamaul Undong*, (Seoul: Seoul National University Press, 1981), 91-92.

¹⁵ United Nations. Department of international Economic and Social Affairs .*Popular participation as a strategy for promoting community level action and national development report of the meeting or the adhoc group of experts, held at UN. Meadquarter from May 22 -26 ,1978. New York : United Nations., 5.*

¹⁶ Joyce L. Epstein et.al., *School, family, community partnerships: your hand book action* (Thousand Oaks: Corwin Press, 1997), 17.

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง คือ การให้ที่บุคคลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งหมายถึงผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมใดๆก็ตาม ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยเข้ามาช่วยเหลือให้การสนับสนุน ทำประโยชน์ต่างๆ โดยมีเป้าหมายพัฒนาผู้เรียนและก่อให้เกิดประสิทธิผลต่อโรงเรียน

ความหมายของการมีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการศึกษา

การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา แยกออกเป็นคำสำคัญได้ 2 คำ คือ การมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการศึกษาซึ่งความหมายของการมีส่วนร่วมได้สรุปไว้ข้างต้นแล้ว

การบริหารจัดการศึกษาเป็นคำที่มาจากคำว่า การบริหารการจัดการ กับ คำว่า การศึกษา ซึ่งเมื่อนำคำทั้งสองมารวมกัน จะมีความหมายว่า “การดำเนินการเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคคลให้มีความเจริญงอกงามทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข”

เมตต์ เมตต์การุณจิต กล่าวว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคคลอื่นซึ่งอาจจะเป็นบุคคลภายในหรือบุคคลภายนอกหน่วยงาน เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารจัดการศึกษา¹⁷

ชูชาติ พวงสมจิตร กล่าวว่าการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบในการดำเนินการและร่วมประเมินเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคคลให้มีความเจริญงอกงามทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข¹⁸

จากแนวคิดนักวิชาการที่ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา สรุปได้ว่า การเปิดโอกาสให้บุคคลอื่นซึ่งอาจจะเป็นบุคคลภายในหรือบุคคลภายนอกหน่วยงาน เข้ามามีส่วนร่วมตัดสินใจ ร่วมคิด ร่วมในการดำเนินการและร่วมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ให้มีผู้เรียนมีความเจริญงอกงามทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ความหมายของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา

พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา แยกออกเป็นคำสำคัญได้ 2 คำ คือ พฤติกรรมของผู้ปกครอง กับ การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

คำว่า พฤติกรรม ได้มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้

¹⁷ เมตต์ เมตต์การุณจิต, การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม: ประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และราชการ, พิมพ์ครั้งที่ 3 (นนทบุรี: บூต พอยท์, 2553), 49.

¹⁸ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, รายงานการวิจัยประเมินผล การจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร (กรุงเทพฯ: สกศ., 2554), 43.

สร้อยตระกูล อรรถมานะ กล่าวว่า พฤติกรรม(Behavior) คือ การกระทำหรือกิริยาอาการที่แสดงออกของบุคคล(action) ทั้งนี้รวมถึงการงดเว้นการกระทำด้วย(inaction) นอกจากนั้น การตัดสินใจที่รู้สึกได้ของบุคคล กลุ่ม หรือองค์การ หรือการกระทำที่ซ่อนเร้น แต่พร้อมที่จะแสดงออก อาทิ การมีความคิดริเริ่มก็นับเป็นการกระทำเช่นกัน ดังนั้น คำว่า “พฤติกรรม” จึงรวมถึง สิ่งที่บุคคล กลุ่ม หรือองค์การพฤติกรรมปฏิบัติซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เปิดเผย(overt behavior) และยังรวมถึง พฤติกรรมที่ยังไม่แสดงออกหรือพฤติกรรมซ่อนเร้น(covert behavior) ทั้งนี้รวมถึงกระบวนการภายในอื่นๆ ได้แก่ ความคิด ความรู้สึก ทักษะคติ เป็นต้น นอกจากนี้ยังรวมถึงการงดเว้นการกระทำ หรือการไม่แสดงออกทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจอีกด้วย¹⁹

สุภัททา พิณทะแพทย์ กล่าวว่า พฤติกรรม(Behavior) คือการกระทำหรือกิจกรรมของมนุษย์ที่สามารถสังเกตได้หรือใช้เครื่องมือวัดได้ หรือสังเกตได้ โดยทางอ้อม²⁰

จากแนวคิดนักวิชาการ ได้ให้ความหมายของพฤติกรรม คือ การกระทำหรือการแสดงออก ดังนั้น สรุปได้ว่า พฤติกรรมของผู้ปกครอง หมายถึง การกระทำหรือกิริยาที่แสดงออกของบุคคลในที่นี้คือผู้ปกครองของนักเรียน

คำว่า พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ได้มีนักวิชาการได้กล่าวถึงไว้หลายท่าน ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้กล่าวถึง พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการศึกษาของผู้ปกครอง คือ การกระทำของผู้ปกครองที่ส่งเสริมการอบรมเลี้ยงดูเด็กตามธรรมชาติในฐานพ่อแม่ ส่งเสริมระบบการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน มีบทบาทในการกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน เป็นอาสาสมัครทางการศึกษา มีส่วนร่วมในตัดสินใจการบริหารงานด้านต่างๆของโรงเรียน และให้ความร่วมมือกับชุมชน²¹

พินิจดา วีระชาติ ได้กล่าวถึง พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการศึกษาของผู้ปกครอง คือ การที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการกระทำในบทบาทด้านต่างๆ เช่น การมีส่วนร่วมในกำหนดปรัชญา และจุดมุ่งหมายของโรงเรียน การพัฒนาหลักสูตร การปรับปรุงการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน สนับสนุนส่งเสริมโรงเรียน²²

¹⁹ สร้อยตระกูล อรรถมานะ, พฤติกรรมองค์การ: ทฤษฎีและการประยุกต์ (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546), 423.

²⁰ สุภัททา พิณทะแพทย์, หน่วยการเรียนรู้ 2 :คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพทางการศึกษา (กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2548), 23.

²¹ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, รายงานการศึกษา เรื่อง ความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียน, (กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค,2544), 19-23.

²² พินิจดา วีระชาติ, การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน, (กรุงเทพฯ: โอเดียนส์โตร์, 2542), 22-25.

พร้อมพิไล บัวสุวรรณ ได้กล่าวถึง บทบาทของผู้ปกครองต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ได้แก่ การดูแลบุตร การพัฒนาการเรียนรู้ของบุตร การสื่อสารกับทางโรงเรียน การมีส่วนร่วมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียน และการเข้าเป็นเครือข่ายผู้ปกครอง²³

เวลช์ ทอมัส ได้กล่าวถึง บทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง คือ มีการใช้เวลาเป็นตัวกำหนดการเรียนรู้ ครูมีอาชีพเป็นผู้ควบคุมจำนวนเวลาที่นักเรียนใช้ในการเรียนรู้ ผู้ปกครองรับผิดชอบสำหรับเวลาที่นักเรียนศึกษาและทำการบ้านที่บ้าน ผลการเรียนรู้ของนักเรียนเกี่ยวข้องกับจำนวนเวลาที่ผู้ปกครองใช้ในการช่วยนักเรียนทำการบ้าน ซึ่งมากกว่าจำนวนเวลาที่ผู้ปกครองใช้ในการมีส่วนร่วมกับโรงเรียน แสดงว่าการดูแลบุตรที่บ้านมีความสำคัญมาก และผู้ปกครองก็ยังมึบทบาทกับการเข้ามีส่วนร่วมกักิจกรรมของโรงเรียนและการสนับสนุน มีส่วนร่วมในการกำกับดูแลหรือการบริหารโรงเรียนด้วย²⁴

ภารดี อนันต์นาวิ ได้กล่าวถึง การกระทำหรือบทบาทของผู้ปกครองในการเข้าร่วมการจัดการศึกษาให้แก่บุตรหลานได้หลายประการ เช่น การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การร่วมแสดงความคิดเห็น การร่วมจัดทำหลักสูตรและติดตามผลการศึกษาร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน และร่วมในการสนับสนุนด้านต่างๆให้กับโรงเรียน²⁵

จากแนวคิดนักวิชาการที่ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา สรุปได้ว่า พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา คือ การกระทำที่แสดงออกของผู้ปกครองที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมใดๆก็ตามของโรงเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม ได้แก่ 1) การร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรหลาน 2) การร่วมแสดงความคิดเห็น 3) การร่วมจัดทำหลักสูตรและติดตามผลการศึกษา 4) การร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอน 5) การร่วมกันสนับสนุนกิจการการศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อให้การจัดการศึกษาเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อโรงเรียน

²³ พร้อมพิไล บัวสุวรรณ, **ครอบครัวและโรงเรียน หน้าที่ส่วนเพื่อคุณภาพของผู้เรียน** (กรุงเทพฯ: แสงดาว, 2554), 61-77.

²⁴ เวลช์ ทอมัส , **การกระจายอำนาจการศึกษา: ทำไม เมื่อใด อะไร และอย่างไร (Decentralization of education: why, when, what and how?,** (กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ, 2545), 54-55.

²⁵ ภารดี อนันต์นาวิ, **หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา** (ชลบุรี: มนตรี ,2551), 257-258.

แนวคิดการบริหารการจัดการศึกษา

พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มีความมุ่งหมายและหลักการ กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง มาตรา 8 การจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้ 1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน 2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 3) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

ตามมาตรา 9 กล่าวถึงการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาว่า การจัดระบบโครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้ 1) มีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ 2) มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3) มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา 4) มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาและการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 5) ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆมาใช้ในการจัดการศึกษา 6) การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น

ประเวศ วะสี กล่าวว่า การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานว่า สังคมทุกมวลควรเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (All for Education) เพื่อเป้าหมายการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) ทั้งนี้โดยมองว่า การศึกษาไม่ใช่เรื่องของครูและโรงเรียนหรือกระทรวงเท่านั้นแต่ต้องกระจายอำนาจไปสู่โรงเรียน ชุมชน ให้ท้องถิ่นจัดการศึกษาเอง โดยมีความรับผิดชอบที่สามารถตรวจสอบได้ มีองค์กรอิสระในการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนของโรงเรียนสร้างกลไกประเมินผลการจัดการศึกษาที่เป็นอิสระและมีประสิทธิภาพ²⁶

²⁶ ประเวศ วะสี , “ปฏิรูปการศึกษาไทย : ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์และมาตรฐาน” **วารสารข้าราชการครู** 16,4 (เมษายน – พฤษภาคม 2539): 32-35.

พนม พงษ์ไพบูลย์ กล่าวว่า การศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การศึกษาที่จำเป็นสำหรับ
 ปวงชน ซึ่งได้มีการจัดในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นต้นไป ที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนทั้งที่เป็นเด็ก เยาวชน
 และผู้ใหญ่ให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ใน
 สังคมได้อย่างมีคุณภาพ และมีศักดิ์ศรี มีความสามารถในการประกอบอาชีพ พึ่งตนเองได้และมีส่วน
 ร่วมในการพัฒนาสังคมได้ และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม²⁷

เมตต์ เมตต์การุณจิต กล่าวว่า การบริหารการจัดการศึกษา คือ กระบวนการพัฒนาคน
 ทั้งร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคม เพื่อให้บุคคลนั้นดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมี
 สันติสุขและสามารถเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศตามความเหมาะสมและศักยภาพของบุคคลนั้น²⁸

จากแนวคิดการบริหารการจัดการศึกษา อาจสรุปได้ว่า การบริหารการจัดการศึกษา คือ
 การดำเนินงานด้านการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามความมุ่งหมาย เพื่อให้บุคคลมีความรู้ มีสติปัญญา
 ที่เฉลียวฉลาด มีคุณธรรม ในการประกอบอาชีพ ตลอดจนมีสุขภาพอนามัยและจิตใจที่ดีพร้อมที่จะ
 บำเพ็ญตนเพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคมต่อไป

แนวทางเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้มีแนวทางที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม
 ในการจัดการศึกษา ดังนี้

1. แนวการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

1.1 มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้
 และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้
 ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ
 การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม
 กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

1.1.1 ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่
 ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทย
 และระบบการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

²⁷ พนม พงษ์ไพบูลย์, การศึกษาพื้นฐานเพื่อปวงชน. (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา ,2541), 1.

²⁸ เมตต์ เมตต์การุณจิต, การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม: ประชาชน องค์กร
 ปกครองส่วนท้องถิ่น และราชการ, พิมพ์ครั้งที่ 3 (นนทบุรี: บூต พอยท์, 2553), 44.

1.1.2 ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน

1.1.3 ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทยและการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา

1.1.4 ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษาเน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง

1.1.5 ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

1.2 มาตรา 24 การจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้

1.2.1 จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

1.2.2 ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

1.2.3 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

1.2.4 จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

1.2.5 ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และ อำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

1.2.6 จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตาม

1.3 มาตรา 27 ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งได้แก่ ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่ และผู้ทรงคุณวุฒิ กำหนดหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

1.4 มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดการกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและ

วิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการรวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน

2. การบริหารและการจัดการศึกษา

2.1 มาตรา 36 ให้สถานศึกษาของรัฐ ดำเนินกิจการได้โดยอิสระสามารถพัฒนาระบบบริหารและการจัดการที่เป็นของตนเอง มีความคล่องตัว มีเสรีภาพทางวิชาการและอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภาสถานศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษานั้น ๆ

2.2 มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง มาตรา 40 ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษา ทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่และผู้ทรงคุณวุฒิ

3. ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

3.1 มาตรา 58 ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สินให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาบริจาคทรัพย์สินและทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษา และมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น

ลักษณะของการมีส่วนร่วม

มีนักวิชาการหลายท่านที่ให้แนวคิดลักษณะของการมีส่วนร่วมที่แตกต่างกัน ดังนี้ อาร์นสไตน์ (Arnstein) เห็นว่าการมีส่วนร่วมจะมีลักษณะมากน้อยเพียงใด ให้พิจารณาว่าผู้นำเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการใช้อำนาจและมีบทบาทในการควบคุมได้เท่าใด ซึ่งเป็นข้อบ่งบอกถึงภาวะผู้นำที่เป็นประชาธิปไตยว่าสูงหรือต่ำ อาร์นสไตน์ได้ใช้อำนาจการตัดสินใจเป็นเกณฑ์ในการบ่งบอกการมีส่วนร่วมโดยสรุปเป็นขั้นบันได 8 ขั้น และใน 8 ขั้น จัดได้เป็น 3 กลุ่มหรือ 3 ประเภท ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมเทียมหรือไม่มีส่วนร่วม ได้แก่

ขั้นที่ 1 ขั้นจัดฉาก (Manipulation) เป็นการเข้ามามีบทบาทในกิจกรรมหนึ่งๆ โดยมีได้มุ่งหวังจะเข้ามาเพื่อมีส่วนร่วมในการบริหาร แต่แฝงพฤติกรรมไว้เพียงเพื่อต้องการแสดงออกหรืออวดตนเองให้คนอื่นสนใจหรือรู้จักเท่านั้น คล้ายกับการจัดฉากแสดง บางท่านเรียกว่าขั้นหุ่นเชิด

ขั้นที่ 2 ขั้นบำบัดรักษา (Therapy) เป็นพฤติกรรมที่ผู้นำมีความมุ่งหวังที่จะให้ทุกคนเชื่อฟังและปฏิบัติตามที่ผู้นำต้องการ คล้ายกับหมอบำบัดรักษาคนไข้ เมื่อวินิจฉัยโรคแล้วก็สั่งยาให้รับประทานและให้พักผ่อน คนไข้จะต้องปฏิบัติตามอย่างเดียว

2. การมีส่วนร่วมพอเป็นพิธีหรือร่วมเพียงบางส่วน ได้แก่

ขั้นที่ 3 ขั้นแจ้งข่าวสาร (Informing) เป็นลักษณะที่ผู้นำเปิดโอกาสให้ผู้ตามเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารเพียงเล็กน้อย คล้ายกับเมื่อมีการประชุม ประธานในที่ประชุมจะเป็นผู้พูดเพื่อชี้แจง นโยบาย วิธีการดำเนินงาน เป้าหมาย ฯลฯ เป็นส่วนใหญ่เพียงผู้เดียว แต่จะเปิดโอกาสให้ที่ประชุมซักถามข้อสงสัยในตอนท้ายแล้วก็ปิดประชุม ซึ่งจะเป็นลักษณะเช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ที่มีหน้าที่คอยชี้แจงตอบคำถามของผู้มาติดต่องานเท่านั้น ไม่มีการเสวนากันไปมากกว่านี้

ขั้นที่ 4 ขั้นให้คำปรึกษา (Consultation) การมีส่วนร่วมในลักษณะนี้เหมือนกับการนิเทศงานของผู้บริหารหรือหัวหน้างาน เมื่อผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็นอะไร ผู้บริหารจะรับฟังแต่จะปฏิบัติตามหรือไม่ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง อย่างไรก็ตาม วิธีการนี้เปิดโอกาสให้ผู้ตามมีส่วนร่วมมากกว่าขั้นแจ้งข่าวสาร

ขั้นที่ 5 ขั้นปลอบใจ (Placation) เป็นลักษณะที่ผู้นำทำที่เห็นว่าเห็นด้วย มีท่าทีคล้อยตาม มีความเห็นใจ กระตือรือร้นที่จะทำตามข้อเสนอของผู้ตาม หรือคล้ายกับการปลอบและให้กำลังใจผู้ที่มีปัญหา แต่ในส่วนลึกมิได้เห็นด้วยกับข้อเสนออื่นๆ เลย ซึ่งอาจเป็นเพราะข้อเสนอแนะนั้นไม่ตรงกับแนวความคิดของผู้บริหารก็ได้

3. การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงคือมีอำนาจและบทบาทมาก

ขั้นที่ 6 ขั้นเป็นหุ้นส่วน (Partnership) เป็นการมีส่วนร่วมที่ผู้นำเปิดโอกาสให้ผู้ตามมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมตัดสินใจ ซึ่งคล้ายกับการดำเนินกิจกรรมของห้างหุ้นส่วน

ขั้นที่ 7 ขั้นมอบอำนาจ (Delegated Power) เป็นการที่ผู้มีอำนาจมอบอำนาจหน้าที่ให้ผู้ตามปฏิบัติงานแทน การมอบอำนาจเช่นนี้ ผู้ปฏิบัติงานมีอำนาจหน้าที่เท่ากับผู้มีอำนาจทุกประการ และมีอิสระในการแสดงความสามารถได้อย่างเต็มที่ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้รับมอบอำนาจเป็นที่ไว้วางใจของผู้บริหาร นับว่าเป็นการเปิดโอกาสในการมีส่วนร่วมการบริหารมากขึ้น

ขั้นที่ 8 ขั้นควบคุมโดยประชาชน (Citizen Control) เป็นลักษณะที่ผู้นำเปิดโอกาสให้ผู้ตามเข้ามามีส่วนร่วมตัดสินใจในกระบวนการบริหารอย่างแท้จริง มีอำนาจและบทบาทหน้าที่ในองค์กรมากที่สุด บางท่านเรียกขั้นนี้ว่าขั้นอำนาจและควบคุม (Power and control)²⁹

โคเฮนและอัฟฮอฟ (Cohen and Uphoff) ได้แบ่งชนิดของการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ชนิด คือ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (decision making) ซึ่งเป็นการตัดสินใจในช่วงเริ่มต้นของกิจกรรมและต้องตัดสินใจในการปฏิบัติงาน

2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation) ซึ่งเป็นไปในรูปของการเข้าร่วม โดยให้การสนับสนุนทางด้านทรัพยากร ด้านการเข้าร่วมบริหารและการร่วมมือร่วมใจ

²⁹ Arnstein, S.R., "A Ladder of Citizen Participation." *Journal of American Institute of Planners*. 35,4 (July 1969): 216-224.

3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (benefits) ไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์ทางด้านวัตถุ ผลประโยชน์ทางสังคมหรือผลประโยชน์ส่วนบุคคล

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (evaluation) เป็นการควบคุมและการตรวจสอบ การดำเนินกิจกรรมทั้งหมดแสดงถึงการปรับปรุงการมีส่วนร่วมต่อไปด้วย³⁰

แสวง รัตนมงคลมาศ ได้สรุปกระบวนการที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนต่างๆ ของกิจกรรมของส่วนรวม ซึ่งมี 2 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 ด้านคิดหรือกำหนดนโยบาย ซึ่งมี 3 ระดับ ได้แก่ การมีส่วนร่วมเป็นเพียงผู้ให้ ข้อมูลข่าวสาร ข้อคิดเห็น การตัดสินใจ และเป็นผู้กำหนดนโยบาย

ด้านที่ 2 ด้านปฏิบัติหรือดำเนินการดำเนินการตามนโยบายแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ การร่วม กำหนดเป้าหมาย การร่วมดำเนินการในกระบวนการจัดการ และการร่วมหนุนช่วยทรัพยากรการบริหาร³¹

เมตต์ เมตต์การุณจิต ได้แบ่งประเภทของการมีส่วนร่วมโดยแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมโดยตรง คือ การมีส่วนร่วมในการบริหารซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการ ตัดสินใจเป็นสำคัญ ดังนั้นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมโดยตรง เช่น ผู้บริหาร หัวหน้า โครงการ มักจะ เปิดโอกาสให้บุคคลอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในรูปของกรรมการที่ปรึกษา ที่ให้ข้อคิด ข้อเสนอแนะ เพราะ กิจกรรมบางอย่างอาจมีอุปสรรคไม่สามารถแก้ปัญหาให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี จึงจำเป็นต้องให้บุคคลอื่น เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เพื่อให้ผลการตัดสินใจเป็นที่ยอมรับแก่คนทั่วไปหรือเกิดผลงานที่มี ประสิทธิภาพ การมีส่วนร่วมโดยตรงจึงมีสาระสำคัญอยู่ที่ว่า เป็นการร่วมอย่างเป็นทางการและมักทำ เป็นลายลักษณ์อักษร เช่น คำสั่งแต่งตั้ง หนังสือเชิญประชุม บันทึกการประชุม เป็นต้น

2. การมีส่วนร่วมโดยอ้อม ซึ่งเป็นเรื่องของการทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งให้บรรลุ เป้าหมายอย่างไม่เป็นทางการ โดยไม่ได้ร่วมในการตัดสินใจในกระบวนการบริหาร แต่เป็นเรื่องของ การสนับสนุน ส่งเสริมให้บรรลุเป้าหมายเท่านั้น เช่น การบริจาคเงิน ทรัพย์สิน วัสดุอุปกรณ์ แรงงาน เข้าช่วยสมทบ เป็นต้น³²

จากแนวคิดของนักวิชาการพอสรุปได้ว่า ลักษณะของการมีส่วนร่วมสามารถแบ่งออกได้ หลายรูปแบบแล้วแต่หลักการพิจารณาของนักวิชาการว่าจะพิจารณาในรูปแบบใด เช่น การจำแนก

³⁰ John M. Cohen and Norman T. Uphoff, **Rural Development Participation: Concept and measures for project Design, Implementation and Evaluation**, accessed March 19, 2016, available from <http://popline.org/node/499235>.

³¹ แสวง รัตนมงคลมาศ, **การมีส่วนร่วม หลักการพื้นฐาน เทคนิคและกรณีตัวอย่าง** (กรุงเทพฯ: 598 Print., 2546), 101-105.

³² เมตต์ เมตต์การุณจิต, **การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม: ประชาชน องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น และราชการ**, พิมพ์ครั้งที่ 3 (นนทบุรี: บூต พอยท์, 2553), 18.

ตามระดับความเข้มข้นของการมีส่วนร่วม จำแนกตามกระบวนการบริหาร การจำแนกตามวิธีการมีส่วนร่วม เป็นต้น

ประโยชน์ของการมีส่วนร่วม

มีนักวิชาการได้กล่าวถึงประโยชน์ของการมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

เมตต์ เมตต์การุณจิต กล่าวถึงประโยชน์ของการให้ประชาชนมีส่วนร่วมจัดการศึกษาได้แก่

1. ได้ทราบถึงความต้องการของท้องถิ่น
2. แบ่งเบาภาระหรือรับภาระแทนราชการในการจัดการศึกษาได้บางกรณี
3. เป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชนหรือผู้ร่วมงาน
4. ลดความขัดแย้งในการบริหารงาน
5. เป็นการสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ
6. เป็นการเสริมสร้างบรรยากาศการทำงานแบบประชาธิปไตย
7. เป็นการลดค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน ซึ่งเท่ากับช่วยลดต้นทุนในการผลิต เพราะทุกคน

จะมีความรู้สึกร่วมกันว่ามีส่วนเกี่ยวข้องของผูกพันและเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร จึงช่วยกันใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด³³

จอมพงศ์ มงคลวนิช กล่าวถึงประโยชน์ของการมีส่วนร่วม ได้แก่

1. ทำให้การบริหารหรือการพิจารณาแนวทางในการแก้ปัญหาที่มีความหลากหลายเป็นไปได้ง่ายขึ้น รอบคอบ เพราะเป็นการระดมแนวคิดจากบุคคลที่มีความหลากหลายทั้งความรู้และประสบการณ์
2. ทำให้มีการถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกัน โดยมีให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีอำนาจมากเกินไป ซึ่งอาจนำไปสู่การใช้อำนาจในทางที่ไม่ถูกต้องอันเกิดผลเสียหายแก่องค์กรได้
3. เป็นการขจัดปัญหา มิให้การดำเนินนโยบายใดๆ มีผลต่อกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งมากเกินไป ซึ่งจะก่อให้เกิดความยุติธรรมในการดำเนินการต่อทุกฝ่ายได้
4. ก่อให้เกิดการประสานงานที่ดีทำให้การบริหารเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ
5. การรวมตัวกันของบุคคลเป็นเครือข่ายจะก่อให้เกิดพลังที่เข้มแข็ง สามารถขับเคลื่อนกิจกรรมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และตรงเป้าหมาย โดยทุกคนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ³⁴

³³ เมตต์ เมตต์การุณจิต, การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม: ประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และราชการ, พิมพ์ครั้งที่ 3 (นนทบุรี: บூต พอยท์, 2553), 18.

³⁴ จอมพงศ์ มงคลวนิช, การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556), 228.

ความสำคัญของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

1. พ่อแม่เป็นผู้ให้กำเนิดชีวิตแต่ละชีวิต

ทารกที่เกิดใหม่ไม่สามารถช่วยตัวเองได้ ต้องพึ่งพาพ่อแม่ผู้ปกครองเป็นระยะเวลา ยาวนาน การอบรมเลี้ยงดูลูกเป็นโอกาสให้พ่อแม่กับลูกคลุกคลีกันแบบที่มีการให้และการรับ การคลุกคลีกันนี้ย่อมเกิดผลเป็นพิเศษในการสร้างความสัมพันธ์ พ่อแม่ คือ ต้นเหตุของความ สุข ความทุกข์ทั้งปวงของเด็ก สายใยความรักความผูกพันระหว่างเด็กกับพ่อแม่เป็นความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้ง มั่นคง และยาวนาน เป็นพลังยิ่งใหญ่ที่ช่วยผลักดันให้การดำเนินชีวิตในด้านต่างๆ ประสบความสำเร็จได้ ด้าน การศึกษาก็เช่นกัน ฉะนั้น หากได้นำเอาพลังความคิด ความเอาใจใส่ และความร่วมรับผิดชอบของ ผู้ปกครองมาสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้แล้ว ก็จะนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพในตัวเด็กนักเรียนที่ ยั่งยืน

2. พ่อแม่เป็นครูคนแรก

บรรทัดฐานสังคมที่เป็นมาตรฐานการปฏิบัติตนตามบทบาทและสถานภาพที่บุคคลมี ในขณะใดขณะหนึ่งนั้น ไม่ใช่เป็นสิ่งที่บุคคลรู้หรือเข้าใจได้เองตามธรรมชาติ แต่เป็นสิ่งที่บุคคลต้อง ได้รับคำแนะนำสั่งสอนจึงจะรู้ได้ คำแนะนำสั่งสอนหรือการขัดเกลาทางสังคม (Socialization) นี้เป็น การเรียนรู้ทางตรงหรือทางอ้อมก็ได้ พ่อแม่เป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการให้การศึกษาแก่ บุตรหลานของตน ครูคนแรกของเด็กก็คือ แม่และ/หรือพ่อ หากขาดการอบรมของพ่อแม่ก็ยากที่จะ หากการอบรมอื่นใดมาทดแทนได้

3. พ่อแม่เป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด

พ่อแม่ มีพลัง รวมทั้งความตั้งใจและความปรารถนาต่ออนาคตของลูกหลานของตนเอง เมื่อพิจารณานิเวศวิทยาของผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ พบว่า ครอบครัวอยู่ใกล้ชิดและล้อมรอบตัวเด็ก นักเรียนมากที่สุด พ่อแม่จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของเด็กนักเรียน

4. พ่อแม่เป็นครูที่ดีที่สุดในโลก

ลักษณะเด่นในความเป็นครูของพ่อแม่ที่แตกต่างไปจากครูปกติหรือมากกว่าครูทั่วไป ก็คือ 1) พ่อแม่ให้ความรัก ความเอาใจใส่ ความห่วงใยต่อลูก อย่างมากจนยากที่จะหาความรักของครู อาชีพมาทดแทนได้ 2) พ่อแม่เป็นครูตลอดชีวิต ที่ให้การอบรมสั่งสอนลูกได้ตลอดเวลา トラบเท่าที่พ่อแม่ยังมีชีวิตอยู่ 3) พ่อแม่เป็นครู 24 ชั่วโมง คือ ไม่ได้เป็นครูเฉพาะในเวลาราชการเหมือนครูอาชีพ ลักษณะความเป็นครูของพ่อแม่ทั้ง 3 ประการนี้ เป็นคุณสมบัติของครูที่ดีที่สุดในโลก

5. เป็นยุทธศาสตร์สังคมแห่งการเรียนรู้

พ่อแม่ผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนรู้และการเสริมสร้างการเรียนรู้ ทั้งที่บ้าน โรงเรียน และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาจะทำให้สังคมมีแหล่งการเรียนรู้เกิดขึ้นมากมายเพื่อทำให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้หรือสังคมแห่งปัญญาที่ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้ตลอดเวลา เช่นเดียวกับแนวคิดของ รุ่ง แก้วแดง ที่ว่า ครอบครัวยุคใหม่ คือ ศูนย์การเรียนรู้ (Learning Center) หากสามารถทำให้ทุกครอบครัวเป็นศูนย์การเรียนรู้ได้สำเร็จ จะได้ศูนย์การเรียนรู้ในอุดมคติที่มีความรัก ความอบอุ่น ความหวังดี และความหวังดี เป็นจุดเชื่อมโยงการถ่ายทอดความรู้ที่สำคัญที่สุด แล้วการที่จะทำให้สังคมไทยเป็น “สังคมแห่งการเรียนรู้” ก็จะไม่ไกลเกินฝันอีกต่อไป

6. เป็นยุทธศาสตร์การศึกษาตลอดชีวิต

การเรียนรู้ในยุคใหม่นั้น มิได้เกิดขึ้นที่โรงเรียนหรือห้องเรียนเท่านั้น แต่เกิดขึ้นได้อย่างกว้างขวางในสถานที่ต่างๆ แม้แต่ในบ้านก็จัดเป็นแหล่งการเรียนรู้ได้ เพราะความรู้ต่างๆสามารถเรียนรู้ได้เองในเวลารวดเร็ว เข้าใจง่าย โดยผ่านทางสื่อทันสมัยต่างๆ เช่นคอมพิวเตอร์ สื่อมวลชน ฯลฯ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ทำให้การเรียนรู้ง่ายขึ้น น่าสนใจมากขึ้น และเกิดประสิทธิภาพได้มากขึ้นด้วย หากผู้ปกครองจัดบรรยากาศที่บ้านให้เกิดการเรียนรู้หรือเป็นแหล่งเรียนรู้ก็จะทำให้เวลาที่เด็กอยู่นอกโรงเรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ เป็นการสร้างลักษณะนิสัยในการเรียนรู้ให้แก่เด็ก เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตในที่สุด ทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย และยังเป็นการศึกษาที่ผสมกลมกลืนไปกับการดำเนินชีวิตอีกด้วย

7. เป็นยุทธศาสตร์การระดมทรัพยากรทุกส่วนของสังคมเพื่อการจัดการศึกษา

ผู้ปกครอง คือ แหล่งทรัพยากรของโรงเรียน หากมีการจัดการและประสานงานที่เหมาะสมก็จะนำพลังที่ซ่อนเร้นเหล่านี้ออกมาก่อให้เกิดประโยชน์ต่อบุตรหลานและโรงเรียนอันเป็นที่รักของพ่อแม่ ผู้ปกครองทุกคน ได้ให้นิยามของ “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง คือ การอุทิศทรัพยากรโดยผู้ปกครอง” ประกอบกับ ครอบครัว ก็คือ ตัวแบบจำลองของชุมชนหรือ โดยธรรมชาติ ผู้ปกครองต้องเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับชุมชนที่โรงเรียนนั้นๆตั้งอยู่ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองจึงเป็นยุทธศาสตร์ในการระดมทรัพยากรทุกส่วนของสังคมเข้ามาช่วยในการจัดการศึกษา (All for Education) ได้โดยง่าย เพราะการที่ผู้ปกครองส่งบุตรหลานมาให้เรียนที่โรงเรียนก็เท่ากับส่งแก้วตา ดวงใจ ของตนเองมาให้โรงเรียน

สรุปก็คือ ครอบครัวเป็นสถาบันที่ก่อให้เกิดจุดเริ่มต้นของแต่ละชีวิต พ่อแม่จึงเป็นครูคนแรกและครูที่ดีที่สุดในโลกของลูก เป็นครูตลอดเวลาและตลอดชีวิตของลูก เป็นบุคคลที่ใกล้ชิดและล้อมรอบตัวเด็กที่สุด เป็นผู้ชี้โลกกว้าง เป็นผู้สร้างภูมิคุ้มกันทั้งร่างกายและจิตใจพ่อแม่ผู้ปกครองมีหน้าที่เตรียมความพร้อมให้ลูกเข้าสู่สังคมภายนอกได้อย่างมั่นใจ จัดบรรยากาศที่บ้านให้เกิดการเรียนรู้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ ทำให้สังคมมีแหล่งการเรียนรู้เกิดขึ้นมากมายเพื่อทำให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้

หรือสังคมแห่งปัญญาที่ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้ตลอดเวลา ปลุกฝังนิสัยการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับลูก และเป็นยุทธศาสตร์ในการระดมทรัพยากรทุกส่วนของสังคมเพื่อการจัดการศึกษา การปฏิรูปการศึกษาของไทยตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติจะสำเร็จได้ ก็เพราะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนนี้มีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง³⁵

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครอบครัวนั้น ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเข้าใจที่ว่า ผู้ปกครองมีบทบาทในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนมาก การมีส่วนร่วมของครอบครัวในการจัดการศึกษานั้นมีหลายรูปแบบ ตั้งแต่รูปแบบการร่วมเพียงบางส่วน เช่น ในการจัดกิจกรรม มีการสนับสนุนการเรียนการสอน รูปแบบการร่วมตามข้อตกลง เช่น ร่วมตามกฎระเบียบของสถานศึกษา ร่วมรับทราบความก้าวหน้าของการเรียนของนักเรียนในรูปแบบต่างๆ เป็นต้น และสุดท้ายรูปแบบการร่วมรับผิดชอบทั้งหมด คือ การร่วมโดยครอบครัวจัดการศึกษาเอง ซึ่งลักษณะนี้ “ครอบครัวจะรับผิดชอบในการจัดการศึกษาทั้งหมด โดยไม่ต้องไปเรียนที่โรงเรียน เด็กจะเรียนรู้ที่บ้านโดยพ่อแม่ เป็นครูผู้สอนหรือที่เรียกว่า การจัดการศึกษาโดยครอบครัว (Home School) ซึ่งรูปแบบนี้ครอบครัวดูแลรับผิดชอบทั้งหมด ตั้งแต่กระบวนการจัดการเรียนการสอน เนื้อหาหลักสูตร การจัดกิจกรรม และการวัดผลประเมินผล”³⁶

จากความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ซึ่งสามารถกล่าวโดยสรุปได้ว่า ผู้ที่เป็นพ่อแม่ ผู้ปกครองต้องรับบทบาทและหน้าที่ของตนที่มีต่อลูกโดยการเลี้ยงดูด้วยความเอาใจใส่ เพื่อให้เด็กเป็นบุคคลที่สมบูรณ์พร้อมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์สังคม สติปัญญา ซึ่งจะเรียกได้ว่าเป็นผู้ปกครองโดยสมบูรณ์³⁷ ได้มีวิจัยของต่างประเทศมากมายที่บ่งชี้ถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา ดังปรากฏในหนังสือ “A New Wave of Evidence” ที่รายงานผลของการสังเคราะห์ห้วงวิจัยรวม 80 เรื่อง ซึ่งพอสรุปผลการวิจัยได้ว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการศึกษาของนักเรียนไม่ว่าจะมีพื้นฐานทางรายได้หรือสถานะใดก็ตาม นักเรียนนั้นจะได้รับผลประโยชน์หรือมีประสิทธิผล ดังนี้คือ

³⁵ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน, เข้าถึงเมื่อ 4 มีนาคม 2559, เข้าถึงได้จาก <http://theunclebeachresort-wichakan.blogspot.com/2013/04/blog-post.html>.

³⁶ ทศนา แสงศักดิ์, “รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการฝึกอาชีพระยะสั้น ช่างอุตสาหกรรม กรมอาชีวศึกษา” (ปริญญาานิพนธ์ กศ.ด. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2539), 148.

³⁷ ไมตรี บนปาก, “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนครเขต 2” (วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). สกลนคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2549) 20.

1. ได้รับคะแนนการเรียนรู้และการสอบสูงและได้รับการจัดให้อยู่ในกลุ่มที่เรียนระดับสูงขึ้น
  2. ได้รับการเลื่อนชั้น
  3. เข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ
  4. มีทักษะทางสังคมดีขึ้น และแสดงพฤติกรรมที่ดีขึ้น สามารถปรับเปลี่ยนเข้ากับการดำเนินชีวิตในโรงเรียนได้ดีขึ้น
  5. เรียนได้จนจบการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานและเข้าศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไป³⁸
- มหาวิทยาลัยมิชิแกน ประเทศสหรัฐอเมริกา (Michigan state University) ได้มีรายงานในวารสาร “Best Practice Briefs” เมื่อเดือนมิถุนายน 2547 โดยสรุปถึงวิจัยต่างๆ เกี่ยวกับความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อสถานศึกษาไว้ว่า
1. เมื่อผู้ปกครองสามารถเป็นหุ้นส่วนกับสถานศึกษาในการจัดการศึกษาให้แก่เด็กแล้ว ผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษาที่เด็กมีประสิทธิผลทางการเรียนต่ำจะสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเจน
  2. สถานศึกษาที่ดำเนินการประสานกับครอบครัวทำให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมได้ดี จะเกิดผล ดังนี้
    - 2.1 มีผลการดำเนินงานที่ดีและมีประสิทธิผลมากกว่าสถานศึกษาที่ผู้ปกครองและครอบครัวไม่มีส่วนร่วม
    - 2.2 ผู้ปกครองมีความพอใจในการดำเนินงานของสถานศึกษาและครูมีกำลังใจในการทำงานสูงขึ้น
    - 2.3 ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวและมีชื่อเสียงที่ดีในชุมชน
  3. สิ่งที่เป็นตัวกำหนดความสำเร็จของนักเรียนด้านการศึกษานั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับรายได้หรือฐานะของครอบครัวของนักเรียนแต่อยู่ที่การมีส่วนร่วมของครอบครัวในสิ่งต่อไปนี้
    - 3.1 สร้างสิ่งแวดล้อมที่บ้านที่สนับสนุนการเรียนรู้ของเด็ก
    - 3.2 สื่อสารให้เด็กรู้ถึงความคาดหวังที่สูง แต่เป็นไปได้ในการประสบความสำเร็จด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพในอนาคต
    - 3.3 มีส่วนร่วมในการศึกษาเรียนรู้ของเด็กทั้งที่สถานศึกษาและในชุมชน
  4. เมื่อผู้ปกครองมีส่วนร่วม จะเกิดผลกับเด็ก ดังนี้
    - 4.1 ประสบความสำเร็จมากขึ้น ไม่ว่าจะ มีพื้นฐานทางสังคมหรือการเงินพื้นฐาน ชนชาติ เชื้อชาติ หรือระดับการศึกษาของผู้ปกครองเป็นอย่างไอก็ตาม
    - 4.2 มีคะแนนการเรียนที่สูงขึ้น เข้าเรียนและตั้งใจเรียนมากขึ้น ทำการบ้าน

³⁸ Anne T. Henderson, and Karen L. Mapp., *A New Wave of Evidence- The impact of School, Family, and Community Connections on student Achievement* (Texas.: Building Knowledge to Support Learning, 2002), 7.

อย่างสม่ำเสมอมากขึ้น

4.3 แสดงให้เห็นถึงทัศนคติทางบวกและลดเลิกการใช้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่าง ๆ รวมถึงลดเลิกการใช้ความรุนแรงและพฤติกรรมที่เป็นปฏิปักษ์ไม่เป็นมิตรต่อผู้อื่น

5. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่เริ่มตั้งแต่การศึกษาระดับเริ่มต้นจะให้ผลดีเด่นชัดมากขึ้น

6. ผลดีเหล่านี้ไม่ได้ถูกจำกัดเฉพาะแค่ช่วงปฐมวัยและประถมศึกษาแต่สามารถได้รับผลดีนี้ในทุกวัยและทุกระดับชั้น³⁹

สรุปได้ว่า การร่วมมือกันสนับสนุนซึ่งกันและกันระหว่างสถานศึกษา ครอบครัว และผู้ปกครอง ทำให้เกิดผลดีโดยรวมทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อนักเรียนและสถานศึกษาในหลายด้าน โดยเฉพาะในด้านการพัฒนานักเรียนนั้น การมีส่วนร่วมของทั้งสองฝ่ายจะช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จด้านการศึกษา ช่วยพัฒนานักเรียนด้านอารมณ์และสังคมอีกด้วย

บทบาทของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ตามแนวทางพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542

ความร่วมมือจากทุกฝ่ายเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาโดยเฉพาะพ่อแม่ ผู้ปกครอง ผลงานวิจัยด้านครอบครัว พบว่า ความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างบ้านและโรงเรียนนอกจากทำให้เกิดผลสำเร็จทางการเรียนของเด็กแล้วยังช่วยให้เกิดการพัฒนาด้านจิตใจ สังคม อารมณ์ ซึ่งผลต่อความก้าวหน้าของชีวิตในอนาคตอีกด้วย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้บัญญัติสาระที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ในการจัดศึกษาไว้หลายมาตรา ดังนี้

1. หลักการจัดการศึกษา

มาตรา 8(2) บัญญัติว่า ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

2. การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา

มาตรา 9(6) บัญญัติว่า ให้ยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น

3. หน้าที่ของบิดา มารดา ผู้ปกครอง

มาตรา 11 บัญญัติว่า บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง มีหน้าที่จัดให้บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลได้รับการศึกษาภาคบังคับตามมาตรา17 และตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องตลอดจนให้ได้รับการศึกษานอกเหนือจากการศึกษาภาคบังคับตามความพร้อมของครอบครัว

³⁹ Betty Tableman et al., **Parent Involvement in schools. Best Practie Briefs. 30-R.** accessed February 22,2016, available from <http://outreach.msu.edu/bpbriefs/issues/brief30.pdf>(2004, June).1-2.

4. หน่วยจัดการศึกษา

มาตรา 12 บัญญัติว่า นอกเหนือจากรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

5. สิทธิที่บิดา มารดา หรือผู้ปกครองได้รับ

มาตรา 13 บัญญัติว่า บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ดังต่อไปนี้ 1) การสนับสนุนจากรัฐ ให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูและการให้การศึกษาแก่บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล 2) เงินอุดหนุนจากรัฐสำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของบุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลที่ครอบครัวจัดให้ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด 3) การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายการศึกษา ตามที่กฎหมายกำหนด และมาตรา 18(3) บัญญัติว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานให้จัดในศูนย์การเรียนรู้ได้แก่ สถานที่เรียนที่หน่วยงานจัดการศึกษา นอกโรงเรียน บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ โรงพยาบาล สถาบันทางการแพทย์ สถานสงเคราะห์และสถาบันสังคมอื่น

6. แนวการจัดการศึกษา

มาตรา 23 บัญญัติว่า การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ในเรื่องดังต่อไปนี้

1. ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทยและระบบการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2. ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องจัดการการบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน

3. ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทยและการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา

4. ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง

5. ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

7. กระบวนการเรียนรู้

มาตรา 24(6) บัญญัติว่า ให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดาผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

8. หลักสูตร

มาตรา 27 วรรคสอง บัญญัติว่า ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่ง ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวชุมชน สังคม และประเทศชาติ

9. ความเข้มแข็งของชุมชน

มาตรา 29 บัญญัติว่า ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการรวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน

10. การส่งเสริมหน่วยจัดการศึกษา

มาตรา 38 บัญญัติว่า ในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา ให้มีคณะกรรมการและสำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย

11. การบริหารการศึกษา

มาตรา 38 วรรคสอง บัญญัติว่า คณะกรรมการการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วย ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรเอกชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนสมาคมผู้ประกอบการวิชาชีพครู ผู้แทนสมาคมผู้ประกอบการวิชาชีพบริหารการศึกษา ผู้แทนสมาคมผู้ปกครองและครูผู้นำทางศาสนาและผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

12. การบริหารสถานศึกษา

มาตรา 40 บัญญัติว่า ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาของแต่ละสถานศึกษาและสถานศึกษาอาชีวศึกษา เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ⁴⁰

⁴⁰ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, รายงานการศึกษาเรื่องความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียน (กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิก, 2544), 6-12.

ลักษณะการมีส่วนร่วมและการตอบสนองของผู้ปกครองต่อโรงเรียน

โรงเรียนควรทำความเข้าใจในโครงสร้างและรูปแบบของครอบครัวซึ่งมีความแตกต่างหลากหลายโดยสามารถสรุปลักษณะของครอบครัวได้ดังนี้

1. ครอบครัวแบบประชาธิปไตยครอบครัวลักษณะนี้จะมีการตัดสินใจแบบประชาธิปไตย มีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ รับฟังความคิดเห็นและตอบสนองต่อความต้องการและคาดหวังของกันและกัน มีการจัดการกับปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นร่วมกัน มีการกำหนดกฎเกณฑ์กติกาการอยู่ร่วมกันยึดมั่นในระเบียบวินัย และการมีความรับผิดชอบต่อกัน

2. ครอบครัวแบบเผด็จการ จะมีลักษณะของการใช้อำนาจและออกคำสั่งของผู้ปกครอง การแสดงความเคารพในกฎ และการลงโทษ

3. ครอบครัวแบบปรนเปรอ จะลักษณะตามใจบุตร กล่าวคือ บุตรเป็นใหญ่ โดยพ่อแม่ประคบประหงมตามใจ คอยติดตามดูแลลูกไม่ปล่อยปละละเลย

4. ครอบครัวแบบปล่อยปละละเลย ไม่สนใจลูก ไม่มีเวลาให้กับลูกเลี้ยงดูด้วยเงิน มักพบในครอบครัวที่หย่าร้าง ทำงาน หรือทิ้งลูกให้อยู่กับผู้อื่นหรือตามลำพัง

5. ครอบครัวล่มสลาย เป็นครอบครัวที่มีปัญหาหนักที่สุด เช่น ดิดเหล้ม ยาเสพติด การใช้ความรุนแรง มีปัญหาทางจิตหรือมีปัญหาซับซ้อน (เช่น ยาจนและแตกแยก ฯลฯ)

เนื่องจากครอบครัวมีลักษณะโครงสร้างและรูปแบบที่แตกต่างกันทำให้ผู้ปกครองมีลักษณะการตอบสนองต่อโรงเรียนที่ต่างกันอย่างเช่นกัน ซึ่งสามารถจัดกลุ่มได้ดังนี้

1. พวกหลีกเลี่ยงโรงเรียน คือ ผู้ปกครองที่ไม่พยายามเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน แม้ได้รับการเชื้อเชิญ เช่น ไม่เข้าร่วมประชุมผู้ปกครอง ไม่ติดต่อรับทราบข้อมูลข่าวสารจากทางโรงเรียน ไม่ให้ความร่วมมือในด้านต่างๆ

2. พวกที่ต้องการได้รับการส่งเสริมจากโรงเรียน คือ ผู้ปกครองที่เมื่อได้รับการเชื้อเชิญจากโรงเรียนหลายครั้งจะให้ความร่วมมือ เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน

3. พวกที่ให้การต้อนรับเมื่อโรงเรียนมีการเชื้อเชิญ คือ ผู้ปกครองที่เข้ามามีส่วนร่วมเฉพาะเมื่อมีการเชิญ หรือได้รับการแจ้งข่าวสารให้เข้าร่วมหรือขอความร่วมมือในด้านต่างๆ แต่จะไม่เป็นฝ่ายที่เสนอตนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน

4. พวกที่มีความสุขกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน คือ ผู้ปกครองที่ให้ ความสนใจในกิจกรรมต่างๆของโรงเรียนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี แม้ไม่ได้รับการร้องขอจากทางโรงเรียนแต่จะเป็นเสนอให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือในด้านต่างๆและเป็นกลุ่มที่มีความสุขกับการดำเนินกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน⁴¹

5. พวกที่เข้ามามีส่วนร่วมมากเกินไป คือ ผู้ปกครองที่พยายามนำตนเองเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน โดยอาจเกินขอบข่ายภาระหน้าที่ที่สมควรเป็น เช่น การเข้ามา

⁴¹ พร้อมพิไล บัวสุวรรณ, ครอบครัวและโรงเรียน หน้าที่เพื่อคุณภาพของผู้เรียน (กรุงเทพฯ: แสงดาว, 2554), 86-88.

ชี้แนะวิธีการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมในด้านต่างๆของโรงเรียนจนทำให้ผู้บริหารและครู ชาติอิสราเอลในการดำเนินงานได้

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนขึ้นอยู่กับมิติปัจจัยที่ หลากหลาย ดังนี้

ผาง (Pang) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาสะท้อนให้เห็นว่า ผู้ปกครองที่มีวิถีชีวิต วัฒนธรรม ชนชั้นทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการศึกษา ของโรงเรียนที่แตกต่างกันด้วยเช่นกัน โดยผู้ปกครองที่มาจากชนชั้นกรรมาชีพหรือมีเศรษฐฐานะที่ ต่ำกว่าจะค่อนข้างเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนที่น้อยกว่า⁴²

แฮตตี้ (Hattie) พบว่าปัจจัย 3 ประการที่เกี่ยวกับครอบครัว ได้แก่ รายได้ผู้ปกครอง ระดับการศึกษาและอาชีพของผู้ปกครองเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของโรงเรียน ทั้งนี้เพราะ โรงเรียนใช้ภาษาและวัฒนธรรมเฉพาะผู้ปกครองโดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มที่มีเศรษฐฐานะต่ำไม่คุ้นเคย และไม่สามารถเข้าถึงได้⁴³

พร้อมพิไล บัวสุวรรณ ได้สรุปปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของครอบครัว ดังนี้

1. ปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่ ความพร้อม ความสนใจ ของแต่ละบุคคลที่มีเป้าหมายร่วมกัน หากแต่ละบุคคลเห็นว่าสิ่งที่ต้องเข้ามาเกี่ยวข้องกับผูกพันนั้นอยู่ในความสนใจร่วมกัน การกำหนด บทบาทหน้าที่ และการมีเป้าหมายความสำเร็จร่วมกันที่ชัดเจน
2. ปัจจัยด้านการบริหาร โครงสร้างการบริหารของโรงเรียนที่ส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนซึ่ง เป็นการมีส่วนร่วมในระดับการตัดสินใจ การเสริมอำนาจ และรับผิดชอบร่วมกัน ดังนั้นการบริหาร ต้องเป็นแบบเปิดรับให้โอกาสและอำนาจแก่ผู้ที่เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง การกระจายอำนาจอิสระ การ ยืดหยุ่นแบบแนวระนาบมากกว่าแบบสั่งการ การมีบรรยากาศองค์กรที่เปิดรับความคิดเห็นของกัน และกัน
3. ปัจจัยด้านโครงสร้าง ได้แก่ ลักษณะความสัมพันธ์ โครงสร้างประชากร วัฒนธรรมที่ เอื้อต่อการมีส่วนร่วม ค่านิยม คุณภาพของประชากร เช่น ฐานะ การศึกษา เป็นต้น โครงสร้างของ

⁴² Pang I.W. "Home- school cooperation: An application of the studies on helping behavior" In S.W.Wu (Ed.) *Adolescent development and family, society and school education.* (Hong Kong: Joint Publishing (H.K.), 2001): 19-27.

⁴³ Hattie, J. *Visible Learning: A synthesis of Over 800 Meta-Analyses Relating to Achievement.* (New York: Routledge, 2009): 61-71.

อำนาจ เช่น บุคคล หรือ กลุ่มบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของกลุ่ม ลักษณะการตั้งถิ่นฐาน โดย การตั้งถิ่นฐานเป็นกลุ่มจะเอื้อต่อการมีส่วนร่วมมากกว่าการตั้งถิ่นฐานแบบกระจาย⁴⁴

จากที่กล่าวมาพบว่า เศรษฐฐานะของผู้ปกครองเป็นปัจจัยที่ส่งผลการเรียนรู้ของผู้เรียน แต่ปัจจัยเหล่านี้พบว่ากลับไม่ส่งผลมากนักกับผู้เรียนในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงซึ่งผู้เรียนมีผล การประเมินระดับนานาชาติในอันดับต้นๆของโลก โดยพบว่าผู้ปกครองในประเทศเหล่านี้แม้เศรษฐ ฐานะแตกต่างกันแต่สามารถสนับสนุนความสำเร็จของผู้เรียนได้ไม่แตกต่างกันส่วนหนึ่งเป็นผลมา จากปัจจัยด้านบุคคลอื่นได้แก่ ความสนใจและการแสดงความรับผิดชอบของครอบครัวในการมีส่วน ร่วมทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ดังนั้นโรงเรียนต้องปรับกระบวนการมองการมีส่วน ร่วมของผู้ปกครองว่าปัจจัยด้านโครงสร้างที่เป็นอุปสรรคเหล่านี้สามารถเอาชนะได้ด้วยการยอมรับ และพยายามกระตุ้นส่งเสริมให้ผู้ปกครองใส่ใจในการเป็นหุ้นส่วนเพื่อคุณภาพของผู้เรียนร่วมกัน

องค์ประกอบที่สำคัญของการมีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 กำหนดให้ผู้ปกครอง ชุมชน เอกชน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยจะสำเร็จตามเจตนารมณ์ของ กฎหมายฉบับนี้ได้ นั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ที่สำคัญ คือ

1. สถานศึกษา โดยเฉพาะผู้บริหารจะต้องวิสัยทัศน์(vision) ยอมรับการเปลี่ยนแปลง ทางการศึกษา จะต้องเปิดใจกว้างและคิดว่าสถานศึกษามีใช้แหล่งความรู้เพียงแหล่งเดียว แต่ความรู้ที่ อยู่ล้อมรอบสถานศึกษานั้นยังมีอีกมากมาย การยอมรับว่าภูมิปัญญาชาวบ้านนั้นมีคุณค่า จะเป็น หนทางที่ทำให้สถานศึกษาเปิดรับการบูรณาการระหว่างภูมิปัญญา

2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการปฏิรูปการศึกษาให้ บรรลุเป้าหมาย ซึ่งถ้าหากได้คณะกรรมการสถานศึกษาที่มีคุณภาพ ก็จะเป็นส่วนที่ผลักดันให้การมี ส่วนร่วมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับชุมชน มีข้อมูลและทราบความ ต้องการของชุมชนดีพอ ซึ่งย่อมจะมองเห็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา นอกจากนี้ การจัดการศึกษาใน อนาคตจะเป็นเรื่องของทุกคนไม่ใช่เรื่องของทางราชการแต่เพียงฝ่ายเดียวเหมือนแต่ก่อน เมื่อเป็น เช่นนี้คณะกรรมการสถานศึกษาจึงเป็นบุคคลสำคัญในการระดมสรรพกำลังในการศึกษา โดยเฉพาะ เรื่องกองทุนศึกษา

3. การเรียนการสอน ในการจัดเตรียมการสอน เป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่จะต้องมี ความพร้อมในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นบุคลากร อุปกรณ์ อาคารสถานที่ เพื่อให้เด็กได้เรียนอย่างเสมอ ภาค สำหรับกระบวนการเรียนรู้จะต้องให้เด็กทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ โดยถือ ว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด สถานศึกษาจะต้องร่วมกับภาคเอกชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน จัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชนเพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษา ใช้ภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ เพื่อ

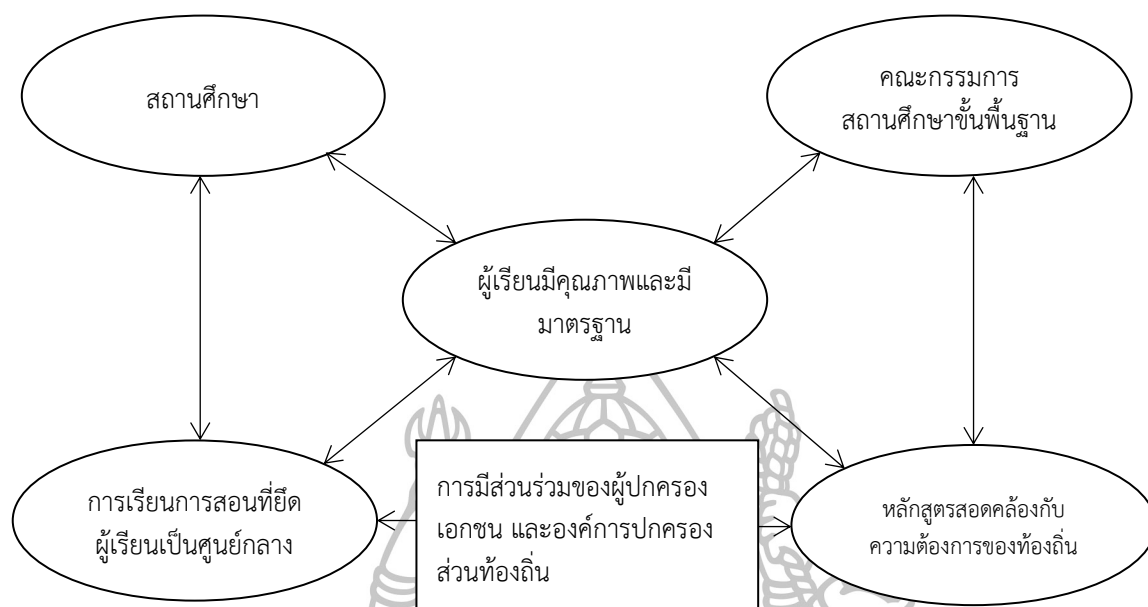
⁴⁴ พร้อมพิไล บัวสุวรรณ, *ครอบครัวและโรงเรียน หุ้นส่วนเพื่อคุณภาพของผู้เรียน* (กรุงเทพฯ: แสงดาว, 2554), 85.

พัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ สถานศึกษาจะต้องมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์พัฒนาชุมชน อย่างไรก็ตาม บุคคลภายนอกมีสิทธิ์ที่จะติดตามผลการดำเนินงานของสถานศึกษา เช่น ผลการเรียน การใช้จ่ายเงิน การจัดกิจกรรม การบริหารสถานศึกษา และจะต้องมีการรายงานให้สาธารณชนทราบ โดยเฉพาะคณะกรรมการสถานศึกษาฯ มีหน้าที่ติดตามควบคุมกิจการของสถานศึกษาและจะต้องทำหน้าที่นี้ให้ดีที่สุด

4. หลักสูตร นับว่าเป็นหัวใจของการศึกษา เปรียบเสมือนเป้าหมายของการเดินทางหรือเข็มทิศของการศึกษา เพราะถ้าหลักสูตรไม่มีเข็มทิศในการเดินทางก็จะไม่ทราบว่าจุดหมายคืออะไร อยู่ที่ไหน กลายเป็นการเดินทางอย่างไร้จุดหมาย ดังนั้นหลักสูตรจะต้องได้มาตรฐานสากล ผู้ทำให้หลักสูตรได้มาตรฐาน นอกจากกระทรวงศึกษาธิการแล้ว สถานศึกษา ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาฯ จะต้องเป็นร่วมกันพิจารณากำหนด โดยยึดความต้องการของสังคมเป็นเกณฑ์ นอกจากนี้การวัดผลจะต้องเที่ยงตรง ตลอดจนใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยจึงจะสอดคล้องกับการเรียนการสอนหลักสูตรที่ดีจะต้องมีความยืดหยุ่น เช่น มีการเทียบโอนผลการเรียนที่ผู้เรียนสะสมไว้ในรูปแบบเดียวกันหรือต่างรูปแบบได้ ไม่ว่าจะเป็นผลการเรียนที่มาจากสถานศึกษาเดียวกันหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งการเรียนรู้นอกระบบ ตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือประสบการณ์การทำงาน นอกจากนี้การจัดทำหลักสูตรจะต้องคำนึงถึงสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

กล่าวโดยสรุป องค์ประกอบที่สำคัญของการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา ได้แก่ สถานศึกษา ซึ่งรวมถึงบุคลากรของสถานศึกษาด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาฯ ซึ่งรวมถึงสังคมทุกฝ่าย การจัดการเรียนการสอน และหลักสูตร ซึ่งทุกปัจจัยจะต้องสอดคล้องสัมพันธ์กันจึงจะผลักดันให้การศึกษา มีประสิทธิภาพ⁴⁵

⁴⁵ เมตต์ เมตต์การุณจิต, การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม: ประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และราชการ, พิมพ์ครั้งที่ 3 (นนทบุรี: บூต พอยท์, 2553), 55-57.

แผนภูมิที่ 5 แสดงองค์ประกอบหลักของการมีส่วนร่วมบริหารการศึกษา
ที่มา: เมตต์ เมตต์การุณจิต, การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม: ประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และราชการ, พิมพ์ครั้งที่ 3 (นนทบุรี: บุต พอยท์, 2553), 57.

พฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษา

พฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน จากแนวคิดของนักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้กล่าวถึงพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่แตกต่างกันออกไปตามความเข้าใจของนักการศึกษาและหน่วยงานต่างๆ ไว้ดังนี้

สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ระบุถึง พ่อแม่หรือผู้ปกครองควรมีพฤติกรรม บทบาท หน้าที่ ดังนี้

1. มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษา และให้ความเห็นชอบในการกำหนดแผนการเรียนรู้ของเด็ก ร่วมกับครูและเด็ก
2. ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษาและกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กตามศักยภาพ
3. เป็นเครือข่ายการเรียนรู้ จัดบรรยากาศภายในบ้านเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้
4. สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาตามความเหมาะสมและจำเป็น
5. อบรมเลี้ยงดู เอาใจใส่ให้ความรัก ความอบอุ่น ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการด้านต่างๆของเด็ก
6. ป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ตลอดจนส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยประสานความร่วมมือกับผู้สอนและผู้เกี่ยวข้อง

7. เป็นแบบอย่างที่มีทั้งในด้านการปฏิบัติตนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และมีคุณธรรมนำไปสู่การพัฒนาให้เป็นสถาบันแห่งการเรียนรู้

8. มีส่วนร่วมในการประเมินการเรียนรู้ของเด็กและในการประเมินการจัดการศึกษาของสถานศึกษา⁴⁶

แฮนเดอร์สันและแมพ (Henderson & Mapp) ได้ให้คำแนะนำว่าจากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง สถานศึกษาจะนำสิ่งที่ได้จากการศึกษานี้สู่การปฏิบัติที่ส่งเสริมด้านวิชาการต่อไปนี้

1. รับรู้ร่วมกันว่าผู้ปกครองทุกคนไม่ควรมีพื้นฐานรายได้การศึกษา หรือ วัฒนธรรมเป็นอย่างไร สามารถมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของเด็กและต้องการที่จะให้เด็กพัฒนาทักษะ การเรียนรู้และสามารถเรียนรู้ได้ดี

2. ออกแบบโปรแกรมและโครงการที่จะสนับสนุนครอบครัวให้สามารถนำทางหรือ แนะนำแนวทางการเรียนรู้ให้แก่เด็กตั้งแต่ระดับชั้นปฐมวัยจนจบชั้นมัธยมศึกษา

3. พัฒนาความสามารถของสถานศึกษาและบุคลากรของสถานศึกษาให้ทำงาน ร่วมกับครอบครัวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. เชื่อมโยงความพยายามของทุกฝ่ายที่จะทำให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับการเรียนรู้ของนักเรียนไม่ว่าความพยายามนั้นจะมีรากฐานมาจากโรงเรียนหรือชุมชนก็ตาม

5. สร้างความเชื่อมโยงสัมพันธ์ระหว่าง สังคม ครอบครัว และสถานศึกษา

6. มุ่งความพยายามไปที่การสร้างและพัฒนาความไว้วางใจ นับถือซึ่งกันและกัน และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว และบุคคลในชุมชน

7. โอบอุ้มปรัชญาการเป็นหุ้นส่วนโดยแบ่งปันอำนาจต่างๆ กับครอบครัว ทั้งนี้ผู้ปกครอง บุคลากรของสถานศึกษา และสมาชิกของชุมชนต้องมีความเข้าใจถึงความรับผิดชอบในการพัฒนาการศึกษาของเด็กๆ ร่วมรับในรูปแบบของความเป็นหุ้นส่วน

8. สร้างความเชื่อมโยง ช่วยเหลือกันอย่างจริงจังระหว่างสถานศึกษาและองค์กรในชุมชน

9. ดึงครอบครัวจากทุกภาคส่วนให้เข้ามามีส่วนร่วมวางยุทธศาสตร์ต่างๆ เพื่อป้องกันการเกิดช่องว่างระหว่างสถานะทางครอบครัวที่แตกต่างกัน⁴⁷

⁴⁶ สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. คู่มือการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็ก 3-5 ปี) (กรุงเทพฯ: ลาดพร้าว, 2547), 115.

⁴⁷ Anne T. Henderson, and Karen L. Mapp., *A New Wave of Evidence- The impact of School, Family, and Community Connections on student Achievement* (Texas.: Building Knowledge to Support Learning, 2002), 8.

การมีส่วนร่วมของครอบครัวในการดำเนินการพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ของนักเรียนมีความสำคัญอย่างมากต่อความสำเร็จของนักเรียน ดังนั้น สถานศึกษาต้องมีความมุ่งมั่นและหาแนวทางที่เหมาะสมกับการพัฒนาการศึกษาบนพื้นฐานของการยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง

เอปสไตน์ (Epstein) ได้เสนอ “โครงสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา 6 แบบของเอปสไตน์” (Epstein’s Framework of 6 Types of Parent Involvement) ได้ศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน ซึ่งส่งเสริมได้ 6 ด้าน ดังนี้

1. การอบรมเลี้ยงดูเด็ก หมายถึง การดูแลเอาใจใส่และพัฒนาเด็กในทุกๆด้าน ทั้งร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยมีพื้นฐานความรู้ความเข้าใจในพัฒนาการเด็กและการจัดการเรียนรู้โดยยึดเด็กเป็นสำคัญ รับฟังและตอบคำถามและช่วยอธิบายในข้อสงสัยที่เด็กมี ตอบสนองอารมณ์ของเด็กได้อย่างเหมาะสม มีทักษะในการใช้คำถามเพื่อถามเด็กอย่างเหมาะสมเพื่อเกิดการกระตุ้น ความรู้สึก ความคิดและช่วยเหลือตนเองตามวัย ส่งเสริมการออกกำลังกายเป็นประจำให้แก่เด็ก รวมทั้งดูแลด้านสุขภาพและสุขอนามัย จัดสภาพแวดล้อมที่บ้านสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน ผู้ปกครองเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็กในชีวิตประจำวัน ดูแลเด็กให้มาโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ผู้ปกครองพัฒนาสมองลูกโดยให้ลูกรับประทานอาหารและออกกำลังกายสม่ำเสมอ ตรวจจับและพัฒนาสุขภาพของเด็กให้พร้อมในการเรียนรู้ ฝึกนิสัยที่ดีให้เด็ก สร้างระเบียบวินัยและส่งเสริมจริยธรรม

2. การติดต่อสื่อสาร หมายถึง การที่ผู้ปกครองติดต่อสื่อสารกับครู บุคลากร และผู้บริหารของโรงเรียนด้วยวิธีต่างๆ เช่น ทางสมุดประจำตัวนักเรียน โทรศัพท์ โทรสาร การเข้าพบปะครูประจำชั้น บุคลากรและผู้บริหาร รวมทั้งได้รับรู้เกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก โรงเรียนจัดให้มีการพบปะระหว่างครูประจำชั้นกับผู้ปกครอง ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมทุกกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น และโรงเรียนจัดให้ผู้ปกครองเยี่ยมชมโรงเรียน เพื่อเข้าใจวิธีการจัดการศึกษาของโรงเรียน

3. การอาสาสมัคร หมายถึง การที่ผู้ปกครองอาสาสมัครเข้าร่วมจัดการศึกษาที่โรงเรียน จัดขึ้นด้วยความสมัครใจ โดยเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียนในเรื่องที่ผู้ปกครองเชี่ยวชาญและถนัด การร่วมดูแลเด็กเมื่อไปทัศนศึกษา เข้าร่วมการจัดนิทรรศการต่างๆของโรงเรียน ร่วมจัดกิจกรรมประสานสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองด้วยกัน รวมทั้งสนับสนุนการจัดกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน

4. การเรียนรู้ที่บ้าน หมายถึง กระบวนการที่เด็กได้เรียนรู้จากครอบครัวซึ่งรวมถึงการทำ การบ้านที่ผู้ปกครองต้องดูแลเด็กให้ทำการบ้านอย่างสม่ำเสมอ และเด็กต้องมีปฏิสัมพันธ์ (Interactive) ซึ่งครูประจำชั้นกำหนดให้เด็กทำกับผู้ปกครอง การทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร หรือสิ่งที่เด็กกำลังเรียนรู้อยู่ขณะนั้น และการตัดสินใจร่วมกันในด้านการเรียนทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน ส่งเสริมความรับผิดชอบให้เด็กทำการบ้านและตรวจตราเด็กทำงานเสร็จช่วยเหลือเด็กในการแก้ปัญหา ผู้ปกครองสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่เด็กโดยจัดมุมหนังสือเพื่อส่งเสริมการอ่านที่บ้าน ผู้ปกครองเล่านิทานอ่านหนังสือให้เด็กฟังและร่วมประดิษฐ์ของเล่นอย่างง่ายกับลูกเพื่อส่งเสริมพัฒนาการ

5. การตัดสินใจ หมายถึง การที่ผู้ปกครองรับรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบ วัสดุทัศน พันธกิจของโรงเรียน ให้คำแนะนำครูเกี่ยวกับการช่วยเหลือสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็ก เข้าร่วมการประชุมกับ

โรงเรียนและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน รวมถึงการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียน

6. การมีส่วนร่วมกับชุมชน หมายถึง การที่ผู้ปกครองพาเด็กเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆที่ชุมชนมีหรือจัดขึ้น เช่น การร่วมงานประเพณีต่างๆ การพาเด็กทำบุญที่วัด การพาไปยังแหล่งเรียนรู้ต่างๆในชุมชน ใช้สื่อและบริการต่างๆที่ชุมชนมีให้เพื่อประโยชน์ของเด็กนักเรียน ครอบครัว และโรงเรียน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็ก⁴⁸

การตี อนันต์นาวิ ได้กล่าวว่า ผู้ปกครอง ครอบครัว ประชาชน และสถาบันสังคมมีบทบาทเข้าร่วมในการจัดการศึกษาได้หลายประการ ทั้งในการจัดการศึกษาซึ่งต้องได้รับสิทธิประโยชน์ดังได้กล่าวแล้ว แต่ต้องเป็นไปอย่างมีคุณภาพได้มาตรฐาน นอกจากนี้ยังมีบทบาทร่วมในการจัดการศึกษาที่เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือรัฐจัดให้แก่บุตรหลานของตน มี 6 ด้านคือ

1. การร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรหลาน คือ การที่ผู้ปกครองตัดสินใจเลือกสถานศึกษาให้บุตรหลาน ร่วมตัดสินใจทิศทางการศึกษาของบุตรหลาน ผู้ปกครองรับรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบ วัสดุทัศน ทัศนกิจของโรงเรียน ร่วมตัดสินใจในด้านการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เช่น นโยบาย แผนพัฒนาการศึกษา หลักสูตร แผนการปฏิบัติงานประจำปี เป็นต้น

2. การร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร คือ การที่ผู้ปกครองได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรของสถานศึกษา พัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์และสติปัญญาของบุตรหลาน และการเรียนการสอนของนักเรียนประจำวัน

3. การร่วมจัดทำหลักสูตรและติดตามผลการศึกษา คือ การที่ผู้ปกครองร่วมแสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ติดตามการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาและครู ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและให้ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

4. การร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอนของสถานศึกษา คือ การที่ผู้ปกครองอาจร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน หรือร่วมกิจกรรมอื่นที่สถานศึกษาจัด ซึ่งหากสถานศึกษามีแนวทางสนับสนุนที่ดี ได้แก่ การเป็นอาสาสมัคร การจัดภูมิทัศน์ การสนับสนุนโภชนาการให้กับนักเรียนและสถานศึกษา ก็จะส่งผลต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น

ตัวอย่างเช่น บริษัทแห่งหนึ่งในประเทศสหรัฐอเมริกายอมให้ผู้ปกครองไปเยี่ยมและรับประทานอาหารร่วมกับลูกหลานของตนซึ่งเรียนในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในอาณาบริเวณโรงงาน ปรากฏว่ามีผลดีหลายอย่าง เช่น อัตราการเข้าเรียนของนักเรียนสูง คะแนนการอ่านสูงกว่านักเรียนโรงเรียนอื่น และอัตราการออกจากงานในโรงงานก็น้อยกว่าที่อื่นด้วย นอกจากนี้ครูยังมีความใกล้ชิดกับผู้ปกครองมากขึ้น ซึ่งส่งผลในการปรับปรุงการเรียนรู้ของนักเรียนโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

⁴⁸ Joyce L. Epstein, "School/family/community partnerships: Caring for the children we Share." *Phi Delta Kappan* , (May 1995) :701-712.

5. การร่วมสนับสนุนกิจการการศึกษา คือ การที่ผู้ปกครองสนับสนุนการจัดการศึกษาในด้านความคิด การเป็นผู้นำ การเป็นกรรมการ การร่วมการประชุม การให้คำปรึกษาแนะนำ การให้ข้อมูลความคิดเห็น การปกป้องดูแล การสนับสนุนทรัพยากรทางการเงิน วัสดุอุปกรณ์ การร่วมดำเนินโครงการ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์⁴⁹

จะเห็นได้ว่า หน้าที่และบทบาทของผู้ปกครองในปัจจุบันต้องช่วยเหลือกันในการที่อบรมเลี้ยงดูบุตรไปพร้อมๆกันเพื่อให้บุตรได้เป็นคนดีของสังคม มีพัฒนาการที่เหมาะสม เพื่อให้เป็นเด็กที่มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมโดยมีบิดามารดาเป็นแบบอย่างที่ดี การที่ผู้เรียนจะมีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจนั้น ผู้ปกครองมีบทบาทต่อผู้เรียนเป็นอย่างมาก เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ สถานศึกษาจะต้องให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้วย ซึ่งพฤติกรรมที่มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษามีทั้งหมด 5 ด้าน คือ 1) การร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรหลาน 2) การร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร 3) การร่วมจัดทำหลักสูตรและติดตามผลการศึกษา 4) การมีส่วนร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอนของสถานศึกษา 5) การร่วมสนับสนุนกิจการการศึกษา การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานั้นผู้ปกครองนั้นมีความสำคัญเพื่อให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพมากขึ้นและเพื่ออนาคตของบุตรหลานของท่าน

ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

สภาพทั่วไป

โรงเรียนตั้งอยู่ที่บ้านเลขที่ 7 หมู่ 4 ตำบลองค์พระ อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี เปิดทำการสอนเมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2530 โดยเปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้น ป.1 – ป.6

การเรียนการสอน

ปัจจุบันเปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 1 – 2 มีจำนวน 2 ห้องเรียน และระดับประถมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 จำนวน 6 ห้องเรียน จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551(ระดับสถานศึกษา) รวมทั้งสิ้น 6 ห้องเรียน ปัจจุบันมีครูทำการสอนทั้งหมดจำนวน 6 คน มีนักเรียนทั้งหมด 99 คน ดังตารางที่ 1

⁴⁹ ภารดี อนันต์นาวิ. หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ทางการบริหารการศึกษา (ชลบุรี: มนตรี, 2551), 257-258.

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนห้องเรียน จำนวนนักเรียนจำแนกตามชั้นเรียนและเพศ
ประจำปีการศึกษา 2559

ระดับชั้นเรียน	ชาย	หญิง	รวม
อนุบาลปีที่ 1	4	5	9
อนุบาลปีที่ 2	5	5	10
รวมระดับปฐมวัย	9	10	19
ประถมศึกษาปีที่ 1	5	8	13
ประถมศึกษาปีที่ 2	9	7	16
ประถมศึกษาปีที่ 3	4	3	7
ประถมศึกษาปีที่ 4	8	7	15
ประถมศึกษาปีที่ 5	8	6	14
ประถมศึกษาปีที่ 6	9	6	15
รวมชั้นประถม	45	35	80
รวม	54	45	99

ที่มา : โรงเรียนบ้านไผ่สีทอง, “รายงานสถิติจำนวนนักเรียน ประจำปีการศึกษา 2559”, 10 มิถุนายน 2559.

ขอบเขตบริการ เขตบริการของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง ประกอบด้วย เขตการปกครอง หมู่ที่ 4 และหมู่ที่ 8 ตำบลองค์พระ อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี โรงเรียนบ้านไผ่สีทองอยู่ในเขตพื้นที่การปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลองค์พระ จังหวัดสุพรรณบุรี

ข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษา

จำนวนนักเรียน

ระดับก่อนประถมศึกษา	จำนวน	19 คน
ระดับประถมศึกษา	จำนวน	80 คน
รวมทั้งสิ้น	จำนวน	99 คน

จำนวนห้องเรียน จำนวน 8 ห้อง

จำนวนครู

ผู้บริหารโรงเรียน	จำนวน	- คน
ข้าราชการครู	จำนวน	6 คน
ภารโรง	จำนวน	1 คน
รวมทั้งสิ้น	จำนวน	7 คน

โครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียน

โรงเรียนได้กระจายอำนาจให้บุคลากรร่วมกันรับผิดชอบในการบริหารงานตามภารกิจของโรงเรียนเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

1. การบริหารงานวิชาการ
2. การบริหารงานงบประมาณ
3. การบริหารงานบุคคล
4. การบริหารงานบริหารทั่วไป

วิสัยทัศน์

โรงเรียนบ้านไผ่สีทองบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน บุคลากรเป็นครูมืออาชีพ ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม รักความเป็นไทย ยึดไหว้ทักทาย เน้นการกีฬา สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ตลอดชีวิต น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เพื่อพัฒนาไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการและองค์กรแห่งการเรียนรู้

พันธกิจ

1. บริหารจัดการและพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
2. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา
3. พัฒนาบุคลากรไปสู่ครูมืออาชีพ
4. จัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
5. ส่งเสริมและปลูกฝังให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และรักความเป็นไทย รู้จักยึดมั่น ไหว้ ทักทาย
6. พัฒนาแหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา
7. ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ
8. พัฒนาโรงเรียนไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้
9. ส่งเสริมสุขภาพอนามัย ใส่ใจการกีฬา
10. ส่งเสริมเด็กปฐมวัยให้มีความพร้อมที่จะศึกษาต่อตามวัย
11. ส่งเสริมสุขภาพอนามัย คุณธรรม จริยธรรม เด็กปฐมวัย

เป้าหมาย

1. โรงเรียนมีระบบบริหารจัดการที่ดี ทำให้มีการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนทั้งระบบ
2. ชุมชนและโรงเรียนเกิดความร่วมมือในการจัดการศึกษา และกิจกรรมสร้างสรรค์สังคมอย่างต่อเนื่อง
3. บุคลากรมีความรู้ความสามารถ และพัฒนาตนเองในด้านวิชาชีพครูจนเป็นครูมืออาชีพ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล
4. นักเรียนมีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์ เป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์และรักความเป็นไทย
6. นักเรียนสามารถใช้แหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

7. นักเรียนได้รับการพัฒนาให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ
8. โรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
9. พัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัย และประถมศึกษาให้มีคุณภาพทั้งด้านสังคม สติปัญญา อนามัยแข็งแรง

อัตลักษณ์ของสถานศึกษา มารยาทดี กีฬาเด่น เน้นคุณธรรม นำวิชาการ

เอกลักษณ์ของสถานศึกษา ยิ้ม ไหว้ ทักทายกัน

กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

- กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
- กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ของชุมชน ท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่มืออาชีพ
- กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานและความเป็นเลิศ
- กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน
- กลยุทธ์ที่ 6 พัฒนาการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- กลยุทธ์ที่ 7 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้

ข้อมูลสภาพชุมชนโดยรวมบริเวณโรงเรียน

1. สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนมีลักษณะ เป็นชุมชนขนาดเล็ก บ้านเรือนตั้งอยู่ตามที่ไร้ของตนเอง กระจุกกระจายเป็นกลุ่มๆมีประชากรประมาณ 432 คน บริเวณใกล้เคียงโดยรอบโรงเรียน ได้แก่ สำนักสงฆ์บ้านไผ่สีทอง อาชีพหลักของชุมชน คือ ทำไร่ ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ประเพณี/ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป คือ ทำบุญร่วมกันในหมู่บ้านในวันสำคัญต่างๆ
2. ผู้ปกครองส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับ ป.6 อาชีพหลัก คือ ทำไร่ ส่วนใหญ่นับถือศาสนา พุทธ ฐานะทางเศรษฐกิจ/รายได้โดยเฉลี่ยต่อครอบครัว ต่อปี 30,000 บาทจำนวนคนเฉลี่ยต่อครอบครัว 3 คน

กิจกรรมของโรงเรียนที่ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม

โรงเรียนบ้านไผ่สีทองให้ความสำคัญกับความร่วมมือระหว่างครูครู โรงเรียน และผู้ปกครองในการพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนจึงต้องการผู้ปกครองและชุมชนจะได้รับรู้นโยบาย หลักการหลักสูตร และวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนและสามารถที่จะพัฒนานักเรียนไปแนวทางเดียวกันจึงได้ดำเนินกิจกรรมที่สนับสนุน ได้แก่ การจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนปีการศึกษาละ 2 ครั้ง กิจกรรมงานวันแม่แห่งชาติ กิจกรรมกีฬาของโรงเรียน ระดับสหวิทยาเขต เขตพื้นที่การศึกษา และกิจกรรมอื่นๆ เช่น กิจกรรมวันเด็ก ค่ายวิชาการต่างๆ ลูกเสือ ค่ายอาสาของพี่นักศึกษา เป็นต้น⁵⁰

⁵⁰ โรงเรียนบ้านไผ่สีทอง, “รายงานประจำปีของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2557” (เอกสารกลุ่มการบริหารงานวิชาการ, 2557), 1-10.

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

บัณฑิต เดชขันต์ ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านนาดอกไม้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกจนคร เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านนาดอกไม้โดยภาพรวม รายด้าน รายชั้นตอนอยู่ในระดับปานกลาง 2) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านนาดอกไม้ ผู้ปกครองที่มีอายุแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านนาดอกไม้ ผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 4) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านนาดอกไม้ ที่มีอาชีพแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 5) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านนาดอกไม้ ที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกัน⁵¹

ชนิตา กลั่นศรี ได้ศึกษา กิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับปฏิบัติกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง ด้านติดต่อสื่อสาร และด้านการเรียนรู้ที่บ้านอยู่ในระดับมาก ด้านการร่วมมือกับชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการอาสาสมัครและด้านการตัดสินใจ อยู่ในระดับน้อย 2) ระดับปฏิบัติกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ระหว่างผู้ปกครองเพศหญิงและผู้ปกครองเพศชาย อายุของผู้ปกครอง และขนาดสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน แต่ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ที่แตกต่างกัน มีระดับปฏิบัติกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01⁵²

⁵¹ บัณฑิต เดชขันต์ . “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านนาดอกไม้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกจนคร เขต 3” (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกจนคร, 2548), บทคัดย่อ.

⁵² ชนิตา กลั่นศรี. “กิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1” (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, 2548), 3.

พิศมัย ปั่นน้อย ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลบ้านบางพระ(ฉิ่งนาวิกอนุสรณ์) ศรีราชา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลบ้านบางพระ (ฉิ่งนาวิกอนุสรณ์) ศรีราชา จำแนกตามระดับชั้นเรียน คือ ระดับชั้นอนุบาลศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษา และระดับชั้นมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือผู้ปกครอง จำนวน 553 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าเอฟและเซฟเฟ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1)การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลบ้านบางพระ(ฉิ่งนาวิกอนุสรณ์)ศรีราชา จำแนกผู้ปกครองตามระดับชั้นเรียนของนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างประสบการณ์ที่บ้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนโรงเรียน 2) การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลบ้านบางพระ (ฉิ่งนาวิกอนุสรณ์) ศรีราชา จำแนกผู้ปกครองตามระดับชั้นเรียนของนักเรียนในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ในภาพรวม 4 ด้าน พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาแตกต่างกับผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ถ้าเปรียบเทียบเป็นรายด้านพบว่าผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา และระดับชั้นประถมศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนา การเรียนการสอนแตกต่างกันทั้ง 4 ด้าน ส่วนผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัศึกษากับระดับชั้นอนุบาลศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนการสอนแตกต่างกัน 2 ด้าน คือด้านการมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างประสบการณ์ที่บ้าน และการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนโรงเรียน⁵³

จิรนนท์ อังการี ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาและคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนศิริราชภัฏรวิทยาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนและคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนศิริราชภัฏรวิทยาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยจำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ วุฒิการศึกษา และหาแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนศิริราชภัฏรวิทยาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนศิริราชภัฏรวิทยาการโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) คุณลักษณะของนักเรียนในโรงเรียนศิริราชภัฏรวิทยาการ ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) ผู้ปกครองนักเรียนที่มีเพศ อายุ และวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีระดับการ

⁵³ พิศมัย ปั่นน้อย. “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลบ้านบางพระ(ฉิ่งนาวิกอนุสรณ์)ศรีราชา”(วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒินครินทร์, 2550), ง.

มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนศิริราชวรวิหารไม่แตกต่างกัน แต่ผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 4) ผู้ปกครองนักเรียนที่มีเพศ อายุ และวุฒิการศึกษา แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนศิริราชวรวิหาร ไม่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 5) ในการวิจัยครั้งนี้ได้นำเสนอแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาและคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนศิริราชวรวิหาร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการนำไปใช้ต่อไป⁵⁴

ทิพย์ทิวา วุฒิวัย ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของ โรงเรียนลาดบัวหลวงไพโรจน์วิทยา อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนลาดบัวหลวงไพโรจน์วิทยา อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา และระดับชั้นที่เรียนของบุตรหลาน เป็นการวิจัยเชิงสำรวจกับผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนลาดบัวหลวงไพโรจน์วิทยา อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2549 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 233 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีเชฟเฟ (Scheffe) ผลการวิจัยพบว่า 1) สถานภาพของผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 62.23 อายุ 31 - 40 ปี ร้อยละ 45.06 อาชีพรับจ้าง ร้อยละ 49.36 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 5,001 บาท ร้อยละ 38.63 ระดับการศึกษาประถมศึกษาและต่ำกว่า ร้อยละ 65.67 และระดับชั้นเรียนของบุตรหลานมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 24.03 2) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านวิชาการเป็นอันดับแรก รองลงมาคือด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ด้านกิจการนักเรียน และด้านบริหารทั่วไปตามลำดับ 3) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้ปกครองที่มีบุตรหลานเรียนในระดับชั้นเรียน ต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาการของโรงเรียนลาดบัวหลวงไพโรจน์วิทยา อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนผู้ปกครองที่มีเพศ อายุ

⁵⁴ จีรนนท์ ฮังการี. “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาและคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนศิริราชวรวิหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1” (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2551), บทคัดย่อ.

อาชีพ รายได้ และระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนลาดบัวหลวง
ไฟโรจน์วิทยา อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยาไม่แตกต่างกัน⁵⁵

บุญณภัทร์ เดือนกลาง ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของ
โรงเรียนบ้านลาดใหญ่ อำเภอมือง จังหวัดชัยภูมิ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ
การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านลาดใหญ่ อำเภอมือง จังหวัดชัยภูมิ
จำแนกตาม ภูมิภาคของผู้ปกครอง โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครอง
นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนบ้านลาดใหญ่ ปีการศึกษา
2550 จำนวน 184 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มี
ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .91 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t - test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way
ANOVA) และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (The Scheffe 's Method)
ผลการวิจัย พบว่า 1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านลาดใหญ่
อำเภอมือง จังหวัดชัยภูมิ ในภาพรวม ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในระดับปานกลางเมื่อ
พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ
ด้านการบำรุงรักษาศิลปะและวัฒนธรรม และด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน
ส่วนด้านบริหารจัดการผู้ปกครองมีส่วนร่วมในระดับน้อย 2) ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า
ผู้ปกครองที่มี อายุ สถานภาพการสมรส และอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน
บ้านลาดใหญ่ อำเภอมือง จังหวัดชัยภูมิในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ขณะที่
ผู้ปกครองที่มี เพศ ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในตำบลลาดใหญ่ต่างกัน มีส่วนร่วมใน
การจัดการศึกษา ของโรงเรียน บ้านลาดใหญ่ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน⁵⁶

ประพันธ์ เดชสวัสดิ์ ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนในการ
บริหารงานโรงเรียนบ้านสถาน อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดพะเยา ผลการวิจัยพบว่า สภาพทั่วไปของผู้ตอบ
แบบสอบถามการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนโรงเรียนบ้านสถาน
อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดพะเยา พบว่า เป็นเพศหญิงมากที่สุด มีอายุระหว่าง 31-40 ปี และมีอาชีพ
เกษตรกรกรรม นอกจากนี้ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 และมีความสัมพันธ์กับโรงเรียน
ด้านเป็นผู้ปกครองนักเรียน และผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาในการมีส่วนร่วมของ
ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนในการบริหารงานโรงเรียน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้าน

⁵⁵ ทิพย์ทิ้วา วุฒิวัย “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของ โรงเรียนลาด
บัวหลวงไฟโรจน์วิทยา อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, 2551), 1.

⁵⁶ บุญณภัทร์ เดือนกลาง. “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน
บ้านลาดใหญ่ อำเภอมือง จังหวัดชัยภูมิ” (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, 2552), 1.

งบประมาณและด้านบริหารงานทั่วไป พบว่า 1) สภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียน และชุมชนในการบริหารโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีด้านวิชาการมีส่วนร่วมเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมา ได้แก่ ด้านการบริหารงานทั่วไปและอันดับสาม ได้แก่ ด้านบุคลากร 2) สภาพปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนในการบริหารงานโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยมีด้านวิชาการมีปัญหาอันดับหนึ่ง รองลงมา ได้แก่ ด้านบุคลากร และอันดับสาม ได้แก่ ด้านการบริหารงานทั่วไป 3) ความพึงพอใจของผู้ปกครองและชุมชนในการบริหารงานโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีด้านวิชาการมีความพึงพอใจอันดับหนึ่ง รองลงมา ได้แก่ ด้านการบริหารงานทั่วไปและอันดับสาม ได้แก่ ด้านงบประมาณ⁵⁷

ประหยัด ทัทธานี ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4 พบว่า การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4 จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษาและรายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง ดำเนินการวิจัยเชิงสำรวจจากกลุ่มประชากรที่เป็นผู้ปกครองนักเรียน ในปีการศึกษา 2552 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ .884 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง สถานภาพของผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 56.67 อยู่ในช่วงอายุ 31-35 ปี ร้อยละ 33.33 อาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 66.67 ระดับการศึกษาประถมศึกษา ร้อยละ 66.67 รายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 86.67 การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในด้านวิชาการและด้านพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง การเปรียบเทียบผลการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในด้านวิชาการและด้านพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่เป็นเพศหญิง ผู้ปกครองที่มีอายุ 20-25 ปี มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในด้านวิชาการและด้านพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนมากกว่าผู้ปกครองกลุ่มอายุอื่นทั้งหมด ผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกรรมมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในด้านวิชาการและด้านพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนมากกว่าผู้ปกครองอาชีพอื่นทั้งหมด ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในด้านวิชาการและด้านพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่ระดับการศึกษาระดับอื่นทั้งหมด ในด้านรายได้ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่มีระดับรายได้อื่นทั้งหมด 3) ปัญหาและข้อเสนอแนะผู้ปกครองนักเรียนได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาทางด้านวิชาการมากที่สุด คือ ปัญหาการเรียน เรียน

⁵⁷ ประพันธ์ เดชสวัสดิ์. “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนในการบริหารงานโรงเรียนบ้านสถาน อำเภอกู่ซาง จังหวัดพะเยา” (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 2552), บทคัดย่อ.

อ่อน เรียนไม่ค่อยเก่ง เป็นอันดับแรก รองลงมาเป็นปัญหานักเรียนไม่ค่อยทำการบ้าน นักเรียนอ่านหนังสือไม่คล่อง นักเรียนขาดความกระตือรือร้นในการเรียนและครูผู้สอนมีจำนวนน้อย⁵⁸

กิตติ กรทอง ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 2) เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง 3) ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 335 คน เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์ข้อมูลโดยห่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองตามสถานภาพทางเพศพบว่าไม่แตกต่างกัน ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาและอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษาแตกต่างกัน 3) ปัญหาพบว่าผู้ปกครอง ต้องทำงาน ติดธุระ ข้อเสนอแนะคือให้สมาคมผู้ปกครองและครูจัดหาอาสาสมัครช่วยเหลือศูนย์ฯ⁵⁹

วรลักษณ์ พลรบ ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของเทศบาล การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครอง 2) การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาล 3) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของเทศบาล ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครอง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาล อยู่ในระดับมากทั้งโดยภาพรวม และเมื่อแยกพิจารณาในแต่ละด้าน 2) การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลอยู่ในระดับมากทั้งโดยภาพรวม และเมื่อแยกพิจารณาในแต่ละด้าน 3) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองที่ส่งผลต่อการปฏิบัติการตามมาตรฐานการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลอยู่ในระดับมากทั้งโดยภาพรวมและในมาตรฐานด้านต่างๆ คือ ด้านบุคลากร ด้านศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และด้านผู้เรียนได้แก่ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ยกเว้นด้านผู้เรียนที่มีการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ร่วมส่งผลด้วย โดยมีนัยสำคัญสถิติ

⁵⁸ ประหยัด ทัทธานี. “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4” (การค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 2552), บทคัดย่อ.

⁵⁹ กิตติ กรทอง, “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ” วารสารวิชาการและวิจัย มทร.พระนคร 4,1 (มีนาคม 2553), 46.

ทางสถิติที่ระดับ .05⁶⁰

ปกรณ ศรีตันทิพย์ ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนนานาชาติล้านนา จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีการส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในงานวิชาการงานกิจกรรมนักเรียนและงานอาคารสถานที่เป็นบางส่วน แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของงานวิชาการ ผู้ปกครองได้ติดตามผลการเรียน ตรวจการบ้าน และเข้าร่วมประชุมรับทราบผลการวัดและประเมินผลของนักเรียน ส่วนงานกิจกรรมนักเรียนนั้น ผู้ปกครองสนับสนุนการไปทัศนศึกษานอกสถานที่ รับทราบการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียน และสนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมในงานอาคารสถานที่นั้น ผู้ปกครองรับทราบนโยบายปรับปรุงสถานที่สนับสนุนโครงการก่อสร้างและร่วมกับโรงเรียนในการพัฒนาโรงเรียน⁶¹

พะนากร มีภูคำ ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านดอนราษฎร์ดำรงวิทย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านดอนราษฎร์ดำรงวิทย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการจัดหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการตัดสินใจในนโยบายบริหารโรงเรียน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน ด้านการช่วยเหลือการเรียนที่บ้าน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก 2) ส่วนผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษาและอายุ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน⁶²

พระชานนท์ จักรใจ ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านถ้ำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3 การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา แนวทางแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านถ้ำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา แนวทางแก้ไขปัญหาและ

⁶⁰ วรลักษณ์ พลรบ. “การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของเทศบาล” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553), ง.

⁶¹ ปกรณ ศรีตันทิพย์. “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนนานาชาติล้านนา จังหวัดเชียงใหม่”. (การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ , 2553), ง.

⁶² พะนากร มีภูคำ. “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านดอนราษฎร์ดำรงวิทย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1” **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ**, 1(2553): 1-9.

ข้อเสนอแนะ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากร ในปีการศึกษา 2554 จำนวน 160 คน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านถ้ำ โดยภาพรวม มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.01) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีสภาพการดำเนินงานมากที่สุดได้แก่ ด้านกิจกรรมนักเรียน (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.06) รองลงมาได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อม (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.99) และด้านที่มีสภาพการดำเนินงานน้อยที่สุด ได้แก่ด้านวิชาการ (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.97) ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการศึกษาไปใช้ โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมให้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะด้านวิชาการ อาทิ การให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในด้านการวางแผนการจัดทำหลักสูตรหรือการพัฒนาหลักสูตร และโรงเรียนควรดึงเอาทรัพยากรบุคคลในชุมชนที่มีความรู้ หรือบุคคลที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนให้มากขึ้น อาทิ การเข้ามาร่วมเป็นกรรมการสถานศึกษาหรือกรรมการที่ปรึกษา เพื่อให้คำปรึกษาด้านการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน เป็นต้น⁶³

สราวดี เพ็งศรีโคตร ได้ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย 2) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนารูปแบบโดยสอบถามความคิดเห็น จากผู้ให้ข้อมูล จำนวน 135 คน สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 18 คน ประกอบด้วย ผู้ปกครอง ครูและผู้บริหาร และศึกษาผลการใช้รูปแบบโดยสอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 108 คน และสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 19 คน ประกอบด้วย ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหาร เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิจัย พบว่า

1. รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการและแนวคิด ได้แก่ การส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนและการมีข้อตกลงร่วมกันในการทำงานระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง 2) วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเด็กพัฒนาผู้ปกครองและพัฒนาโรงเรียน 3) ลักษณะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง มี 2 แบบ ได้แก่ แบบเป็นทางการและแบบไม่เป็นทางการ 4) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ได้แก่ ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการและร่วมประเมินผล 5) บทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมี 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการอาสาสมัคร ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านการตัดสินใจ และด้านการร่วมมือกับชุมชน

⁶³ พระชานนท์ จักรใจ. “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านถ้ำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3” (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา สำนักวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง , 2554), 4.

2. ผลการใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย พบว่า รูปแบบ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก⁶⁴

สิรินทิพย์ สิทธิศักดิ์ ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน อาชีวศึกษา :กรณีศึกษาเขตภาคีเจริญและเขตบางกอกใหญ่ การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 2 ข้อคือ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา : กรณีศึกษา เขตภาคีเจริญและเขตบางกอกใหญ่ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา : กรณีศึกษา เขตภาคีเจริญและเขตบางกอกใหญ่ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอาชีวศึกษาในเขตภาคีเจริญและเขตบางกอกใหญ่ โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) โดยใช้วิธีจับฉลากเลือกแผนกเลือกห้อง และเลือกหมายเลขประจำตัวนักเรียน ตามอัตราส่วนจํานวนประชากร 1:36 ของแต่ละโรงเรียน โดยมีตัวอย่างจํานวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย(Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) t-test F-test และสหสัมพันธ์ Pearson สรุปผลการศึกษา พบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 41-50 ปี ระดับการศึกษาระดับอนุปริญญา-ปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี ประกอบอาชีพส่วนตัว/รับจ้าง มีรายได้ 5,001-10,000 บาท มีระยะเวลาอยู่ในท้องถิ่น 1-10 ปี

2. ระดับการมีส่วนร่วมโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าการร่วมกิจกรรม การร่วมระดมทรัพยากร การร่วมประเมินผล การร่วมวางแผน อยู่ในระดับปานกลาง

3. ความสัมพันธ์กับบุคลากรในโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ความเชื่อถือในโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ความคาดหวังที่จะได้ประโยชน์โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และความรู้ความเข้าใจในการบริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

4. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา ได้แก่ อายุ ความสัมพันธ์กับบุคลากรในโรงเรียน ความเชื่อถือในโรงเรียน ความคาดหวังที่จะได้ประโยชน์ ความรู้ความเข้าใจในการบริหาร และปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่น⁶⁵

⁶⁴ สรวดี เฟิงศรีโคตร, “รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย” วารสารการศึกษาและพัฒนาสังคม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา 7, 1(2554): 68.

⁶⁵ สิรินทิพย์ สิทธิศักดิ์. “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา :กรณีศึกษาเขตภาคีเจริญและเขตบางกอกใหญ่” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2554), 3.

วิวรรณ สารกิจปรีชา ได้ศึกษา การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้ปกครองกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลกุ๊กไก่ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้ปกครองกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลกุ๊กไก่ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการอาสาสมัคร ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านการตัดสินใจและด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลกุ๊กไก่ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 199 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและวิเคราะห์ การถดถอยพหุคูณ โดยการคัดเลือกตัวแปรแบบ Enter ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลกุ๊กไก่ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ที่มีอาชีพรับราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานเอกชน ทำงานส่วนตัว มีระดับการศึกษา ปริญญาตรีและต่ำกว่ากับระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีการรับบริการทางวิชาการด้านความรู้ในการพัฒนานักเรียนและความรู้ทั่วไปอยู่ในระดับมาก 2) พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลกุ๊กไก่ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านการตัดสินใจ มีการส่งเสริมการเรียนรู้ในระดับมาก สำหรับการมีส่วนร่วมกับชุมชนมีการส่งเสริมการเรียนรู้ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอาสาสมัครมีการส่งเสริมการเรียนรู้ในระดับน้อย 3) ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้ปกครองด้านการรับบริการทางวิชาการใน 2 ด้าน ได้แก่ ความรู้ในการพัฒนานักเรียนและความรู้ทั่วไป มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนอาชีพและระดับการศึกษาของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง การศึกษาตัวแปรที่มีความสามารถในการทำนาย พบว่า การรับบริการทางวิชาการด้าน ความรู้ในการพัฒนานักเรียนสามารถทำนายพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริม การเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลกุ๊กไก่ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 17⁶⁶

ธิติมา วิเชียรเสนาะ ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดหนองพะวา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 1 ผลการศึกษาพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดหนองพะวา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านการวัดประเมินผล อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวัดประเมินผล ด้านสัมพันธ์กับชุมชน

⁶⁶ วิวรรณ สารกิจปรีชา. “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้ปกครองกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลกุ๊กไก่ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร” (สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2554), บทคัดย่อ.

ด้านวิชาการ และด้านงบประมาณ ตามลำดับ 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดหนองพะวา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 จำแนกตามเพศและระดับการศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำแนกตามอายุโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ⁶⁷

ปารณทัตต์ แสนวิเศษ ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา : การสร้างทฤษฎีจากรากฐาน พบว่า อุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน บริบทด้านผู้ปกครอง ประกอบด้วย ผู้ปกครองบางส่วนขาดความรู้ เกรงใจครูและไม่กล้าแสดงออกทางการศึกษาและไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ปัญหาด้านเวลาและการเดินทาง ปัญหาด้านทัศนคติของผู้ปกครองบางส่วนที่มีเจตคติไม่ดีต่อครูบางคนจึงทำให้ขาดความร่วมมือในกิจการของโรงเรียนด้วย⁶⁸

เรณู อันลือชัย ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาการศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนวัดมโนรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนวัดมโนรม โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนวัดมโนรม เมื่อจำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ และตามระดับชั้นเรียนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน⁶⁹

จริยาพร โดกุล ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนให้บุตรหลานศึกษาในระดับอนุบาล โรงเรียนวาริชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน และปัจจัยด้านครูและบุคลากรของโรงเรียนวาริชียงใหม่ ผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับเห็นด้วยมากซึ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนให้บุตรหลานศึกษาในระดับอนุบาลโรงเรียนวาริชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านการเรียนการสอน และปัจจัยด้านครูและบุคลากร เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนให้บุตรหลานศึกษาในระดับอนุบาล

⁶⁷ อธิมา วิเชียรเสนาะ. “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดหนองพะวา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1” (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา, 2555), ง.

⁶⁸ ปารณทัตต์ แสนวิเศษ, “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา : การสร้างทฤษฎีจากรากฐาน” วารสารบริหารการศึกษา มศว 16(มกราคม-มิถุนายน 2555), 79.

⁶⁹ เรณู อันลือชัย. “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาการศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาโรงเรียนวัดมโนรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3” (งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา, 2556), บทคัดย่อ.

โรงเรียนวาริชเชียงใหม่⁷⁰

ณภิญรัตน์ ทัพทวา ศึกษาการมีส่วนร่วมของโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่า โรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยรวมมีส่วนร่วมในการยกระดับคุณภาพผู้เรียน โดยมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การดำเนินการ ส่วนที่มีส่วนร่วมน้อยที่สุด คือ การประเมินผล ส่วนการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของโรงเรียนจำแนกตามขนาดสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และเมื่อเปรียบเทียบคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา พบว่าคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แนวทางในการมีส่วนร่วมของโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนควรจัดการประชุมและกิจกรรมร่วมกันเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนได้แสดงความคิดเห็นร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการสร้างระบบติดตามประเมินผลตรวจสอบประสิทธิภาพในการบริหารงานร่วมกัน โรงเรียนควรจัดหาวิทยากรท้องถิ่นซึ่งได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากผู้ปกครองและชุมชน โรงเรียนนำสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเรียนการสอนประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน รวมทั้งใช้ในการติดต่อสื่อสารกัน 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ โรงเรียนควรจัดการประชุมร่วมกัน แจ้างบประมาณที่ได้รับ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนได้แสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันสร้างระบบติดตามประเมินผลและตัวชี้วัดประสิทธิผลประสิทธิภาพในการบริหารงานให้มีความสะดวกรวดเร็วและร่วมกันระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา 3) ด้านการบริหารงานบุคคลโรงเรียนควรจัดการประชุมร่วมกัน มอบหมายงานให้เหมาะสม เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนได้แสดงความคิดเห็นร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้อบรมสัมมนาศึกษา ดูงาน ศึกษาต่ออย่างง่ายต่อเนื่องและเท่าเทียมกัน ควรประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดียกย่องเชิดชูเกียรติกันส่งเสริมสนับสนุนเป็นผู้นำผู้ตามที่ดีการทำงานเป็นทีม รวมทั้งการจัดตั้งเครือข่ายวิชาชีพครู 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป โรงเรียนควรจัดการประชุมและกิจกรรมประสานสัมพันธ์ร่วมกัน เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนได้แสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และร่วมรับผิดชอบปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างจริงจัง สนับสนุนส่งเสริมการจัดตั้งเครือข่ายผู้ปกครองและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา⁷¹

⁷⁰ จริยาพร ไตรกุล. “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนให้บุตรหลานศึกษาในระดับอนุบาล โรงเรียนวาริชเชียงใหม่” วารสารบัณฑิตมหาวิทยาลัยพาร์อีสเทอร์น 3,1 (มิถุนายน 2557-พฤษภาคม 2558), 688.

⁷¹ ณภิญรัตน์ ทัพทวา. “การมีส่วนร่วมของโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1”. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น 38, 2(2558): 23-24.

จำลอง สุริวงค์ ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาเอกชนให้บุตรหลานของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเอกชนในจังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาเอกชนให้บุตรหลานของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเอกชนในจังหวัดพิจิตร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยรายด้านทั้ง 7 ด้าน ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาเอกชนให้บุตรหลานของผู้ปกครองนักเรียนสูงสุดลงมา ได้แก่ ด้านแนวทางการจัดการเรียนการสอน ด้านมาตรฐานของสถานศึกษา ด้านสภาพแวดล้อม ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการเดินทาง ด้านค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง และด้านชื่อเสียงของสถานศึกษา ตามลำดับ และนอกจากผู้ปกครองจะตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกสถานศึกษาแล้ว ผู้ปกครองยังมีบทบาทในการตัดสินใจในเรื่องการบริหารงานในโรงเรียนอีกด้วย เช่น ทิศทางการจัดการศึกษาและแนวทางการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนอีก⁷²

งานวิจัยต่างประเทศ

เฮนเดอร์สัน และแมพ(Henderson and Mapp) ได้วิจัยเรื่อง ผลกระทบของโรงเรียนครอบครัว ชุมชน ที่มีต่อความสำเร็จของนักเรียน พบว่า ครอบครัวมีอิทธิพลสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เมื่อโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ทำงานร่วมกัน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ เด็กมีแนวโน้มที่ดีในโรงเรียน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองไม่ว่าจะมีสถานภาพใด ทั้งทางด้านเพศ อาชีพ รายได้ นักเรียนมักจะได้รับผลประโยชน์หรือมีประสิทธิผลทางการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นมีงานวิจัยหลายชิ้น พบว่า รายได้ของครอบครัว ระดับการศึกษา และวัฒนธรรม มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็ก การมีส่วนร่วมมากขึ้นที่โรงเรียนจากพ่อแม่ทุกคน อาจจะเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จ⁷³

กัว (Guo) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีส่วนทำให้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองประสบความสำเร็จ คือการศึกษาของผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาสูงและครอบครัวที่มีรายได้สูงจะมีส่วนร่วมมากกว่า นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่เปรียบเทียบการปฏิบัติในบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเด็กปฐมวัยที่

⁷² จำลอง สุริวงค์. “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาเอกชนให้บุตรหลานของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเอกชนในจังหวัดพิจิตร” (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2559), บทคัดย่อ.

⁷³ Henderson, Anne T; & Mapp Karen L., *A New Wave of Evidence-The impact of School, Family, and Community Connections on student Achievement.* (Texas: Building Knowledge to Support Learning, 2002), 7.

ใช้การบ้านแบบมีส่วนร่วม เมื่อจำแนกตามข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ ระดับการศึกษา ฐานะเศรษฐกิจ และอาชีพของผู้ปกครอง พบว่าไม่แตกต่างกัน⁷⁴

เทเบิลแมน และคณะ (Tableman and et al.) ได้วิจัยเกี่ยวกับความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อสถานศึกษาของมหาวิทยาลัยมิชิแกน ประเทศสหรัฐอเมริกา (Michigan State University) สรุปผลการวิจัยไว้ว่า เมื่อผู้ปกครองสามารถเป็นส่วนหนึ่งของสถานศึกษาในการจัดการศึกษาให้กับเด็กแล้ว จะสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังช่วยให้สถานศึกษามีผลการดำเนินงานที่ดีขึ้น ผู้ปกครองมีความพอใจในผลการดำเนินงานและครูมีกำลังใจในการทำงานสูงขึ้น ซึ่งสิ่งที่มากำหนดความสำเร็จของนักเรียนไม่ได้ขึ้นอยู่กับรายได้หรือฐานะของครอบครัวนักเรียนแต่อย่างใด⁷⁵

เดวิส-เคียน และ พาเมล่า (Davis-Kean, Pamela) ทำการวิจัยเรื่องอิทธิพลของผู้ปกครอง ระดับการศึกษาและรายได้ครอบครัวที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ของเด็ก : บทบาททางอ้อมของความคาดหวังของผู้ปกครองและสภาพแวดล้อมของบ้าน การศึกษาครั้งนี้มีการตรวจสอบกระบวนการของสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง, ระดับการศึกษาและรายได้ซึ่งเป็นผลทางอ้อมที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กผ่านทางความเชื่อและพฤติกรรมของผู้ปกครอง ข้อมูลจากการศึกษาแห่งชาติของเด็กที่ถูกนำมาใช้สำหรับการศึกษานี้ กลุ่มตัวอย่าง เด็ก 868 คน อายุ 8-12 ปี แบ่งเท่ากันระหว่างเพศ (หญิง 436 คน ชาย 433 คน) ตัวอย่างนี้เป็น 49% ไม่ใช่สเปนยุโรปอเมริกันและ 47% แอฟริกัน – อเมริกัน โดยใช้เทคนิคการสร้างแบบจำลองสมการโครงสร้างของผู้วิจัย พบว่าปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องโดยอ้อมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กผ่านทางความเชื่อและพฤติกรรมของผู้ปกครอง⁷⁶

ซีอูเดีย กาลินโด (Ciaudia Galindo) ได้ทำการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับบ้านของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน : บทบาทการมีส่วนร่วมของครอบครัว พบว่า บ้านของเด็กและโรงเรียนที่เป็นบริบทที่มีอำนาจชักจูงในการเรียนรู้และการพัฒนาที่เกิดขึ้นโดยเฉพาะในช่วงปฐมวัย งานวิจัยนี้สร้างจากแนวคิดทฤษฎีนิเวศวิทยาของBronfenbrenner และทฤษฎี Epstein ที่ทับซ้อนกันของขอบเขตของอำนาจในการตรวจสอบโรงเรียนและครอบครัว

⁷⁴Guo, Pao-Lig W., **Chinese Parent' Attitudes Toward Parental Involvement: A Case Study of the ABC Unified School District.** Degree Doctor of Education. (University of Southern California, Los Angeles: U.S.A. 2003).

⁷⁵ Betty Tableman et al., **Parent Involvement in schools. Best Practise Briefs 30-R** accessed March 13,2016, available from <http://outreach.msu.edu/bpbriefs/issues/brief30.pdf>

⁷⁶ Davis-Kean, Pamela E., "The Influence of Parent Education and Family Income on Child Achievement: The Indirect Role of Parental Expectations and the Home Environment." **Journal of Family Psychology** 19,2 (Jun 2005): 294-304.

ความสัมพันธ์ของพวกเขา การมีส่วนร่วมของครอบครัวและนักเรียนเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เราใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กนักเรียนอนุบาลทั่วประเทศ (16,425 คน จาก 864 โรงเรียน) พบว่าโรงเรียนมีความพยายามจะสื่อสารกับครอบครัวและให้มีส่วนร่วมกับโรงเรียนมากยิ่งขึ้น ระดับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในการอ่านและคณิตศาสตร์สูงขึ้น นอกจากนี้เรายังพบว่าในครอบครัวที่ให้การมีส่วนร่วมที่โรงเรียนและผู้ปกครอง มีความคาดหวังทางการศึกษาให้ดีขึ้น ในเรื่องการอ่านและคณิตศาสตร์ในระดับชั้นอนุบาล⁷⁷

สรุป

พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการศึกษาซึ่งเป็นบทบาทสำคัญต่อการเรียนของผู้เรียน ผู้เรียนเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเพื่อสร้างความมั่นใจในคุณภาพของการจัดการศึกษา โรงเรียนจะต้องแสดงภาระหน้าที่ความรับผิดชอบต่อนักเรียนและผู้ปกครองเพื่อจะจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน ดังนั้น ผู้เรียนที่มีคุณภาพจึงเป็นสิ่งที่โรงเรียนและชุมชนต้องการและเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดให้ผู้เรียนต้องเป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีระดับโลก การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนจึงเป็นบทบาทที่สำคัญในการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆของผู้เรียน ผู้ปกครองมีบทบาทต่อผู้เรียนเป็นอย่างมาก เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ สถานศึกษาจะต้องให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้วย ซึ่งพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษามีทั้งหมด 5 ด้าน คือ 1) การร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรหลาน 2) การร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร 3) การร่วมจัดทำหลักสูตรและติดตามผลการศึกษา 4) การมีส่วนร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอนของสถานศึกษา 5) การร่วมสนับสนุนกิจการการศึกษา การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานั้นผู้ปกครองนั้นมีความสำคัญเพื่อให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพมากขึ้นและเพื่ออนาคตของบุตรหลานของท่าน

---

⁷⁷ Claudia Galindo, “School and home connections and children’s kindergarten achievement gains: The mediating role of family involvement”, *Early Childhood Research Quarterly* 27, (Quarter 2012): 90-103.

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี เมื่อจำแนกตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยใช้ผู้ปกครองโรงเรียนบ้านไผ่สีทองเป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียดของขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการดำเนินการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการศึกษาวิจัยเป็น 3 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัยเป็นขั้นตอนการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลจากเอกสารตำราวรรณกรรมรวมถึงงานวิจัยหรือรายงานของหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องแล้วนำผลที่ได้มาจัดทำโครงร่างงานวิจัยตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษานำเสนอโครงร่างการค้นคว้าอิสระต่อภาควิชาการบริหารการศึกษาเพื่อขอความเห็นชอบและอนุมัติโครงร่างการค้นคว้าอิสระจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร

ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการวิจัยตามโครงการวิจัยเป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยจัดสร้างเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลทดลองและปรับปรุงเครื่องมือแล้วนำเครื่องที่ใช้ในการวิจัยซึ่งได้รับการตรวจสอบคุณภาพโดยวิธีการหาความตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้วนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากรแล้วนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติและแปรผลการวิเคราะห์ข้อมูล

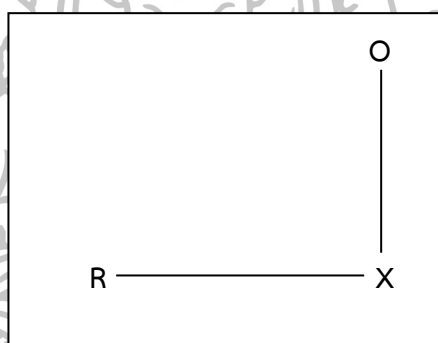
ขั้นตอนที่ 3 รายงานผลการวิจัยโดยการรายงานผลการวิจัยเสนอคณะกรรมการผู้ควบคุมการค้นคว้าอิสระตรวจสอบความถูกต้องปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามที่คณะกรรมการผู้ควบคุมการค้นคว้าอิสระเสนอแนะพิมพ์และเสนอรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ต่อบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากรเพื่อขออนุมัติจบการศึกษา

ระเบียบการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดรายละเอียดต่างๆเกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัยซึ่งประกอบด้วย แผนแบบการวิจัย ประชากร กลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

แผนแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ใช้แผนแบบการวิจัยกลุ่มตัวอย่างศึกษาสภาพการณ์ไม่มีการทดลอง (the one-shot, non-experimental case study) ซึ่งแสดงแผนผัง (diagram) ได้ดังนี้

เมื่อ R หมายถึง กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่ม
 x หมายถึง ตัวแปรที่ศึกษา
 O หมายถึง ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่1-6 ในโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ในปีการศึกษา 2558 จำนวน 80 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่1 - 6 จำนวน 42 คน คือ โดยใช้วิธีการจับคู่ (Matching Case) ตามระดับชั้นเรียน ตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระดับชั้นเรียน	จำนวนประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ประถมศึกษาปีที่ 1	16	7
ประถมศึกษาปีที่ 2	7	7
ประถมศึกษาปีที่ 3	16	7
ประถมศึกษาปีที่ 4	12	7
ประถมศึกษาปีที่ 5	14	7
ประถมศึกษาปีที่ 6	15	7
รวม	80	42

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย ตัวแปรพื้นฐานและตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. **ตัวแปรพื้นฐาน** เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับสภาพของผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ

2. **ตัวแปรที่ศึกษา** เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ตามแนวคิดของภารตี อนันต์นาวิ ได้ศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ไว้ 5 ด้าน ดังนี้

2.1 ร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรหลาน คือ การที่ผู้ปกครองตัดสินใจเลือกสถานศึกษาให้บุตรหลานและร่วมตัดสินใจทิศทางการศึกษาของบุตรหลาน

2.2 ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร คือ การที่ผู้ปกครองได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรของสถานศึกษา พัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ p และสติปัญญาของบุตรหลาน และการเรียนการสอนประจำวัน

2.3 ร่วมจัดทำหลักสูตรและติดตามผลการศึกษา คือ การที่ผู้ปกครองร่วมแสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนะ การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ติดตามการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาและครู ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและให้ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

2.4 ร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอนของสถานศึกษา คือ การที่ผู้ปกครองอาจร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน หรือร่วมกิจกรรมอื่นที่สถานศึกษาจัด ซึ่งหากสถานศึกษามีแนวทางสนับสนุนที่ดี เช่น การเป็นอาสาสมัคร การจัดภูมิทัศน์ การสนับสนุนโภชนาการให้กับนักเรียนและสถานศึกษา ก็จะส่งผลดีต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น

2.5 ร่วมสนับสนุนกิจการการศึกษา คือ การที่ผู้ปกครองสนับสนุนการจัดการศึกษา ในด้านความคิด การเป็นผู้นำ การเป็นกรรมการ การร่วมการประชุม การให้คำปรึกษาแนะนำ การให้ข้อมูลความคิดเห็น การปกป้องดูแล การสนับสนุนทรัพยากรทางการเงิน วัสดุอุปกรณ์ การร่วมดำเนินโครงการ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์¹

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามมีจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 4 ข้อ สอบถามเกี่ยวกับ 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา 4) อาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ตามแนวคิดของภารตี อนันต์นาวิ ได้ศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาไว้ 5 ด้าน

แบบสอบถามในตอนที่ 2 มีลักษณะคำถามเป็นแบบจัดลำดับคุณภาพ 5 ระดับของลิคเคิร์ต (Likert's rating scale)² โดยผู้วิจัยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนของช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับมีความหมายดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อย มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 2 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 3 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 4 คะแนน

ระดับ 5 หมายถึง พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 5 คะแนน

¹ ภารตี อนันต์นาวิ. **หลักการ แนวคิด ทฤษฎี** ทางการบริหารการศึกษา (ชลบุรี: มนตรี, 2551), 257-258.

² Rensis Likert, **New Pattern of Management** (New York: McGraw-Hill, 1961), 55.

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย เป็นแบบสอบถามโดยมีขั้นตอนดังนี้
 ขั้นที่ 1 ศึกษาวรรณกรรม หลักการ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาประมวลกำหนดโครงสร้างตามความเหมาะสม เพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาของแบบสอบถาม ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามแนวคิดของภรดี อนันต์นาวิ

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามที่สร้างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม

ขั้นที่ 4 ตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษาเพื่อทำหนังสือขอความร่วมมือจากโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ในการตอบแบบสอบถามของการวิจัยครั้งนี้

2. จัดเตรียมแบบสอบถามความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี พร้อมคำชี้แจงถึงผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่าง

3. ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามไปให้ผู้ปกครองในวันประกาศผลการเรียนประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โดยประชุมชี้แจงขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอธิบายให้ผู้ปกครองเข้าใจทราบวัตถุประสงค์ในการสอบถามและขอความร่วมมือในเรื่องข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ได้ผลความเป็นจริง

4. ดำเนินการเก็บแบบสอบถามพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี จากผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามทั้งหมดกลับคืนมาแล้วผู้วิจัยพิจารณาตรวจสอบแบบสอบถามทั้งหมดเพื่อดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. จัดระเบียบข้อมูลและลงรหัส
3. นำข้อมูลดังกล่าวไปคำนวณหาค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
4. เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นตารางประกอบการบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ศึกษาและข้อคำถามที่ต้องการทราบในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

2. การวิเคราะห์พฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของ ทั้ง 5 ด้าน โดยใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) นำค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายตามแนวคิดของ เบสท์ (Best)³ มีรายละเอียดดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 ถึง 1.49 หมายถึง มีพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.50 ถึง 2.49 หมายถึง มีพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษา อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50 ถึง 3.49 หมายถึง มีพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.50 ถึง 4.49 หมายถึง มีพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.50 ถึง 5.00 หมายถึง มีพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

4. การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี วิเคราะห์โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t-test)

สรุป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี และเพื่อทราบผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี เมื่อจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านไผ่สีทองจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 42 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง ตามแนวคิดการตี อนันต์นาวี แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่ามัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และใช้การวิเคราะห์ค่าที (t-test)

³ John W. Best, *Research in Education* (New Jersey: Prentice-Hall, 1970), 190.

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เรื่องพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้ปกครองโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จำนวน 42 คน โดยได้ส่งแบบสอบถามไป 42 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 42 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความครบถ้วนของแบบสอบถาม ก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะนำเสนอเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี เมื่อจำแนกตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จำนวน 42 คน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage) ตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	เพศ (n = 42)				อายุ (n = 42)						ระดับการศึกษา (n = 42)				อาชีพ (n = 42)					
	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ	ต่ำกว่า 30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51 ปี ขึ้นไป	รวม	ร้อยละ	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	ปริญญาตรี ขึ้นไป	รวม	ร้อยละ	เกษตรกร	ค้าขาย	รับจ้าง	รวม	ร้อยละ
เพศ																				
ชาย	15	-	15	35.71	1	3	8	3	15	35.71	5	10	0	15	35.71	7	2	6	15	35.71
หญิง	-	27	27	64.29	3	8	11	5	21	64.29	12	11	4	27	64.29	13	3	11	21	64.29
รวม	15	27	42	100	4	11	19	8	42	100	17	21	4	42	100	20	5	17	42	100
อายุ																				
อายุไม่เกิน 30 ปี	1	3	4	9.52	4	-	-	-	4	9.52	2	1	1	4	9.52	3	0	1	4	9.52
อายุ 31-40 ปี	3	8	11	26.19	-	11	-	-	11	26.19	4	5	2	11	26.19	2	1	8	11	26.19
อายุ 41-50 ปี	8	11	19	45.24	-	-	19	-	19	45.24	8	10	1	19	45.24	10	3	6	19	45.24
อายุ 51 ปี ขึ้นไป	3	5	8	19.05	-	-	-	8	8	19.05	3	5	0	8	19.05	5	1	2	8	19.05
รวม	15	27	42	100	4	11	19	8	42	100	17	21	4	42	100	20	5	17	42	100
ระดับการศึกษา																				
ประถมศึกษา	5	12	17	40.48	2	4	8	3	17	40.48	17	-	-	17	40.48	12	2	3	17	40.48
มัธยมศึกษา	10	11	21	50.00	1	5	10	5	21	50.00	-	21	-	21	50.00	6	3	12	21	50.00
ปริญญาตรีขึ้นไป	0	4	4	9.52	1	2	1	0	4	9.52	-	-	4	4	9.52	2	0	2	4	9.52
รวม	15	27	42	100	4	11	19	8	42	100	17	21	4	42	100	20	5	17	42	100
อาชีพ																				
เกษตรกร	7	13	20	47.62	3	2	10	5	20	47.62	12	6	2	20	47.62	20	-	-	20	47.62
ค้าขาย	2	3	5	11.90	0	1	3	1	5	11.90	2	3	0	5	11.90	-	5	-	5	11.90
รับจ้าง	6	11	17	40.48	1	8	6	2	17	40.48	3	12	2	17	40.48	-	-	17	17	40.48
รวม	15	27	42	100	4	11	19	8	42	100	17	21	4	42	100	20	5	17	42	100

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 35.71 โดยมีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 6.67 อายุ 31-40 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 อายุ 41-50 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 53.33 และอายุ 51 ปี ขึ้นไป จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 20 สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และระดับมัธยมศึกษา จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 46.67 อาชีพค้าขายจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33 และอาชีพรับจ้าง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 40 ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 64.29 โดยมีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 อายุ 31-40 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 29.63 อายุ 41-50 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 40.74 อายุ 51 ปี ขึ้นไป จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 18.52 สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 44.45 ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 40.74 และปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 14.81 ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 48.15 ค้าขาย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 และรับจ้าง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 40.74

เมื่อพิจารณาตามอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 9.52 เป็นเพศชาย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 25 และเพศหญิงจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 75 โดยสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 50 ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 25 และระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 25 ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 75 และอาชีพรับจ้าง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 25 มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 26.19 เป็นเพศชาย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 27.27 และเพศหญิงจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 72.73 สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 36.36 ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 45.45 และระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 18.18 ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 18.18 อาชีพค้าขายจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 9.09 และอาชีพรับจ้าง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 72.72 มีอายุ 41-50 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 45.24 เป็นเพศชาย จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 42.11 และเพศหญิงจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 57.89 โดยสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 42.11 ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 52.63 และระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5.26 ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 52.68 อาชีพค้าขาย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 15.79 และอาชีพรับจ้าง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 31.58 มีอายุ 51 ปี ขึ้นไป จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 19.05 เป็นเพศชาย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 และเพศหญิงจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50 โดยสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 และระดับมัธยมศึกษา จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50 ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50 อาชีพค้าขาย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 และอาชีพรับจ้าง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 25

เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 40.48 เป็นเพศชาย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 29.41 และเพศหญิงจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 70.58 มีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ

11.76 อายุ 31-40 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 23.53 อายุ 41-50 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 47.06 และอายุ 51 ปี ขึ้นไป จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 17.65 ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 70.59 อาชีพค้าขาย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 11.76 และอาชีพรับจ้าง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 17.65 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 50 เป็นเพศชาย จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 47.62 และเพศหญิงจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 52.38 มีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.76 อายุ 31-40 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 23.81 อายุ 41-50 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 47.62 และอายุ 51 ปี ขึ้นไป จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 29.41 ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57 อาชีพค้าขาย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 และอาชีพรับจ้าง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 57.14 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 9.52 เป็นเพศหญิง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 100 มีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 25 อายุ 31-40 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 50 และอายุ 41-50 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 25 ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 50 และอาชีพรับจ้าง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 50

เมื่อพิจารณาตามอาชีพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 47.62 เป็นเพศชาย จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 35 เป็นเพศหญิง จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 65 มีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 15 อายุ 31-40 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 10 อายุ 41-50 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 50 และอายุ 51 ปี ขึ้นไป จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 25 สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 60 และระดับมัธยมศึกษา จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 30 และปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 10 ประกอบอาชีพค้าขาย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 11.90 เป็นเพศชาย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 40 เป็นเพศหญิง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 60 มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 20 อายุ 41-50 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 60 และอายุ 51 ปี ขึ้นไป จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 20 สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 40 และระดับมัธยมศึกษา จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 60 และประกอบอาชีพรับจ้าง จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 40.48 เป็นเพศชาย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 35.29 เป็นเพศหญิง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 64.71 มีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5.88 อายุ 31-40 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 47.06 อายุ 41-50 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 35.29 และอายุ 51 ปี ขึ้นไป จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 11.76 สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 17.65 และระดับมัธยมศึกษา จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 70.59 และปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 11.76

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์พฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

จากการวิเคราะห์พฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อตอบคำถามการวิจัยข้อที่ 1 ว่าอยู่ในระดับใด ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลระดับพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมและจำแนกตามพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยได้วิเคราะห์จากค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่ามัชฌิมเลขคณิตเปรียบเทียบตามเกณฑ์แนวคิดของเบสต์ (Best) ดังรายละเอียดในตารางที่ 4 – 9 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวม (n= 42)

พฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1. การร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรหลาน	3.52	0.59	มาก
2. การร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร	3.24	0.53	ปานกลาง
3. การร่วมจัดทำหลักสูตรและติดตามผล	2.31	0.52	น้อย
4. การร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอนของสถานศึกษา	2.93	0.60	ปานกลาง
5. การร่วมสนับสนุนกิจการการศึกษา	3.19	0.59	ปานกลาง
รวม	3.04	0.54	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 พบว่า พฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.04$, S.D = 0.54) เมื่อพิจารณารายด้านแล้วพบว่าอยู่ในระดับน้อยถึงระดับมาก โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรหลาน ($\bar{x}=3.52$, S.D = 0.59) ด้านการร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร ($\bar{x}= 3.24$, S.D = 0.53) ด้านการร่วมสนับสนุนกิจการการศึกษา ($\bar{x}= 3.19$, S.D = 0.59) ด้านการร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอนของสถานศึกษา ($\bar{x}= 2.93$, S.D = 0.60) และด้านการร่วมจัดทำหลักสูตรและติดตามผล อยู่ในระดับน้อย ($\bar{x}= 2.31$, S.D = 0.52) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.52 - 0.60 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

การนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกเป็นรายด้าน ดังปรากฏในตารางที่ 5-9

ตารางที่ 5 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านการร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรหลาน (n= 42)

ข้อ	พฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
ด้านการร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรหลาน				
1.	ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาให้กับบุตรหลานของท่าน	4.02	0.68	มาก
2.	ท่านมีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการตัดสินใจกำหนดทิศทางการศึกษาให้แก่บุตรหลานของท่าน	2.62	0.62	ปานกลาง
3.	ท่านมีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการตัดสินใจเลือกแนวทางการจัดการศึกษาให้กับบุตรหลานของท่าน	2.60	0.63	ปานกลาง
รวม		3.52	0.59	มาก

จากตารางที่ 5 พฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทองในด้านการร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรหลาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.52$, S.D = 0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่าอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมาก โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาให้กับบุตรหลานของท่าน ($\bar{x} = 4.02$, S.D = 0.68) การมีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการตัดสินใจกำหนดทิศทางการศึกษาให้แก่บุตรหลานของท่าน ($\bar{x} = 2.62$, S.D = 0.62) และการมีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการตัดสินใจเลือกแนวทางการจัดการศึกษาให้กับบุตรหลาน ($\bar{x} = 2.60$, S.D = 0.63) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.62 - 0.68 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 6 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านการร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร

(n = 42)

ข้อ	พฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง	$\bar{x}$	S.D	ระดับ
ด้านการร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร				
1.	ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรของสถานศึกษา	2.55	0.77	ปานกลาง
2.	ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวหลักสูตรท้องถิ่นที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น	2.07	0.78	น้อย
3.	ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อพัฒนาการทางด้านร่างกายและอารมณ์ของบุตรหลานของท่าน	2.69	0.75	ปานกลาง
4.	ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของบุตรหลานของท่าน	3.48	0.59	มาก
5.	ท่านมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนของบุตรหลานของท่าน	3.40	0.59	มาก
6.	ท่านมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมายและการบ้านของบุตรหลานของท่าน	2.90	0.91	ปานกลาง
รวม		3.24	0.53	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 พฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทองในด้านการร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.24$, S.D = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับน้อยถึงระดับมาก โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของบุตรหลาน ($\bar{x}= 3.48$, S.D = 0.59) การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนของบุตรหลาน ($\bar{x}= 3.40$, S.D = 0.63) การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมายและการบ้านของบุตรหลาน ($\bar{x}= 2.90$, S.D = 0.91) การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อพัฒนาการทางด้านร่างกายและอารมณ์ของบุตรหลาน ($\bar{x}= 2.69$, S.D = 0.75) การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรของสถานศึกษา ($\bar{x}= 2.55$, S.D = 0.77) และการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวหลักสูตรท้องถิ่นที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น ($\bar{x}= 2.07$, S.D = 0.78) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.59 - 0.91 มีการกระจายของข้อมูลมาก แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นไม่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 7 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของพฤติกรรมที่มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านการร่วมจัดทำหลักสูตรและติดตามผล

(n= 42)

ข้อ	พฤติกรรมที่มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษา ของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง	$\bar{x}$	S.D	ระดับ
ด้านการร่วมจัดทำหลักสูตรและติดตามผล				
1.	ท่านมีส่วนร่วมและให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน	1.69	0.68	น้อย
2.	ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามผลการศึกษาของสถานศึกษา	2.26	0.54	น้อย
3.	ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินการจัดการเรียนการสอนของครู	1.88	0.59	น้อย
4.	ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียน	1.67	0.61	น้อย
5.	ท่านมีส่วนร่วมในการให้ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาที่เกิดจากการจัดการศึกษาของโรงเรียน	2.12	0.45	น้อย
6.	ท่านมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะด้านการจัดการศึกษาของโรงเรียน	2.19	0.45	น้อย
รวม		2.31	0.52	น้อย

จากตารางที่ 7 พฤติกรรมที่มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทองในด้านการร่วมจัดทำหลักสูตรและติดตามผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x}=2.31$, S.D = 0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า อยู่ในระดับน้อยทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การมีส่วนร่วมในการติดตามผลการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{x}= 2.26$, S.D = 0.54) การมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะด้านการจัดการศึกษาของโรงเรียน ($\bar{x}= 2.19$, S.D = 0.45) การมีส่วนร่วมในการให้ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาที่เกิดจากการจัดการศึกษาของโรงเรียน ($\bar{x}= 2.12$, S.D = 0.45) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินการจัดการเรียนการสอนของครู ($\bar{x}= 1.88$, S.D = 0.59) การมีส่วนร่วมและให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ($\bar{x}= 2.69$, S.D = 0.68) การมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียน ($\bar{x}= 1.67$, S.D = 0.61) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเฉพาะส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.45 - 0.68 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 8 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของพฤติกรรมที่มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านการร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอนของสถานศึกษา

(n= 42)

ข้อ	พฤติกรรมที่มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง	$\bar{x}$	S.D	ระดับ
ด้านการร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอนของสถานศึกษา				
1.	ท่านเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนที่โรงเรียนจัดขึ้น	2.79	0.78	ปานกลาง
2.	ท่านเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆที่โรงเรียนจัดขึ้น เช่น การทัศนศึกษา การจัดนิทรรศการ การแข่งขันกีฬา ฯลฯ	3.07	0.78	ปานกลาง
3.	ท่านเข้าร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียน ตามความถนัด และเชี่ยวชาญ/ แนะนำแหล่งเรียนรู้	1.52	0.67	น้อย
4.	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดภูมิทัศน์ของโรงเรียน เพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน	2.71	0.83	ปานกลาง
5.	ท่านมีส่วนร่วมในการสนับสนุนโภชนาการให้กับนักเรียน	2.71	0.71	ปานกลาง
รวม		2.93	0.60	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 พฤติกรรมที่มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทองในด้านการร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอนของสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.93$, S.D = 0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า อยู่ในระดับปานกลางถึงระดับน้อย โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆที่โรงเรียนจัดขึ้น เช่น การทัศนศึกษา การจัดนิทรรศการ การแข่งขันกีฬา ฯลฯ ($\bar{x} = 3.07$, S.D = 0.78) การเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนที่โรงเรียนจัดขึ้น ($\bar{x} = 2.79$, S.D = 0.78) การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนโภชนาการให้กับนักเรียน ($\bar{x} = 2.71$, S.D = 0.71) และการมีส่วนร่วมในการจัดภูมิทัศน์ของโรงเรียนเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ($\bar{x} = 2.71$, S.D = 0.83) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.67 - 0.83 มีการกระจายของข้อมูลมาก แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นไม่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 9 ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านการร่วมสนับสนุนกิจการการศึกษา

(n= 42)

ข้อ	พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง	$\bar{x}$	S.D	ระดับ
ด้านการร่วมสนับสนุนกิจการการศึกษา				
1.	ท่านให้การสนับสนุนด้านความคิดและให้คำปรึกษาแนะนำในการดำเนินการต่างๆของโรงเรียน	2.45	0.55	น้อย
2.	ท่านเข้าร่วมเป็นผู้นำหรือกรรมการของโรงเรียน	1.76	1.01	น้อย
3.	ท่านเข้าร่วมการประชุมกับโรงเรียนตามโอกาสต่างๆ	4.17	0.79	มาก
4.	ท่านมีส่วนร่วมในการปกป้อง ดูแล และสนับสนุนทรัพยากรทางการเงินให้กับโรงเรียน	1.86	0.68	น้อย
5.	ท่านให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์แก่โรงเรียน ตามโอกาสต่างๆ	2.52	0.63	ปานกลาง
6.	ท่านมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้กับบุคคลทั่วไปและชุมชนได้ทราบ	4.12	0.71	มาก
รวม		3.19	0.59	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง ในด้านการร่วมสนับสนุนกิจการการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.19$, S.D = 0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับน้อยถึงระดับมากโดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การเข้าร่วมการประชุมกับโรงเรียนตามโอกาสต่างๆ ($\bar{x}=4.17$, S.D = 0.79) การมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้กับบุคคลทั่วไปและชุมชนได้ทราบ ($\bar{x}=4.12$, S.D = 0.71) การให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์แก่โรงเรียนตามโอกาสต่างๆ ($\bar{x}=2.52$, S.D = 0.63) การให้การสนับสนุนด้านความคิดและให้คำปรึกษาแนะนำในการดำเนินการต่างๆของโรงเรียน ($\bar{x}=2.45$, S.D = 0.55) การมีส่วนร่วมในการปกป้อง ดูแล และสนับสนุนทรัพยากรทางการเงินให้กับโรงเรียน ($\bar{x}= 1.86$, S.D = 0.68) และการเข้าร่วมเป็นผู้นำหรือกรรมการของโรงเรียน ($\bar{x}=1.76$, S.D = 1.01) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเฉพาะส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.55 – 1.01 มีการกระจายของข้อมูลมาก แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นไม่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี เมื่อจำแนกตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี เมื่อจำแนกตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ค่าที (t - test) , F-test / One way ANOVA ทดสอบความแตกต่างรายคู่ใช้การวิเคราะห์ Scheffe' ซึ่งสามารถแสดงรายละเอียดดังตารางที่ 11 - 16

ตารางที่ 10 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามเพศ

(n=42)

พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษา	ชาย (n=15)		หญิง (n=27)		t	sig
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1.การร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรหลาน	3.60	0.74	3.48	0.51	0.62	0.54
2.การร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร	3.13	0.35	3.30	0.61	-0.95	0.35
3.การร่วมจัดทำหลักสูตรและติดตามผล	2.20	0.56	2.37	0.49	-1.02	0.33
4.การร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอนของสถานศึกษา	2.87	0.64	2.96	0.59	-0.49	0.63
5. การร่วมสนับสนุนกิจการการศึกษา	3.07	0.80	3.26	0.45	-1.01	0.40
รวม	2.97	0.45	3.07	0.34	-0.81	0.46

จากตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบเปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามเพศ พบว่า ผู้ปกครองเพศชายและหญิงมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน (t= -0.81 ,sig=0.46) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 11 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษา
ของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามช่วงอายุ

(n=42)

พฤติกรรมการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครองในการบริหาร การจัดการศึกษา	อายุ	$\bar{x}$	S.D.	แหล่งความ แปรปรวน	df	MS	F	Sig.
1.การร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับ การศึกษาของบุตรหลาน	ต่ำกว่า 30 ปี (n=4)	3.50	0.58	ระหว่างกลุ่ม	3	0.473	1.376	0.265
	31-40 ปี (n=13)	3.82	0.40	ภายในกลุ่ม	38	0.344		
	41-50 ปี (n=16)	3.37	0.68	รวม	41			
	51 ปีขึ้นไป (n=6)	3.50	0.53					
2.การร่วมแสดงความคิด เห็นเกี่ยวกับหลักสูตร	ต่ำกว่า 30 ปี (n=4)	4.25	0.50	ระหว่างกลุ่ม	3	1.569	8.624	0.000*
	31-40 ปี (n=13)	3.18	0.40	ภายในกลุ่ม	38	0.182		
	41-50 ปี (n=16)	3.16	0.37	รวม	41			
	51 ปีขึ้นไป (n=6)	3.00	0.53					
3. การร่วมจัดทำหลักสูตร และติดตามผล	ต่ำกว่า 30 ปี (n=4)	2.00	0.00	ระหว่างกลุ่ม	3	0.308	1.165	0.336
	31-40 ปี (n=13)	2.36	0.50	ภายในกลุ่ม	38	0.265		
	41-50 ปี (n=16)	2.42	0.61	รวม	41			
	51 ปีขึ้นไป (n=6)	2.13	0.35					
4. การร่วมในบรรยากาศ การเรียนการสอนของ สถานศึกษา	ต่ำกว่า 30 ปี (n=4)	3.00	0.82	ระหว่างกลุ่ม	3	1.040	3.389	0.028*
	31-40 ปี (n=13)	3.00	0.45	ภายในกลุ่ม	38	0.307		
	41-50 ปี (n=16)	3.11	0.57	รวม	41			
	51 ปีขึ้นไป (n=6)	2.38	0.52					
5. การร่วมสนับสนุน กิจการการศึกษา	ต่ำกว่า 30 ปี (n=4)	3.50	0.58	ระหว่างกลุ่ม	3	0.227	0.626	0.603
	31-40 ปี (n=13)	3.18	0.60	ภายในกลุ่ม	38	0.363		
	41-50 ปี (n=16)	3.21	0.63	รวม	41			
	51 ปีขึ้นไป (n=6)	3.00	0.53					
รวม	ต่ำกว่า 30 ปี (n=4)	3.50	0.58	ระหว่างกลุ่ม	3	0.197	0.362	0.781
	31-40 ปี (n=13)	3.36	0.50	ภายในกลุ่ม	38	0.143		
	41-50 ปี (n=16)	3.47	0.61	รวม	41			
	51 ปีขึ้นไป (n=6)	3.25	0.46					

จากตารางที่ 11 การเปรียบเทียบเปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามช่วงอายุ พบว่า ผู้ปกครองที่มีช่วงอายุที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ($F=0.362$, $sig=0.781$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้ปกครองที่มีช่วงอายุที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมด้านการร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ($F = 8.624$, $sig = 0.000$) และมีพฤติกรรมด้านการร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอนของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($F= 3.389$, $sig = 0.028$) และ

เพื่อให้ทราบว่าค่ามัชฌิมเลขคณิตคู่ใดบ้างที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้(scheffe') ปรากฏดังตารางที่ 13 -14

ตารางที่ 12 ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้านร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร จำแนกตามช่วงอายุของผู้ปกครอง โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ้ (scheffe')

อายุ		ต่ำกว่า 30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51 ปีขึ้นไป
	$\bar{x}$	4.25	3.18	3.16	3.00
ต่ำกว่า 30 ปี	4.25	-	1.07*	1.09*	1.25*
31-40 ปี	3.18	-	-	0.02	0.18
41-50 ปี	3.16	-	-	-	0.16
51 ปีขึ้นไป	3.00	-	-	-	-

จากตารางที่ 12 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่วิธีการของเชฟเฟ้(scheffe') ของด้านการร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร จำแนกตามช่วงอายุของผู้ปกครอง พบว่า ช่วงอายุต่างๆ มีพฤติกรรมมีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการศึกษาในด้านร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 มีจำนวน 3 คู่ ได้แก่ ผู้ปกครองที่มีช่วงอายุต่ำกว่า 30 ปี มีพฤติกรรมมีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการศึกษาในด้านร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรแตกต่างจากผู้ปกครองที่มีช่วงอายุ 31-40 ปี , 41-50 ปี และ 51 ปีขึ้นไป โดยที่ค่ามัชฌิมเลขคณิตของช่วงอายุต่ำกว่า 30 ปี มากกว่า ช่วงอายุ 31-40 ปี , 41-50 ปี และ 51 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 13 ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้านการร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอนของสถานศึกษา จำแนกตามช่วงอายุของผู้ปกครองโดยใช้วิธีการของเชฟเฟ้ (scheffe')

อายุ		ต่ำกว่า 30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51 ปีขึ้นไป
	$\bar{x}$	3.00	3.00	3.11	2.38
51 ปีขึ้นไป	2.38	0.62*	0.62*	0.73*	0.00
41-50 ปี	3.11	0.11	0.11	-	-
31-40 ปี	3.00	-	-	-	-
ต่ำกว่า 30 ปี	3.00	-	-	-	-

จากตารางที่ 13 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่วิธีการของเชฟเฟ้(scheffe') ของด้านการร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอนของสถานศึกษา พบว่า ช่วงอายุต่างๆ มีพฤติกรรมมีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการศึกษาในด้านการร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอนของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 มีจำนวน 3 คู่ ได้แก่ ผู้ปกครองที่มีช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไปมี

พฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการศึกษาในด้านการร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอนของสถานศึกษาแตกต่างจากผู้ปกครองที่มีช่วงอายุ ต่ำกว่า 30 ปี , 31-40 ปี และ 41-50 ปี โดยที่ค่ามัชฌิมเลขคณิตของช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไป น้อยกว่า ช่วงอายุต่ำกว่า 30 ปี, 31-40 ปี และ 41-50 ปี

ตารางที่ 14 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา (n=42)

พฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษา	ระดับการศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F	Sig.
1.การร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรหลาน	ประถมศึกษา (n=17)	3.71	0.69	ระหว่างกลุ่ม	2	0.854	2.610	0.086
	มัธยมศึกษา (n=21)	3.48	0.51	ภายในกลุ่ม	39	0.327		
	ปริญญาตรีขึ้นไป (n=4)	3.00	0.00	รวม	41			
2. การร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร	ประถมศึกษา (n=17)	3.18	0.53	ระหว่างกลุ่ม	2	0.056	0.191	0.827
	มัธยมศึกษา (n=21)	3.29	0.56	ภายในกลุ่ม	39	0.295		
	ปริญญาตรีขึ้นไป (n=4)	3.25	0.50	รวม	41			
3. การร่วมจัดทำหลักสูตรและติดตามผล	ประถมศึกษา (n=17)	2.41	0.62	ระหว่างกลุ่ม	2	0.150	0.546	0.584
	มัธยมศึกษา (n=21)	2.24	0.44	ภายในกลุ่ม	39	0.274		
	ปริญญาตรีขึ้นไป (n=4)	2.25	0.50	รวม	41			
4. การร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอนของสถานศึกษา	ประถมศึกษา (n=17)	2.88	0.49	ระหว่างกลุ่ม	2	0.034	0.091	0.913
	มัธยมศึกษา (n=21)	2.95	0.74	ภายในกลุ่ม	39	0.377		
	ปริญญาตรีขึ้นไป (n=4)	3.00	0.00	รวม	41			
5. การร่วมสนับสนุนกิจการการศึกษา	ประถมศึกษา (n=17)	3.29	0.69	ระหว่างกลุ่ม	2	0.194	0.536	0.589
	มัธยมศึกษา (n=21)	3.10	0.54	ภายในกลุ่ม	39	0.361		
	ปริญญาตรีขึ้นไป (n=4)	3.25	0.50	รวม	41			
รวม	ประถมศึกษา (n=17)	3.09	0.43	ระหว่างกลุ่ม	2	0.197	0.362	0.781
	มัธยมศึกษา (n=21)	3.01	0.38	ภายในกลุ่ม	39	0.143		
	ปริญญาตรีขึ้นไป (n=4)	2.95	0.19	รวม	41			

จากตารางที่ 14 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหาร การจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองที่ระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมในการมีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการศึกษาของ โรงเรียนบ้านไผ่สีทองในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 15 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษา ของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามอาชีพ

(n=42)

พฤติกรรมการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครองในการ บริหารการจัดการศึกษา	อาชีพ	$\bar{x}$	S.D.	แหล่งความ แปรปรวน	df	MS	F	Sig.
1.การร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับ การศึกษาของบุตรหลาน	เกษตรกรกรม (n=20)	3.50	0.61	ระหว่างกลุ่ม	2	0.220	0.613	0.547
	ค้าขาย (n=5)	3.80	0.84	ภายในกลุ่ม	39	0.360		
	รับจ้าง (n=17)	3.47	0.51	รวม	41			
2. การร่วมแสดงความ คิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร	เกษตรกรกรม (n=20)	3.20	0.52	ระหว่างกลุ่ม	2	0.080	0.273	0.763
	ค้าขาย (n=5)	3.40	0.55	ภายในกลุ่ม	39	0.294		
	รับจ้าง (n=17)	3.24	0.56	รวม	41			
3. การร่วมจัดทำหลักสูตร และติดตามผล	เกษตรกรกรม (n=20)	2.25	0.44	ระหว่างกลุ่ม	2	0.684	2.775	0.075
	ค้าขาย (n=5)	2.80	0.84	ภายในกลุ่ม	39	0.246		
	รับจ้าง (n=17)	2.24	0.44	รวม	41			
4. การร่วมในบรรยากาศ การเรียนการสอนของ สถานศึกษา	เกษตรกรกรม (n=20)	2.90	0.64	ระหว่างกลุ่ม	2	0.211	0.572	0.569
	ค้าขาย (n=5)	3.20	0.45	ภายในกลุ่ม	39	0.368		
	รับจ้าง (n=17)	2.88	0.60	รวม	41			
5. การร่วมสนับสนุน กิจการการศึกษา	เกษตรกรกรม (n=20)	3.25	0.55	ระหว่างกลุ่ม	2	0.763	2.298	0.114
	ค้าขาย (n=5)	3.60	0.89	ภายในกลุ่ม	39	0.332		
	รับจ้าง (n=17)	3.00	0.50	รวม	41			
รวม	เกษตรกรกรม (n=20)	3.35	0.49	ระหว่างกลุ่ม	2	0.308	2.224	0.122
	ค้าขาย (n=5)	4.00	0.71	ภายในกลุ่ม	39	0.139		
	รับจ้าง (n=17)	3.29	0.47	รวม	41			

จากตารางที่ 15 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหาร
การจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า
ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีพฤติกรรมในการมีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียน
บ้านไผ่สีทองในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) เพื่อทราบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี 2) เพื่อทราบผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี เมื่อจำแนกตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 42 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่ามัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และใช้การวิเคราะห์ค่าที (t-test) ค่าเอฟ (F-test) และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษา พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ปรากฏผลดังนี้

1. พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านแล้วพบว่าอยู่ในระดับมากถึงระดับน้อย โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรหลาน ด้านการร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร ด้านการร่วมสนับสนุนกิจการการศึกษา ด้านการร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอนของสถานศึกษาและด้านการร่วมจัดทำหลักสูตรและติดตามผล

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรหลาน ด้านการร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร ด้านการร่วมจัดทำหลักสูตรและติดตามผล ด้านการร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอนของสถานศึกษา ด้านการร่วมสนับสนุนกิจการการศึกษา เมื่อจำแนกตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ผลการวิจัยพบว่า

2.1 เมื่อจำแนกตามเพศผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองเพศชายและผู้ปกครองเพศหญิง มีพฤติกรรมในการมีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการศึกษาในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 เมื่อจำแนกตามช่วงอายุของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองมีช่วงอายุต่างกัน มีพฤติกรรมในการมีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร และด้านการร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอนของสถานศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2.3 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมในการมีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการศึกษาทั้งโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.4 เมื่อจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีพฤติกรรมในการมีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการศึกษาทั้งโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้มีประเด็นสำคัญที่น่าสนใจ ซึ่งผู้วิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่าพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องมาจากพฤติกรรมของผู้ปกครองที่เข้ามามีส่วนร่วมของในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทองนั้นให้ความสำคัญไม่เท่ากัน จะเห็นได้จาก ผู้ปกครองมักให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรหลานเป็นอย่างมาก โดยที่การตัดสินใจเลือกสถานศึกษาให้กับบุตรหลาน เนื่องจากผู้ปกครองมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ การปลูกฝังให้ลูกได้เล่าเรียนที่ดี ได้รับความรู้ อยู่ในสังคมดี มีความรับผิดชอบและมีจริยธรรมที่ดี แต่ให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรที่โรงเรียนได้จัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน ผู้ปกครองแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องหลักสูตรน้อย เนื่องมาจากผู้ปกครองขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักสูตรที่โรงเรียนใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน และการร่วมในการสนับสนุนกิจการการศึกษานั้น ผู้ปกครองบางส่วนให้ความสำคัญ เช่น ผู้ปกครองที่เข้ามาเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาหรือเป็นผู้นำชุมชนจะให้ความสำคัญในการร่วมสนับสนุนกิจการการศึกษาในเรื่องสนับสนุนทรัพยากรต่างๆ การมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียน การบริจาคสิ่งของต่างๆ ให้กับโรงเรียน การเข้าร่วมประชุมผู้ปกครองและการร่วมสนับสนุนด้านอื่นๆ ซึ่งเห็นได้ว่าผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมน้อย เนื่องมาจากโรงเรียนจัดการประชุมผู้ปกครองปีการศึกษาละ 1 ครั้งซึ่งถือว่าน้อยเกินไปและผู้ปกครองบางส่วนไม่สามารถที่จะมาเข้ากิจกรรมได้ กิจกรรมที่โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เข้ามาร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียน ได้แก่ กิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ กิจกรรมกีฬา ซึ่งจะเห็นได้ว่าโรงเรียนจัดกิจกรรมน้อยเกินไปและกิจกรรมที่ต้องขอความร่วมมือจากผู้ปกครองที่มีความรู้ในภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาช่วยสอนนักเรียนในด้านภูมิปัญญาของท้องถิ่นตามโครงการสถานศึกษาพอเพียงตามแนวพระราชดำริหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทางโรงเรียนก็จะขอความร่วมมือจากผู้ปกครองได้รับความร่วมมือเพียงส่วนหนึ่ง เนื่องมาจากผู้ปกครองขาดความรู้ความ

เข้าใจเกี่ยวกับบทบาทและวิธีการเข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างที่ควรจะเป็น ขาดความรู้ ความเข้าใจในหลักการมีส่วนร่วมและไม่รู้บทบาทหน้าที่ของตนเองที่จะต้องปฏิบัติ อีกทั้งมีความแตกต่างทั้งอายุและระดับการศึกษา ส่วนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดทำหลักสูตรและร่วมในการประเมินผลการศึกษาในด้านนี้จะพบว่าผู้ปกครองมีส่วนร่วมน้อยมาก การจัดทำหลักสูตรนั้นโรงเรียนไม่ได้เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามาส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร การจัดทำหลักสูตรส่วนใหญ่จะเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร คณะครู และผู้ปกครองที่เป็นส่วนหนึ่งในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจะให้ความสำคัญในการนำหลักสูตรไปใช้และแสดงความคิดเห็นในเรื่องแนวทางการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนเท่านั้น ส่วนการประเมินผลการศึกษาโรงเรียนไม่ได้เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองนักเรียนเข้าร่วมในการประเมิน ดังนั้นจะเห็นได้ว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่เข้าใจว่าการบริหารจัดการศึกษาส่วนใหญ่เป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษาเท่านั้น จะเห็นได้จากการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ปกครองในกิจกรรมต่าง ๆ นั้นถือว่าน้อย จากพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทองนั้น พบว่า สอดคล้องกับผลการวิจัยของสิรินทิพย์ สิทธิศักดิ์ ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา :กรณีศึกษาเขตภาคีเจริญและเขตบางกอกใหญ่ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ ทิพย์ทิศา วุฒิวิทย์ ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของ โรงเรียนลาดบัวหลวงไพโรจน์วิทยา อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับพิศมัย บัณฑิตน้อย ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลบ้านบางพระ (ฉิ่งนาวิกอนุสรณ์) ศรีราชา พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลบ้านบางพระ (ฉิ่งนาวิกอนุสรณ์) ศรีราชา จำแนกผู้ปกครองตามระดับชั้นเรียนของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับบัณฑิต เดชขันต์ ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านนาดอกไม้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านนาดอกไม้โดยภาพรวม รายด้าน รายชั้นตอนอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับธิดิมา วิเชียรเสนาะ ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดหนองพะวา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยองเขต 1 ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดหนองพะวา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

หากเมื่อพิจารณารายด้าน ปรากฏว่าผู้ปกครองมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาในระดับสูง 1 ด้าน คือ ด้านร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร ระดับปานกลาง 3 ด้าน คือ ด้านร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร ด้านร่วมสนับสนุนกิจการการศึกษา ในบรรยากาศการเรียนการสอนของสถานศึกษา และระดับน้อย 1 ด้าน คือ ด้านร่วมจัดทำหลักสูตรและติดตามผล โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย พบว่า

1.1 ด้านการร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร อยู่ในระดับมากซึ่งเป็นอันดับแรก ทั้งนี้เป็นเพราะผู้ปกครองให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาให้แก่บุตรหลานมาก ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีจุดมุ่งหมายเดียวกันเพื่อต้องการให้ลูกได้เล่าเรียนที่ดี ได้รับความรู้ อยู่ในสังคมที่ดี มีความรับผิดชอบและจริยธรรมที่ดี การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนที่ตนเองต้องการเพื่อให้บุตรหลานของท่านได้รับความรู้ทางด้านวิชาการ ด้านคุณธรรมจริยธรรมและการพัฒนาการทางการเรียนตามความต้องการของผู้ปกครอง ปัจจัยที่มีผลในการเลือกสถานศึกษาให้แก่บุตรหลาน ได้แก่ สถานศึกษาใกล้บ้าน ครูผู้สอน กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ บรรยากาศในการเรียนการสอนดี และโรงเรียนได้รับการประเมินคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จริญญาพร โทกุล ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนให้บุตรหลานศึกษาในระดับอนุบาล โรงเรียนนารีเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน และปัจจัยด้านครูและบุคลากรของโรงเรียนนารีเชียงใหม่ ผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับเห็นด้วยมากซึ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนให้บุตรหลานศึกษาในระดับอนุบาลโรงเรียนนารีเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านการเรียนการสอน และปัจจัยด้านครูและบุคลากร เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนให้บุตรหลานศึกษาในระดับอนุบาลโรงเรียนนารีเชียงใหม่ และงานวิจัยของจำลอง สุริวงศ์ ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาเอกชนให้บุตรหลานของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเอกชนในจังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาเอกชนให้บุตรหลานของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเอกชนในจังหวัดพิจิตร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยรายด้านทั้ง 7 ด้าน ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาเอกชนให้บุตรหลานของผู้ปกครองนักเรียนสูงสุดลงมา ได้แก่ ด้านแนวทางการจัดการเรียนการสอน ด้านมาตรฐานของสถานศึกษา ด้านสภาพแวดล้อม ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการเดินทาง ด้านค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง และด้านชื่อเสียงของสถานศึกษา ตามลำดับ และนอกจากผู้ปกครองจะตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกสถานศึกษาแล้ว ผู้ปกครองยังมีบทบาทในการตัดสินใจในเรื่องการบริหารงานในโรงเรียนอีกด้วย เช่น ทิศทางการจัดการศึกษาและแนวทางการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนอีกด้วย โรงเรียนบ้านไผ่สีทองได้เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เข้ามาร่วมในการตัดสินใจเพื่อดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาในกิจกรรมปฐมนิเทศนักเรียนและการประชุมผู้ปกครอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณิชญรัตน์ ทัพขวา ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากันจน เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการยกระดับคุณภาพผู้เรียน โดยมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การดำเนินการ ร่องลงมาคือ การตัดสินใจและการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และส่วนที่มีส่วนร่วมน้อยที่สุด คือ การประเมินผล

1.2 ด้านการร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร อยู่ในระดับปานกลาง เพราะการร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่นที่จัดทำขึ้นนั้นผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 41-50 ปี และระดับการศึกษา คือ ระดับมัธยมศึกษาและประถมศึกษาจึงเป็นสาเหตุให้ผู้ปกครองไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรเนื่องจากผู้ปกครองคิดว่าตนเอง

การศึกษาน้อย ขาดความรู้ในด้านหลักสูตร อีกทั้งผู้ปกครองยังเกรงใจครูไม่กล้าแสดงออกทาง การศึกษาและไม่กล้าแสดงความคิดเห็น แต่ผู้ปกครองจะมีส่วนร่วมให้การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ พัฒนาการทางด้านร่างกายอารมณ์และสติปัญญาของบุตรหลานของท่าน รวมทั้งแสดงความคิดเห็น ต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนและงานที่มอบหมายหรือการบ้านของบุตรหลานของท่าน เพราะ ผู้ปกครองเป็นผู้ใกล้ชิดกับนักเรียน โดยเฉพาะเมื่อกลับบ้านแล้วนักเรียนต้องศึกษาค้นคว้า ผิฝน ทักตะ และทบทวนบทเรียน การศึกษาที่บ้านเป็นหน้าที่ที่สำคัญของผู้ปกครอง สอดคล้องกับงานวิจัย ของสิรินทิพย์ สิทธิศักดิ์ ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา : กรณีศึกษา เขตภาษีเจริญและเขตบางกอกใหญ่ พบว่า การร่วมวางแผนของผู้ปกครองในการจัด การศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของบัณฑิต เดชขันธ์ ศึกษาเรื่องการมีส่วน ร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านนาดอกไม้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 3 พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านนาดอกไม้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 3 ด้านการแสดงความคิดเห็นการวางแผนการจัด การศึกษาซึ่งเป็นอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของธิดิมา วิเชียรเสนาะ ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดหนองพะวา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพระยงเขต 1 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของ โรงเรียนวัดหนองพะวา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยงเขต 1 ด้านวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านการร่วมสนับสนุนกิจการการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง เพราะผู้ปกครอง จะเข้ามามีส่วนร่วม เมื่อมีโอกาสในการสนับสนุนโรงเรียนในทุกๆด้านก็ยินดีที่จะช่วยเหลือ ทั้งในด้าน ทุนการศึกษา การบริจาคสิ่งของวัสดุอุปกรณ์การเรียน การบริจาคทรัพย์สินให้โรงเรียน ให้ทุนอาหาร กลางวันแก่นักเรียนที่ยากจน แต่ที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในระดับปานกลางก็เพราะว่าผู้ปกครองส่วน ใหญ่มีฐานะยากจน การสนับสนุนกิจการการศึกษากับทางโรงเรียนจะช่วยเหลือได้เท่าที่ทำได้เท่านั้น อีกทั้งผู้ปกครองยังมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆของโรงเรียน และเข้าร่วมในการ ประชุมต่างๆของโรงเรียนแต่เนื่องจากโรงเรียนบ้านไผ่สีทองจะมีการจัดกิจกรรมการประชุมผู้ปกครอง ปีการศึกษาละ 1 ครั้งซึ่งถือว่าน้อยเกินไปและมีมักจะจัดการประชุมในวันทำการจึงทำให้ในการจัดการ ประชุมแต่ละครั้งผู้ปกครองบางส่วนก็ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้เพราะติดภารกิจต่างๆ ต้องไป ทำงาน และโรงเรียนขาดการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามาเป็นผู้นำ หรือกรรมการของโรงเรียนเพื่อช่วยในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนแต่ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่ สมัยครใจเป็นกรรมการของโรงเรียนเพราะผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่กล้าและไม่มีความรู้เกรงว่าจะไม่ได้รับ การยอมรับในการเป็นผู้นำหรือกรรมการของโรงเรียนจึงปล่อยให้เป็นที่ของคณะกรรมการของ ชุมชน เพราะผู้ปกครองขาดความรู้ความเข้าใจในหลักการมีส่วนร่วม และไม่รับทราบหน้าที่ของตนเอง ที่จะต้องปฏิบัติ การร่วมสนับสนุนกิจการการศึกษาของผู้ปกครองพบว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของ น้า ทิพย์ เสือสารรัตน์ ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชน กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในฐานะผู้ร่วมกิจกรรม และให้ความ ร่วมมือตามข้อกำหนดของโรงเรียน ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา คือ

1) ผู้ปกครองไม่มีเวลา 2) ไม่ได้รับแจ้งข่าวสารข้อมูล 3) ผู้ปกครองไม่ทราบความต้องการของโรงเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนิตา กลั่นศรี ได้ศึกษากิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่าระดับปฏิบัติกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับสิรินทิพย์ สิทธิศักดิ์ ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา :กรณีศึกษา เขตภาษีเจริญและเขตบางกอกใหญ่ พบว่า ด้านร่วมสนับสนุนกิจการการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาจากรายด้านพบว่า การเข้าร่วมประชุมและร่วมในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้ท้องถิ่นทราบอยู่ในระดับมาก แต่การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์แก่โรงเรียนอยู่ในระดับปานกลางเนื่องมาจากผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้างมีรายได้น้อยการสนับสนุนกิจการการศึกษาหรือการร่วมระดมทรัพยากรแก่ทางโรงเรียนจึงช่วยเหลือได้ในระดับปานกลาง

1.4 ด้านการร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอนของสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง เพราะกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้าร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอนของโรงเรียน ได้แก่ กิจกรรมการจัดทัศนศึกษา การแข่งขันกีฬา กิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ และกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ รวมทั้งกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้าร่วมเป็นวิทยากรพิเศษให้ความรู้แก่นักเรียน ซึ่งการจัดกรรมเหล่านี้ผู้ปกครองบางส่วนไม่สามารถมาร่วมกิจกรรมได้เนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาที่ต่ำ ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้างเป็นส่วนใหญ่ รายได้น้อย ฐานะยากจนจึงไม่เวลามาเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ ได้มากเท่าที่ควร และไม่มีความรู้มากพอที่จะเข้ามาเป็นวิทยากรพิเศษได้ จะมีความรู้เพียงวิชาการเกษตรเท่านั้นแต่ผู้ปกครองสามารถร่วมในการพัฒนาโรงเรียนในด้านสิ่งแวดล้อม ปรับภูมิทัศน์ต่างๆ ได้ ด้านการร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอนของสถานศึกษานั้นซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของรุ่ง แก้วแดง ที่สรุปได้ว่า ผลการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พบว่า ปัญหาลำดับสูงสุดที่ผู้ปกครองนักเรียนไม่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ 2 ลำดับคือ ผู้ปกครองนักเรียนไม่มีเวลาพอที่จะมีส่วนร่วมเพราะต้องประกอบอาชีพและผู้ปกครองมีความคิดว่าตนเองไม่มีความรู้ แสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองในชุมชนยังมีปัญหาด้านเศรษฐกิจ ต้องใช้เวลาเพื่อการประกอบอาชีพ มีฐานะยากจน มีความรู้ที่น้อย และสภาพความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนยังมีน้อย ขาดการประสานงานและการวางแผนร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องและสนับสนุนผลการศึกษาวิจัยของ ชูชาติ พวงสมจิตร ที่พบว่าปัจจัยที่ส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านปัจจัยเกี่ยวกับชุมชน ได้แก่ ความศรัทธา และความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียน ด้านปัจจัยเกี่ยวกับโรงเรียน ได้แก่ ความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บริหารและคณะครูกับชุมชน และปัจจัยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ได้แก่ สภาพทางเศรษฐกิจของชุมชน ชุมชนที่มีเศรษฐกิจดีจะมีส่วนร่วมได้มาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สันัญญา ทับคล้าย ศึกษาเรื่องระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนตลาดบางคูวัด อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี พบว่าระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนตลาดบางคูวัด ในด้านในบรรยากาศการเรียนการสอนของสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องมาจากการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนได้จัดขึ้น เช่น การทัศนศึกษา การจัดนิทรรศการ การแข่งขันกีฬา การจัดงานวันสำคัญต่างๆ ผู้ปกครองให้ความ

ร่วมมือในระดับปานกลาง อันเนื่องมาจากผู้ปกครองส่วนใหญ่ต้องประกอบอาชีพเพื่อหารายได้มาเลี้ยงสมาชิกในครอบครัวจึงทำให้ผู้ปกครองบางคนไม่สามารถมาร่วมกิจกรรมต่างๆที่โรงเรียนจัดขึ้นได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริฉัตร กล่อมสกุล ศึกษาเรื่องสภาพและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา :กรณีศึกษาโรงเรียนท้ายพิกุล พบว่าสภาพการมีส่วนร่วมจริงของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติและดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนท้ายพิกุลอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับ บุญณภัทร์ เดือนกลาง ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านลาดใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านลาดใหญ่อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ในภาพรวมผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในด้านวิชาการ ด้านการบำรุงรักษาศิลปะและวัฒนธรรม และด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ในระดับปานกลาง

1.5 ด้านร่วมจัดทำหลักสูตรและติดตามผลอยู่ในระดับน้อยซึ่งเป็นลำดับสุดท้าย เนื่องมาจากผู้ปกครองคิดว่าการจัดทำหลักสูตรและการติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นหน้าที่ของผู้บริหารและคณะครูของโรงเรียนเท่านั้น อีกทั้งยังคิดว่าการศึกษาเป็นงานของครูถ้าเข้ามาแทรกแซงมากจะไม่เหมาะสมไม่ใช่หน้าที่ของผู้ปกครอง ผู้ปกครองจึงขาดความร่วมมือในการเข้าร่วมกันจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและเข้ามาติดตามผลการจัดการศึกษาและตรวจสอบการดำเนินงานของโรงเรียน เพราะโรงเรียนบ้านไผ่สีทองไม่เคยจัดการประชุมเพื่อจัดทำหลักสูตรและหาแนวทางการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาเลยจึงทำให้ไม่ได้เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น จะมีก็เพียงแค่การจัดประชุมผู้ปกครองประกาศผลการเรียนของนักเรียนที่จะมีการแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนเท่านั้น ผู้ปกครองที่เป็นตัวแทนกรรมการสถานศึกษาเท่านั้นที่จะได้แสดงความคิดเห็นชอบกับหลักสูตรการจัดการศึกษาของโรงเรียนเท่านั้น อันเนื่องมาจากด้วยผู้ปกครองไม่มีเวลาและไม่เข้าใจในเรื่องของหลักสูตรด้วยซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนา ชูศิริ ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา พบว่าภาพรวมผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 70 ขึ้นไปไม่มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา ทั้งด้านงานหลักสูตร งานวัดประเมินผล งานหมวดวิชา งานห้องสมุด งานแนะแนว และสอดคล้องกับณิฏฐรัตน์ ทัพขวา ศึกษาการมีส่วนร่วมของโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่าโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยรวมมีส่วนร่วมในการยกระดับคุณภาพผู้เรียน โดยส่วนที่มีส่วนร่วมน้อย คือ การประเมินผล และสอดคล้องกับ พระชานนท์ จักรใจ ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านถ้ำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านถ้ำ โดยภาพรวม มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีสภาพการดำเนินงานระดับน้อย ได้แก่ ด้านวิชาการ จากการนำผลศึกษาไปใช้ โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมให้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะด้าน

วิชาการ อาทิ การให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในด้านการวางแผนการจัดทำหลักสูตรหรือการพัฒนาหลักสูตร และโรงเรียนควรตั้งเอาทรัพยากรบุคคลในชุมชนที่มีความรู้ หรือบุคคลที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนให้มากขึ้น อาทิ การเข้ามาร่วมเป็นกรรมการสถานศึกษาหรือกรรมการที่ปรึกษา เพื่อให้คำปรึกษาด้านการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน

2. จากผลการวิจัยเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี เมื่อจำแนกตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทองโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่าผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี เมื่อจำแนกตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามมีความแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากเพราะผู้ปกครองทั้งเพศชายและเพศหญิงต่างก็เป็นคนในชุมชนเดียวกัน มีภูมิหลังมาจากสภาพสังคม เศรษฐกิจที่ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากเป็นคนในท้องถิ่นเดียวกันและอยู่ใกล้สถานศึกษา และได้รับความรู้ความเข้าใจในบทบาทของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไม่ต่างกัน ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม ไร่จ้าง อาชีพค้าขาย มีการปฏิสัมพันธ์กันอยู่เสมอทำให้มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติ กรทอง ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองตามสถานภาพทางเพศ พบว่าไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญจันทร์ เตือนกลาง ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านลาดใหญ่ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านลาดใหญ่พบว่า ผู้ปกครองที่มี เพศ ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในตำบลลาดใหญ่ต่างมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กู(Guo) ได้ศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีบทบาทในการจัดการศึกษา พบว่า เมื่อจำแนกตามสถานภาพ ได้แก่ ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจและอาชีพของผู้ปกครองไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ เฮนเดอร์สันและแมพ (Henderson and Mapp) ได้วิจัยเรื่อง ผลกระทบของโรงเรียน ครอบครัว ชุมชน ที่มีต่อความสำเร็จของนักเรียน พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองไม่ว่าจะมีสถานภาพใด ทั้งทางด้านเพศ อาชีพ รายได้ นักเรียนมักจะได้รับผลประโยชน์หรือมีประสิทธิผลทางการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นไม่ต่างกัน แต่หากพิจารณาตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ พบว่ามีความแตกต่างกัน คือ ช่วงอายุของผู้ปกครองซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อันเนื่องมาจากผู้ปกครองนักเรียนบางคนมีความสัมพันธ์กับนักเรียนเป็น ปู่ ย่า ตา ยาย ซึ่งเป็นผู้สูงอายุซึ่งไม่สามารถมาเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนได้ และเมื่อพิจารณารายด้านตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า

2.1 เพศของผู้ปกครอง ผลการวิจัยพบว่า เพศที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง

จังหวัดสุพรรณบุรีไม่แตกต่างกันซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะผู้ปกครองทั้งเพศชายและเพศหญิงต่างก็เป็นคนในชุมชนเดียวกัน มีภูมิลำเนาจากสภาพสังคม เศรษฐกิจ ที่ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากเป็นคนในท้องถิ่นเดียวกันและอยู่ใกล้ขีดสถานศึกษา และได้รับความรู้ความเข้าใจในบทบาทของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไม่ต่างกัน ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร ไร่จ้าง มีอาชีพค้าขายค่อนข้างน้อย มีการปฏิสัมพันธ์กันอยู่เสมอทำให้มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติ กรทอง ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองตามสถานภาพทางเพศ พบว่าไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับบุญญภัทร์ เดือนกลาง ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านลาดใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านลาดใหญ่อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ พบว่า ผู้ปกครองที่มี เพศ ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในตำบลลาดใหญ่ต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านลาดใหญ่ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับชนิตา กลั่นศรี ได้ศึกษา กิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ระหว่างผู้ปกครองเพศหญิงและผู้ปกครองเพศชาย อายุของผู้ปกครอง และขนาดสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

2.2 อายุของผู้ปกครอง ผลการวิจัยพบว่า อายุของผู้ปกครองที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรีแตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้ปกครองที่มีอายุแตกต่างกันย่อมมีความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ที่ไม่เท่ากันจึงแสดงออกความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการศึกษาไม่เท่ากัน ซึ่งจะเห็นได้จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้ปกครองที่มีช่วงอายุต่ำกว่า 30 ปี มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการศึกษาในด้านร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรแตกต่างกับผู้ปกครองที่มีช่วงอายุ 31-40 ปี , 41-50 ปี และ 51 ปีขึ้นไป ทั้งนี้เนื่องจากผู้ปกครองที่มีอายุน้อยมีความเข้าใจด้านหลักสูตรและให้ความสนใจในการศึกษาของบุตรมากกว่าผู้ปกครองที่มีอายุตั้งแต่ 30ปีขึ้นไปและในด้านการร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอนของสถานศึกษา พบว่า ผู้ปกครองที่มีช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไปมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการศึกษาแตกต่างกับผู้ปกครองที่มีช่วงอายุต่ำกว่า30ปี, 31-40 ปีและ 41-50 ปี เนื่องจากผู้ปกครองในกลุ่มมีอายุมากไม่สะดวกในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆที่โรงเรียนจัดได้ทุกครั้ง และจะเห็นได้ว่าผู้ปกครองที่มีอายุต่ำกว่า 30ปี นั้นมีส่วนร่วมในด้านร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอนมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของประหยัด ทัพธานี ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน:กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เชียงราย เขต 4 พบว่า ผู้ปกครองที่มีอายุ 20-25 ปี มีส่วนร่วมในการส่งเสริมนักเรียนในด้านวิชาการ

และด้านพฤติกรรมของนักเรียนมากกว่าผู้ปกครองกลุ่มอายุอื่นทั้งหมด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญณภัทร์ เดือนกลาง ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านลาดใหญ่ อำเภอมะนัง จังหวัดชัยภูมิ พบว่า ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านลาดใหญ่ อำเภอมะนัง จังหวัดชัยภูมิในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เรณู อันลือชัย ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาการศึกษาระดับประถมศึกษา โรงเรียนวัดมโนรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาการศึกษาระดับประถมศึกษา จำแนกตามอายุของผู้ปกครองโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน

2.3 ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ผลการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษาของผู้ปกครองที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรีไม่แตกต่างกันซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะถึงแม้ว่าผู้ปกครองจะมีระดับการศึกษาที่ต่างกันแต่อยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกัน การได้รับข้อมูลข่าวสารใกล้เคียงกันรวมทั้งในสังคมชนบทจะมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอยู่เสมอทำให้พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรีไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พะนากร มีภูคำ ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านดอนราษฎร์ดำรงวิทย์ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนที่มีวุฒิการศึกษาและอายุแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และทองใบ เหมือนกรัง ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามหลักสังคหวัดฤ 4 ตำบลธารทหาร อำเภอนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลธารทหาร อำเภอนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลธารทหาร อำเภอนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญณภัทร์ เดือนกลาง ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านลาดใหญ่ อำเภอมะนัง จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านลาดใหญ่อำเภอมะนัง จังหวัดชัยภูมิ พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านลาดใหญ่ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.4 อาชีพของผู้ปกครอง ผลการวิจัยพบว่า อาชีพของผู้ปกครองที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรีไม่แตกต่างกันซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากอาชีพของผู้ปกครองส่วนใหญ่ คือ เกษตรกรรม และรับจ้าง จึงทำให้ผู้ปกครองมีการติดต่อสัมพันธ์กันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันเนื่องจากประกอบอาชีพเหมือนกันจึงทำให้แนวความคิดของผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพย์ทิศา วุฒิวัย ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของ

ผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของ โรงเรียนลาดบัวหลวงโพธิ์โรจน์วิทยา อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยาผู้ปกครองที่มีเพศ อายุ อาชีพ รายได้ และระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนลาดบัวหลวงโพธิ์โรจน์วิทยา อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เรณู อันลือชัย ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาการศึกษาระดับประถมศึกษา โรงเรียนวัดมโนรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาการศึกษาระดับประถมศึกษา จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันจะมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทองให้มากขึ้นดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาของสถานศึกษาแก่ผู้ปกครองทุกคน เพื่อให้ผู้ปกครองสามารถร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรที่สถานศึกษาใช้ในการจัดการเรียนการสอน และควรจัดกิจกรรม การประชุมต่างๆ ในวันหยุด เพื่อให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมเพิ่มมากขึ้น และควรจัดกิจกรรมสัมพันธ์ชุมชน เพื่อจะได้สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง
2. โรงเรียนควรพัฒนาการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองรับทราบ ข่าวสารเกี่ยวกับผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ให้ผู้ปกครองทุกคนได้ทราบอย่างทั่วถึงและหลากหลายช่องทาง โดยเฉพาะผู้ปกครองที่มีอายุมากได้รับทราบควรมีการกำหนดระยะเวลาและกิจกรรมที่เหมาะสมและสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองทุกครั้งเพื่อนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงต่อไป
3. โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ให้ความรู้กับผู้ปกครองถึงหลักการมีส่วนร่วม และบทบาทของผู้ปกครอง เพื่อจะได้ร่วมกันพัฒนาการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
2. ควรศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
3. ควรมีการศึกษาวิจัย เรื่องพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน. เข้าถึงเมื่อ 4 มีนาคม 2559. เข้าถึงได้จาก <http://theunclebeachresort-wichakan.blogspot.com/2013/04/blog-post.html>.
- กิตติ กรทอง. “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ” **วิชาการและวิจัย มทร.พระนคร** 4,1 (มีนาคม 2553): 46.
- จริยาพร โตกุล. “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนให้บุตรหลานศึกษาในระดับอนุบาล โรงเรียนวาริชียงใหม่” **วารสารบัณฑิตมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น** 3,1 (มิถุนายน 2557-พฤษภาคม 2558), 688.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. **การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2 .กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556.
- จำลอง สุริวงศ์. “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาเอกชนให้บุตรหลานของผู้ปกครอง นักเรียนโรงเรียนเอกชนในจังหวัดพิจิตร” **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์**, 2559.
- จินตวีร์ เกษมศุข, “การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม.” เอกสารประกอบการเรียนรู้ด้วยตนเอง หมวด วิชาการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม, ม.ป.ป.
- จิรนนท์ ฮังการี. “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาและคุณลักษณะของนักเรียน โรงเรียนศิริราชวรวิหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1” **วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร**, 2551.
- ฉลาด จันทสมบัติ, “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น,” **วารสารการบริหารและพัฒนา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม** 2,1(มกราคม-เมษายน 2553):176-177.
- ฉันทนา บุญส่ง, **ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับครอบครัวในการจัดการศึกษาโดยครอบครัว**, เข้าถึงเมื่อ 26 กุมภาพันธ์ 2559, เข้าถึงได้จาก http://www.myfirstbrain.com/teacher_view.aspx?id=74176
- ชนิตา กลั่นศรี. “กิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1” **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี**, 2548.
- ณภิญรัตน์ ทัพทวา. “การมีส่วนร่วมของโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1” **วิทยานิพนธ์**

- ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2557.
- ถวิลวดี บุรีกุล. **การมีส่วนร่วม: แนวคิด ทฤษฎี และกระบวนการ**. กรุงเทพฯ: สถาบันปกเกล้า, 2551.
- ทัศนาศ แสงศักดิ์. **“รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการฝึกอาชีพระยะสั้นช่างอุตสาหกรรมกรมอาชีวศึกษา.”** ปริญญานิพนธ์ กศ.ด. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2539.
- ทัศนีย์ ทองสว่าง. **สังคมวิทยา**. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮ้าส์., 2543.
- ทิพย์ทิวา วุฒิวัย. “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของ โรงเรียนลาดบัวหลวง ไผ่โรจน์วิทยา อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, 2551.
- ธนสาร บัลลังก์ปัทมา. **“บทบาทประชาชนในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา.”** The city Journal 4, 85 (1-15 มีนาคม 2551): 30.
- ธิติมา วิเชียรเสนาะ. “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดหนองพะวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 1” งานนิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา, 2555.
- ธีระ รุญเจริญ. **สภาพและปัญหาการบริหารและจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในประเทศไทย**. กรุงเทพฯ: จี.ที.ซี.คอมมิวนิเคชั่น, 2545.
- นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์. **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2547.
- บัณฑิต เดชขันธ์. “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านนาดอกไม้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3” (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2548), บทคัดย่อ.
- บุญณภัทร์ เตือนกลาง. “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านลาดใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, 2552.
- บุษบาณ์ ญาณสมเด็จ. **ภาวะวิกฤติของเด็กไทยในปัจจุบัน**. เข้าถึงเมื่อ 16 มีนาคม 2559. เข้าถึงได้จาก <http://www.sahavicha.com/?name=article&file=readarticle&id=294>
- ปกรณ ศรีตันทิพย์. “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนนานาชาติล้านนา จังหวัดเชียงใหม่”. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2553.
- ประพันธ์ เดชสวัสดิ์. “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนในการบริหารงานโรงเรียนบ้านสถาน อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 2552.

- ประเวศ วะสี, “ปฏิรูปการศึกษาไทย : ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์และมาตรฐาน” **วารสารข้าราชการครู** 16,4 เมษายน – พฤษภาคม 2539): 32-35.
- ประหยัด ทัพธานี. “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน: กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4.” การค้นคว้าอิสระ ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 2552.
- ปัญหาทางการศึกษาของเด็กไทย.** เข้าถึงเมื่อ 16 มีนาคม 2559. เข้าถึงได้จาก <http://www.common senseforpubliceducation.org/11/28>
- ปารณทัตต์ แสนวิเศษ, “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ประถมศึกษา : การสร้างทฤษฎีจากรากฐาน” **วารสารบริหารการศึกษา มศว**, 16(มกราคม-มิถุนายน 2555), 79.
- พนม พงษ์ไพบูลย์, **การศึกษาพื้นฐานเพื่อปวงชน.** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา, 2541), 1.
- พนิจดา วีระชาติ. **การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน,** กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2542.
- พร้อมพิไล บัวสุวรรณ. **ครอบครัวและโรงเรียน หันส่วนเพื่อคุณภาพของผู้เรียน.** กรุงเทพฯ: แสงดาว, 2554.
- พระชานนท์ จักรใจ. “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านถ้ำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สำนักวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง , 2554.
- พะนากร มีภูคำ. “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านดอนราษฎร์ตำรงวิทย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1” **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ**, 1(2553): 1-9.
- พิศมัย ปั่นน้อย. “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลบ้านบางพระ (ฉิงนาวิกอนุสรณ์) ศรีราชา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์, 2550.
- ภารดี อนันต์นาวิ. **หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ทางการบริหารการศึกษา.** ชลบุรี: สำนักพิมพ์มนตรี จำกัด, 2551.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. **เอกสารการสอนชุดวิชาหลักและระบบบริหารการศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 14 .กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2543.
- เมตต์ เมตต์การุณจิต, **การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม,** พิมพ์ครั้งที่ 3 (นนทบุรี: บั๊กพอย์ท์, 2553), 18.
- ไมตรี บนปาก. “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนครเขต 2.” วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2549.

- เรณู อันลือชัย. “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนวัดมโนรมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต3” งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา, 2556.
- โรงเรียนบ้านไผ่สีทอง. “รายงานโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.” เอกสารกลุ่มการบริหารงานวิชาการ, 2557.
- _____. “รายงานโครงการส่งเสริมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ผู้ปกครอง ท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ปีการศึกษา 2558.” เอกสารกลุ่มการบริหารงานทั่วไป, 2558.
- _____. “รายงานประจำปีของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2558.” เอกสารกลุ่มการบริหารงานวิชาการ, 2558.
- _____. “รายงานผลการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง ปีการศึกษา 2558.” เอกสารกลุ่มการบริหารงานบุคคล, 2558.
- วรลักษณ์ พลรบ. “การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของเทศบาล.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553.
- วิวรรณ สารกิจปรีชา. “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้ปกครองกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลกุ๊กไก่ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร.” สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2554.
- เวลซ์ ทอมัส . **การกระจายอำนาจการศึกษา: ทำไม เมื่อใด อะไร และทำอย่างไร (Decentralization of education: why, when, what and how?,** กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ, 2545.
- สมยศ นาวิการ. **การบริหารแบบมีส่วนร่วม.** กรุงเทพฯ: บรรณกิจ 1991 จำกัด, 2545.
- สรฤทธ จันสุข. **การมีส่วนร่วม การมีส่วนร่วมของประชาชน การพัฒนาชุมชน.** เข้าถึงเมื่อ 4 มีนาคม 2559, เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/328530>
- สร้อยตระกูล อรรถมานะ. **พฤติกรรมองค์การ: ทฤษฎีและการประยุกต์.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546.
- สราวดี เฟิงศรีโคตร. “รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย.” **วารสารการศึกษาและพัฒนาสังคม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา** 7, 1(2554): 68.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. **รายงานการศึกษา เรื่องความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียน.** กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิก, 2544.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ. **แนวปฏิบัติของพ่อแม่ผู้ปกครองในสถานศึกษาเอกชน เพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติคู่มือหลักสูตร, 2544.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. "สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11(พ.ศ.2555 - 2559)." 2.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, **รายงานการวิจัยประเมินผล การจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร** . กรุงเทพฯ: สกศ.,2554.

สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **คู่มือการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็ก 3-5 ปี)**. กรุงเทพฯ: ลาดพร้าว, 2547.

สิรินทิพย์ สิทธิศักดิ์. "การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา :กรณีศึกษาเขตภาษีเจริญและเขตบางกอกใหญ่" วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตร มหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2554.

สุภัททา ปิณฑะแพทย์. **หน่วยการเรียนรู้ 2 :คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพทางการศึกษา** กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2548.

แสวง รัตนมงคลมาศ. **การมีส่วนร่วม หลักการพื้นฐาน เทคนิคและกรณีตัวอย่าง**. กรุงเทพฯ: 598 Print., 2546.

ภาษาอังกฤษ

Angelucci, Alfonso. The role of the Elementary Principle in Promoting Parent Involvement: Evidence from Rural”**Blue Ribbon Elementary School in Pennsylvania: Proquest Infromation and Learning** (May2008): 4-5.

Arnstein, S.R. “A Ladder of Citizen Participation.” **Journal of American Institute of Planners**. 35,4 (July1969): 216-224.

Best, John W. **Research in Education** . New Jersey : Prentice-Hall, 1970.

Ciaudia Galindo, “School and home connections and children's kindergarten achievement gains: The mediating role of family involvement”, **Early Childhood Research** 27,1(Quarter 2012): 90-103.

Cohen, John M. and Uphoff, Noman T. Rural Development Participation: Concept and measures for project Design, Implementation and Evaluation, accessed March 19,2016, available from <http://popline.org/node/499235>.

Cronbach, Lee J. **Essentials of Psychological testing**, 3rd ed. New York: Haper&Row Publisher,1974.

Davis-Kean, Pamela E., “The Influence of Parent Education and Family Income on Child Achievement: The Indirect Role of Parental Expectations and the Home Environment.” **Journal of Family Psychology** 19,2 (Jun 2005): 294-304.

Douglah, M. Some Perspactive on the Phenomenon of Participation. **Adult Education Journal** . 20(2): 90.

- Epstein, Joyce L. "School/family/community partnerships: Caring for the children we Share." *Phi Delta Kappan* ,(May 1995) :701-712.
- Epstein, Joyce L. and other. **School, family, community partnerships: your handbook action**. Thousand Oaks: Corwin Press, 1997.
- Guo, Pao-Lig W. "Chinese Parent' Attitudes Toward Parental Involvement: A Case Study of the ABC Unified School District." Degree Doctor of Education. University of Southern California, Los Angeles: U.S.A. 2003.
- Hattie, J. **Visible Learning: A synthesis of Over 800 Meta-Analyses Relating to Achievement**. New York: Routledge, 2009.
- Henderson, Anne T; & Mapp Karen L. **A New Wave of Evidence-The impact of School, Family, and Community Connections on student Achievement**. Texas: Building Knowledge to Support Learning, 2002.
- Likert, Rensis. **New Pattern of Management** . New York: McGraw-Hill, 1961.
- Lunenburg, Fred C. and Ornstein, Allan C. **Educational Administration: Concepts and Practices**. CA: Wadsworth Cengage Learning, 2012.
- Pang, I.W. "Home- school cooperation: An application of the studies on helping behavior" In S.W.Wu (Ed.) **Adolescent development and family, society and school education**. Joint Publishing (H.K.):Hong Kong, 2001.
- Tableman , Betty and other. Parent Involvement in schools. Best Practise Briefs 30-R accessed March 13,2016, available from <http://outreach.msu.edu/bpbriefs/issues/brief30.pdf>
- United Nations. Department of international Economic and Social Affairs .**Popular participation as a strategy for promoting community level action and national development report of the meeting or the adhoc group of experts, held at UN**. Meadquarter from May 22 -26 ,1978. New York : United Nations., 5.
- Whang, In-Joung. **Management of rural chang in Korea: The Seamaul Undong**, Seoul: Seoul National University Press,1981.
- Wright, Lori. Parental Involvement strongly Impacts student Achievement. accessed February 22,2016, available from http://www.unh.edu/news/cj_nr/2008/may/lw27parents.cfm.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ศธ 0520.203.2 / ๒๑1

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

๒๕ เมษายน 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง

ด้วย นางสาวสุภัทจิรา วงษ์มาติษฐ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “พฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี” มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง เพื่อประกอบการทำการค้นคว้าอิสระ ในการนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องตามที่ได้แจ้งข้างต้นทราบ เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามให้แก่ นักศึกษาดังกล่าว ด้วยตามความเหมาะสม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

งานธุรการ

โทรศัพท์ / โทรสาร 0 3421 9136

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของ

โรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย เรื่อง พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งข้อมูลที่ได้จากความคิดเห็นของท่านมีค่าอย่างยิ่งต่อการวิจัยนี้ โดยผู้วิจัยจะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวม ดังนั้นข้อเท็จจริงในการตอบแบบสอบถามของท่านจะช่วยให้การดำเนินการวิจัยครั้งนี้บรรลุผลและเกิดประโยชน์ ในการนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง ในโอกาสต่อไป

2. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับ พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

3. เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถามฉบับนี้ ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

นางสาวสุภัทจิรา วงษ์มาดิษฐ์

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศิลปากร

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษาของ
โรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ใน [ ] หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

ข้อที่	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	สำหรับผู้วิจัย
1	เพศ [ ] ชาย [ ] หญิง	[ ] 1
2	อายุ [ ] ต่ำกว่า 30 ปี [ ] 31-40 ปี [ ] 41-50 ปี [ ] 51 ขึ้นไป	[ ] 2
3	ระดับการศึกษา [ ] ประถมศึกษา [ ] มัธยมศึกษา [ ] ปริญญาตรีขึ้นไป	[ ] 3
4	อาชีพ [ ] เกษตรกรรม [ ] ค้าขาย [ ] รับจ้าง	[ ] 4

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมที่มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษา
ของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับสภาพที่เป็นจริงตามความคิดเห็นของท่าน
โดยพิจารณาดังนี้

ระดับความคิดเห็น 5 หมายถึง พฤติกรรมที่มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษา
อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับความคิดเห็น 4 หมายถึง พฤติกรรมที่มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษา
อยู่ในระดับมาก

ระดับความคิดเห็น 3 หมายถึง พฤติกรรมที่มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษา
อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับความคิดเห็น 2 หมายถึง พฤติกรรมที่มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษา
อยู่ในระดับน้อย

ระดับความคิดเห็น 1 หมายถึง พฤติกรรมที่มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษา
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ ที่	พฤติกรรมที่มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการ บริหารการจัดการศึกษา	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
1. ร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรหลาน							
1	ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาให้กับ บุตรหลานของท่าน						[ ] 5
2	ท่านมีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการตัดสินใจกำหนด ทิศทางการศึกษาให้แก่บุตรหลานของท่าน						[ ] 6
3	ท่านมีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการตัดสินใจเลือกแนว ทางการจัดการศึกษาให้กับบุตรหลานของท่าน						[ ] 7
2. ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร							
4	ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ หลักสูตรของสถานศึกษา						[ ] 8
5	ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวหลักสูตร ท้องถิ่นที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น						[ ] 9
6	ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อพัฒนาการ ทางด้านร่างกายและอารมณ์ของบุตรหลานของท่าน						[ ] 10
7	ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ พัฒนาการทางด้านสติปัญญาของบุตรหลานของท่าน						[ ] 11
8	ท่านมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการ เรียนการสอนของบุตรหลานของท่าน						[ ] 12
9	ท่านมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานที่ได้รับ มอบหมายและการบ้านของบุตรหลานของท่าน						[ ] 13

ข้อ ที่	พฤติกรรมมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการ บริหารการจัดการศึกษา	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
3. ร่วมจัดทำหลักสูตรและติดตามผล							
10	ท่านมีส่วนร่วมและให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน						[ ] 14
11	ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามผลการศึกษาของสถานศึกษา						[ ] 15
12	ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินการจัดการเรียนการสอนของครู						[ ] 16
13	ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียน						[ ] 17
14	ท่านมีส่วนร่วมในการให้ข้อคิดเห็น/เสนอแนะในการแก้ปัญหาที่เกิดจากการจัดการศึกษาของโรงเรียน						[ ] 18
15	ท่านมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะด้านการจัดการศึกษาของโรงเรียน						[ ] 19
4. ร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอนของสถานศึกษา							
16	ท่านเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนที่โรงเรียนจัดขึ้น						[ ] 20
17	ท่านเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆที่โรงเรียนจัดขึ้น เช่น การทัศนศึกษา การจัดนิทรรศการ การแข่งขันกีฬา ฯลฯ						[ ] 21
18	ท่านเข้าร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียน ตามความถนัดและเชี่ยวชาญ/ แนะนำแหล่งเรียนรู้						[ ] 22
19	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดภูมิทัศน์ของโรงเรียน เพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน						[ ] 23
20	ท่านมีส่วนร่วมในการสนับสนุนโภชนาการให้กับนักเรียน						[ ] 24
5. ร่วมสนับสนุนกิจการการศึกษา							
21	ท่านให้การสนับสนุนด้านความคิดและให้คำปรึกษาแนะนำ ในการดำเนินการต่างๆของโรงเรียน						[ ] 25
22	ท่านเข้าร่วมเป็นผู้นำหรือกรรมการของโรงเรียน						[ ] 26
23	ท่านเข้าร่วมการประชุมกับโรงเรียนตามโอกาสต่างๆ						[ ] 27
24	ท่านมีส่วนร่วมในการปกป้อง ดูแล และสนับสนุนทรัพยากรทางการเงินให้กับโรงเรียน						[ ] 28
25	ท่านให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์แก่โรงเรียน ตามโอกาสต่างๆ						[ ] 29

ข้อ ที่	พฤติกรรมที่มีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการ บริหารการจัดการศึกษา	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
26	ท่านมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ การจัดการศึกษาของโรงเรียนให้กับบุคคลทั่วไปและ ชุมชนได้ทราบ						[ ] 30

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล นางสาวสุภัทสรจิรา วงษ์มาดิษฐ์
 เกิด 23 พฤษภาคม 2528
 ที่อยู่ 87 หมู่ 3 ตำบลตลิ่งชัน อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี 72230
 ที่ทำงาน โรงเรียนบ้านไผ่สีทอง ตำบลองค์พระ อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2551 สำเร็จการศึกษาปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต(วท.บ.)
 สาขาอุตสาหกรรมเกษตร คณะอุตสาหกรรมเกษตร
 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
 พ.ศ. 2554 สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีวปศุ
 มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
 พ.ศ. 2557 ศึกษาต่อระดับปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
 การศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประวัติการทำงาน

พ.ศ.2551 พนักงานฝ่ายวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร ของบริษัทแอกโกร-ออน
 (ประเทศไทย) จำกัด
 พ.ศ.2553 ครูอัตราจ้าง โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี อำเภอเมือง จังหวัด
 สุพรรณบุรี
 พ.ศ. 2556-2559 ครู คศ.1 โรงเรียนบ้านไผ่สีทอง ตำบลองค์พระ อำเภอด่านช้าง
 จังหวัดสุพรรณบุรี
 ปัจจุบัน ครู คศ.1 โรงเรียนวัดปากคลองกุ่ม ตำบลโคกคราม อำเภอบางปลาม้า
 จังหวัดสุพรรณบุรี